

**T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

TEKİRDAĞ İLİ 2015 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE YÖNETİMİ VE ÇEVRE DENETİMİ ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

TEKİRDAĞ - 2016

Ömer ALBAYRAK
Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

ÖNSÖZ

Sürdürülebilir kalkınma; insan ile doğa arasında denge kurarak doğal kaynakları tüketmeden, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının karşılanmasına ve kalkınmasına imkan verecek şekilde, bugünün ve geleceğin yaşamını ve kalkınmasını programlama anlamı taşımaktadır. Sürdürülebilir kalkınma; sosyal, kültürel, ekolojik, ekonomik, mekânsal ve kültürel boyutları olan bir kavramdır.

İlimiz, gerek ülkemizin Avrupa'ya açılan kapısı, gerekse kalkınmanın merkezi konumunda olması hasebiyle önemli bir yere sahiptir. İlimizin; İstanbul ve dış pazara olan yakınlığı, kara, hava ve deniz ulaşım yollarına sahip olması, doğal kaynak ve iş gücüne rahat ulaşılabilir konumda yer alması nedenleri ile endüstriyel üretim bölgemizde hızla artmaya devam etmektedir. 1970'li yıllarda başlayan çarpık kentleşme ve plansız sanayileşme bu nadide güzellikteki şehrimizin su kaynakları başta olmak üzere çevresel kalitesini etkilemiştir.

Tekirdağ geniş zirai alanların yanı sıra gelişmiş sanayi tesislerine de sahiptir. Doğal ve kültürel değerleri ile de ayrıcalıklı bir ildir. Bu nedenle ilin ekonomik anlamda büyümesi sağlanırken, çevrenin korunarak kullanılması da önemlidir.

6 Mayıs 2011 tarihinde ilimizde ilan edilen "Ergene Havzası Koruma Eylem Planı" için Bakanlığımız koordinasyonunda özellikle ilimizde daha önce örneği olmayan titizlikte çalışmalar başlatılmış ve devam ettirilmektedir. Plan; evsel atıksu arıtma tesislerinin kurulmasından, müşterek endüstriyel atıksu arıtma tesislerinin kurulmasına, çevre denetimlerinin sıklaştırılmasından, çevre dostu üretime geçilmesine, katı atık işleme ve bertaraf tesislerinin kurulmasından planlı havzaya geçmek gibi 15 eylemden oluşan ve bugüne kadar yapılan en geniş kapsamlı koruma projesidir. Tüm eylem maddeleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Koordinasyonunda Müdürlüğümüz ve ilgili kurumlar tarafından titizlikle yerine getirilmektedir.

Diğer bir ifadeyle; 2015 yılı Tekirdağ'ımızın büyük çevresel altyapı yatırımlarının başladığı yıl olarak kabul edilebilir. Bu yatırımların önümüzdeki birkaç yılda meyvesini vermeye başladığında çok daha temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamının mutluluğu içerisinde olacağız.

Daha sağlıklı bir çevrede yaşamamız dileğiyle...

İçindekiler

GİRİŞ	1
A. HAVA	4
A.1. Hava Kalitesi	4
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar.....	8
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	10
A.4. Ölçüm İstasyonları.....	13
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	14
A.6. Gürültü	16
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar.....	17
A.8. Sonuç ve Değerlendirme.....	18
B. SU VE SU KAYNAKLARI.....	19
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	19
B.1.1. Yüzeysel Sular	19
B.1.2. Yeraltı Suları	21
B.1.3. Denizler	23
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	27
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	29
B.3.1. Noktasal kaynaklar	29
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	30
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri.....	32
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	32
B.4.2. Sulama	36
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	37
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı.....	37
B.4.5. Rekreatif Su Kullanımı	38
B.5. Çevresel Altyapı.....	38
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus.....	38
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	40
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	40
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	40

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	41
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	41
B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	42
B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	43
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	43
B.7. Sonuç ve Değerlendirme	45
C. ATIK	46
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	46
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	48
C.3. Ambalaj Atıkları	48
C.4. Tehlikeli Atıklar	49
C.5. Atık Madeni Yağlar	50
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	52
C.7. Bitkisel Atık Yağlar	52
C.8. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)	54
C.9. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)	54
C.10. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	55
C.11. Tehlikesiz Atıklar	55
C.12. Tıbbi Atıklar	55
C.13. Maden Atıkları	57
C.14. Sonuç ve Değerlendirme	57
Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ	58
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	58
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme	58
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	59
D.1. Flora	59
D.2. Fauna	59
D.3. Ormanlar ve Milli Parklar	60
D.4. Çayır ve Mera	60
D.5. Sulak Alanlar	61
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	61
D.7. Sonuç ve Değerlendirme	65
E. ARAZİ KULLANIMI	66

E.1. Arazi Kullanım Verileri	66
E.2. Mekânsal Planlama	68
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	68
E.3. Sonuç ve Değerlendirme	70
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	72
F.1. ÇED İşlemleri.....	72
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	73
F.3. Sonuç ve Değerlendirme	74
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	75
G.1. Çevre Denetimleri	75
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	77
G.3. İdari Yaptırımlar	78
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları.....	79
G.5. Sonuç ve Değerlendirme.....	79
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	81
I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER.....	82
1.GENEL	82
1.1.NÜFUS	82
1.2.SANAYİ	84
2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ.....	94
3.HAVA KALİTESİ.....	95
4. SU-ATIKSU	97
5. ARAZİ KULLANIMI	101
6. TARIM	103
7. ORMAN.....	106
8. BALIKÇILIK.....	107
9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA	108
10. ATIK	110
11.TURİZM.....	116
EK-1: 2015 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU	120
BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ	120
BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ	125
BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ	130

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI 131

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge A.1- Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları.....	5
Çizelge A. 2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi	5
Çizelge A 3-Geçiş Dönemi uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)	10
Çizelge A.4 - Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler.....	10
Çizelge A.5- Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler.....	10
Çizelge A.6- Tekirdağ İlinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (http://www.havaizleme.gov.tr,2015)	12
Çizelge A.7 - Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Hava Kirletici Gazların Ortalama Konsantrasyonları ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları (http://www.havaizleme.gov.tr,2015).....	14
Çizelge A.8- Tekirdağ İlinde 2015 Yılındaki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (TÜİK-Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015).....	15
Çizelge A.9- Tekirdağ İlinde Bulunan Egzoz Emisyon Ölçüm İstasyonları.....	15
Çizelge A.10- İklim Değişikliği Eylem Planı (Tekirdağ Valiliği Eylemleri)	17
Çizelge B.11– Tekirdağ İlinin Akarsuları (DSİ, 2015)	20
Çizelge 12 - Tekirdağ ilinde Mevcut Sulama Göletleri (DSİ, 2015)	20
Çizelge B.13- İşletmede Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)	22
Çizelge B.14- İnşaat Halinde Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)	22
Çizelge B.15- Yıllara Göre Gözlem Kuyularından Alınan Yer Altı Su Seviyeleri.....	22
Çizelge B.16- Haziran-Eylül Deniz Suyu Analiz Sonuçları (Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2015)	24
Çizelge B.17- Tekirdağ ilinde 2015 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	27
Çizelge B.18-Tekirdağ İli Arazi Varlığı Dağılımı	30
Çizelge B.19-Tekirdağ İli Tarla Bitkileri Üretim Dallarının Ekiliş Alan ve Oranları	31
Çizelge B.20-Tekirdağ İli Vahşi Depolama Sahaları ve Etkileyebileceği Su Kaynakları	31
Çizelge B.21- 2015 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme Ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem Ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2015).....	33
Çizelge B.22 — İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ, 2015)	34
Çizelge B.23- 2015 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar (TESKİ, 2015).....	35
Çizelge B.24-Devlet Su İşleri Sulama Alanlarına Ait Bilgiler (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)	36
Çizelge B.25- Tekirdağ ilindeki Akarsuların Debileri	37
Çizelge B.26– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (TESKİ 2015).....	39
Çizelge B.27– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (TÇŞİM,2015).....	40

Çizelge B.28- Tekirdağ İlinde 2015 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü/Tekirdağ Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü/2015)	42
Çizelge B.29– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	43
Çizelge B.30– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	44
Çizelge B.31-Tekirdağ ilinde 2014 Yılında Topraktaki Pestisit vb Tarım İlacı Birikimini Tespit Etmek Amacıyla Yapılmış Analizin Sonuçları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015).....	44
Çizelge C.32- Tekirdağ İl, İlçe ve Beldelere Göre Katı Atık Miktarları.....	46
Çizelge C.33- Lisanslı Ambalaj Atıkları Toplama Ayrırma ve Geri Dönüşüm Tesisleri(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015).....	48
Çizelge C.34- Tekirdağ İli 2015 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	49
Çizelge C.35– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	50
Çizelge C.36– Tekirdağ İlinde Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	51
Çizelge C.37- Tekirdağ İli Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	51
Çizelge C.38– Tekirdağ İli 2015 Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	52
Çizelge C.39- Yıllara Göre Atık Pil ve Akümülatör Toplama Miktarı	52
Çizelge C.40- Tekirdağ İli Lisanslı Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	53
Çizelge C.41– Tekirdağ İli 2015 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	53
Çizelge C.42- Tekirdağ İli Yıllara Göre ÖTL Toplama Miktarları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	54
Çizelge C.43-Tekirdağ İli Yıllara Göre AEEE Toplama Miktarları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	54
Çizelge C.44– 2015 Yılında Tekirdağ İli Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015).....	56
Çizelge C.45- Tekirdağ İli Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	56
Çizelge Ç.46– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı BEKRA Kuruluşlarının Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	58
Çizelge D.47– Tespit edilen endemik flora türleri (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2015)	59
Çizelge D.48– Tespit edilen endemik fauna türleri (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2015).....	60
Çizelge D.49–Tekirdağ İli Tescilli Anıt Ağaçlar (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015) 61	
Çizelge D.50–Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	63
Çizelge E.51– 2015 Yılı için Tekirdağ ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	67
Çizelge F.52– Tekirdağ İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2015 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	72

Çizelge F.53– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	73
Çizelge G.54- Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü).....	75
Çizelge G.55– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	77
Çizelge G.56– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	78
Çizelge I.57-Tekirdağ İli Yıllara Göre Nüfus ve Nüfus Artış Hızı (TÜİK,2015).....	83
Çizelge I.58-Tekirdağ İli Yıllara Göre İl ve İlçe ile Belde ve Köy Nüfusları Dağılımı (TÜİK,2015)..	84
Çizelge I.59- Tekirdağ İli Küçük Sanayi Siteleri Tablosu	85
Çizelge I.60- Tekirdağ İli Organize Sanayi Bölgeleri Tablosu.....	89
Çizelge I.61- Türkiye ve Tekirdağ’daki Maden ve Taş Ocağı Sektörü Bilgileri (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015).....	90
Çizelge I.62- Tekirdağ İlindeki Ruhsatlı Sahalar(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015) .	90
Çizelge I.63- Tekirdağ İli Kum-Çakıl Ocakları Listesi (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	93
Çizelge I.64- Tekirdağ İli Taş Ocakları Listesi (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)...	93
Çizelge I.65-Tekirdağ İli İklim Verileri (1970-2015) Meteoroloji Genel Müdürlüğü-(Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015).....	94
Çizelge I.66- Tekirdağ İli Uzun Yıllar Ortalama Yağış Verileri (1970-2015) (Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015)	94
Çizelge I.67-Tekirdağ İli Uzun Yıllar Ortalama Deniz Suyu Yüzey Sıcaklık Değerleri (1975-2015) Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015.....	94
Çizelge I.68- Tekirdağ İli Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (TUİK, 2015)	97
Çizelge I.69- Tekirdağ İli Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediye Sayısı	98
Çizelge I.70- Tekirdağ İli Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları (TÜİK 2015 - TÇŞİM 2015)	99
Çizelge I.71- Tekirdağ İli Arazi Kullanımı (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2015).....	101
Çizelge I.72- Kişi başına tarım alanı (ha / kişi) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	103
Çizelge I.73- Tekirdağ İli Toplam Tarımsal Alan Başına Kullanılan Gübre Tüketimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015).....	105
Çizelge I.74- Tekirdağ İli Toplam Tarımsal Alan Başına Kullanılan İlaç Tüketimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015).....	105
Çizelge I.75- Tekirdağ İli Toplam Organik Tarım Üretimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	106
Çizelge I.76- Tekirdağ İli’ndeki Ormanlık Alanların Şefliklere Göre Dağılımı (Tekirdağ Orman İşl. Müd., 2015).....	106
Çizelge I.77- Tekirdağ İli Deniz Balıkçılığı (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	107
Çizelge I.78- Tekirdağ İl Geneli Yol Uzunlukları (TUİK- TCDD 1. Bölge Müdürlüğü, 2015).....	108
Çizelge I.79- Tekirdağ İl Geneli Araç Sayıları Dağılımı (TUİK, 2015).....	110
Çizelge I.80- Tekirdağ İli Demirli Düzenli Depolama Tesisindeki Yıllar İtibariyle Toplanan Katı Atık Miktarları (Demirli, 2015).....	111

Çizelge I.81- İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarı (kg) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	113
Çizelge I.82- Tekirdağ İli Lisanslı Ambalaj Atıkları Toplama Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesisleri (TÇŞİM,2015).....	113
Çizelge I.83- Tekirdağ İli Yıllara Göre ÖTL Toplama Miktarları (TÇŞİM,2015).....	114
Çizelge I.84, İlimizde Bertarafa Gönderilen Tehlikeli Atık Miktarı (ton) (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 2015)	115
Çizelge I.85- Tekirdağ İli konaklama anket formu uygulanan tesislerde konaklayan kişi sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)	116
Çizelge I.86-Tekirdağ İlinde mavi bayrak (Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)	118

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil A.1- Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi 2015 yılı Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	13
Şekil A.2- Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi 2015 yılı Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği.....	13
Şekil A.3– Tekirdağ İli 2015 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müd., 2015).....	16
Şekil B.4 – Tekirdağ İlinde 2015 Yılı itibariyle Mavi Bayrak Almış Plaj Sayısı	27
Şekil B.5- Tekirdağ İlinde 2015 Yılı TESKİ Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (TESKİ, 2015).....	32
Şekil B.6- İlimizde Sanayinin Kullandığı Su Kaynakları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	37
Şekil C.7- İlimizdeki 2015 Yılı Atık Kompozisyonu.....	46
Şekil C.8- Tekirdağ İli Ambalaj Atıkları Kaynakta Ayrı Toplama Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	49
Şekil C.9-Tekirdağ İli Tehlikeli Atık Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	50
Şekil C.10- Tekirdağ İli Atık Yağ Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	51
Şekil C.11- Tekirdağ İli Yıllara Göre Oluşan Tıbbi Atık Miktarları	57
Şekil E.12– Tekirdağ ilinde 2015 Yılı Arazi Kullanım Durumu (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	67
Şekil F.13– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	73
Şekil F.14– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇED Gereklidir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	73
Şekil F.15– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	74
Şekil F.16- Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Verilen Lisansların Konuları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	74
Şekil G.17- Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	75
Şekil G.18– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	76
Şekil G.19– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	76
Şekil G.20– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)	77
Şekil G.21– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	78
Şekil G.22– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	79
Şekil I.23– Tekirdağ İli 2015 Yılı Sonu İtibariyle Sanayi Sektörü Dağılımı	86

Şekil I.24- Tekirdağ İli Yıllar İtibariyle Hava Kirlenmelerinin Değişimi.....	95
Şekil I.25- Tekirdağ İli Kişi Başı Tarım Alanı (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)....	104
Şekil I.26- Tekirdağ İline Gelen Yabancı Turist Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)	117
Şekil I.27- Tekirdağ İline Gelen Yerli Turist Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)	117
Şekil I.28- Tekirdağ İline Gelen Ziyaretçi Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)	118

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 - Tekirdağ İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	12
Harita E.2 - Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı	67
Harita E.3.- 1/25000 Ölçekli Tekirdağ Çevre Düzeni Planı	68

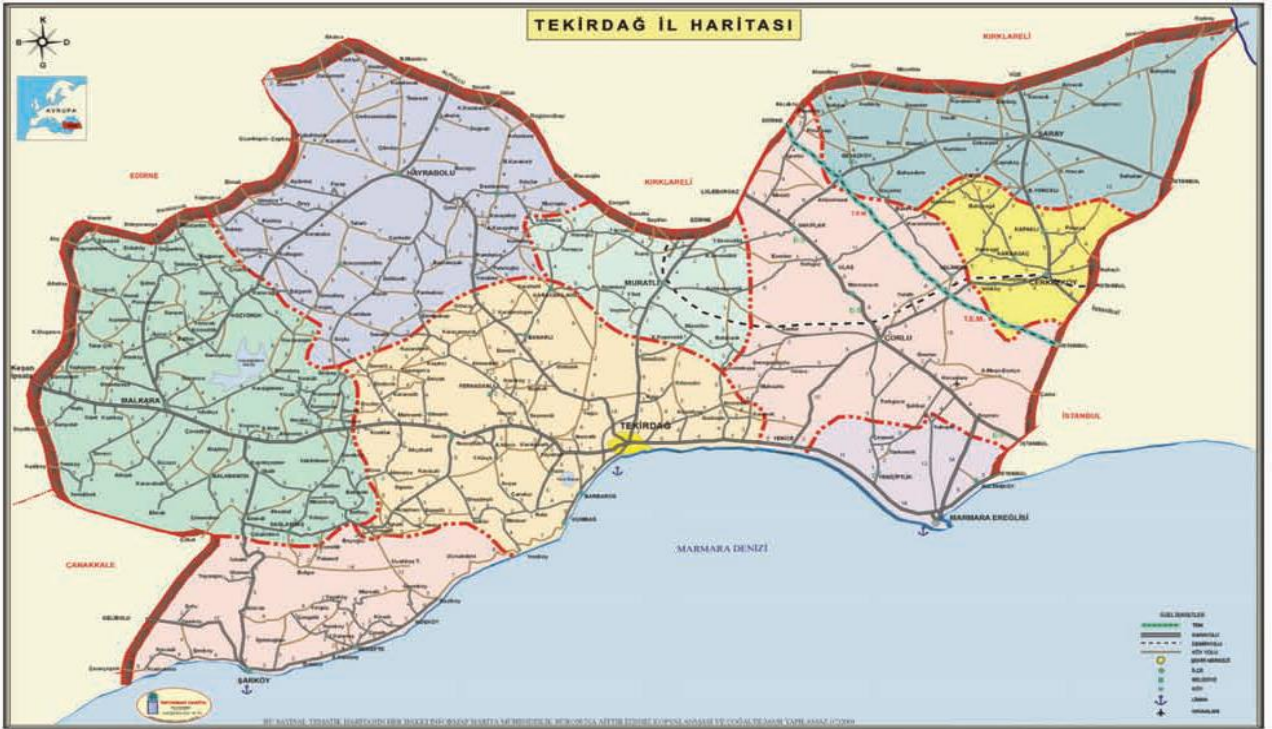
RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 1 - Tekirdağ İl Haritası	1
Resim A.1- Tekirdağ İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri ve Fotoğrafları	11
Resim D.2- Tescilli Anıt Ağaç	61
Resim D.3- Güngörmez Mağaraları	63

GİRİŞ

Tekirdağ Türkiye'nin Kuzeybatısında, Marmara Denizinin kuzeyinde tamamı Trakya topraklarında yer alan üç ilden biri, ayrıca Türkiye'de iki denize kıyısı olan altı ilden biridir. 6.313 km² yüzölçümüne sahip İl doğudan İstanbul, kuzeyden Kırklareli, batıdan Edirne, güney-batıdan Çanakkale, güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir. Kuzeydoğudan Karadeniz 'e 2,5 km'lik bir kıyısı vardır.

Ergene Havzasının güney kesimindeki en büyük kent olan Tekirdağ, Güney Ergene yöresinden ve kuzeyden gelen yolların Marmara denizine ulaştıkları yerde, geniş bir körfezin kıyısına kurulmuştur.

Resim -1 Tekirdağ İl Haritası

Gelişmiş bir ulaşım ağı içerisinde yer alan il, 3 önemli karayoluna sahip, büyük bir dış ticaret limanı ve İstanbul-Avrupa demiryolu hattıyla İstanbul metropolüne ve komşu Avrupa ülkelerine bağlanmış durumdadır.

Tekirdağ ili 11 ilçe, 258 köy ve 35 belediyeye sahiptir. Tekirdağ nüfusu 2014 yılına göre 937.910'dur. Bu nüfus, 482.404 erkek ve 455.506 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %51,50 erkek, %48,50 kadındır. Tekirdağ nüfusu bir önceki yıla göre de 31.178 artmıştır. (<http://www.nufusu.com/il/tekirdag-nufusu>)

Sıcaklık ortalamaları ve genel nemlilik indisleri göz önüne alınırsa, Tekirdağ ili iklimi, ılıman yarı nemli olarak nitelenir. Kıyı kesiminden iç kesimlere girildikçe denizden uzaklığın ve yükseltinin etkisiyle sıcaklık ve yağış değerlerinde küçük farklılaşmalar görülür.

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz

ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu tarımı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir. Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgarlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arasında daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık ara sıra gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibirya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2015 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat aylarıdır. Akarsular az ve yetersizdir. Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel tarım için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m'dir. Tekirdağ İlinde, Süleymanpaşa, Çorlu, Çerkezköy ve Malkara İlçelerinde olmak üzere 4 istasyon bulunmaktadır. Bu istasyonlardan; sinoptik ve klima Süleymanpaşa, meydan istasyon Çorlu, klima Malkara ve Çerkezköy'de ise insansız otomatik meteoroloji istasyonları bulunmakta olup, radiosonde yoktur.

Marmara Denizi kıyısı boyunca, yaz mevsimi sıcak ve kurak, kış mevsimi ise ılık ve yağışlı geçen Akdeniz ikliminin özellikleri görülür. Ancak, Karadeniz ikliminin etkisiyle yaz kuraklığı hafiflemiştir. Kış mevsiminde kar yağışları olağandır. İç kesimlere girildikçe yaz mevsimi daha kurak, kış mevsimi daha soğuk geçen yarı karasal iklim özellikleri belirginleşir.

Tekirdağ GSYİH'sı içerisinde, sanayi sektörü % 43,5'li pay ile en fazla GSYİH oluşturan sektör konumunda iken, tarım sektörü % 12,5'lik bir pay ile ikinci, ulaştırma ve haberleşme sektörü % 12,3'lük pay ile üçüncü, ticaret sektörü % 10,7'lik pay ile dördüncü, devlet hizmetleri % 7,1'lik bir pay ile beşinci ve inşaat sektörü de % 5,9'lik bir pay ile altıncı sırada yer almaktadır.

1970 senesine kadar tarıma dayalı sanayiye sahip olan Tekirdağ ili, 1970'ten sonra hızla sanayileşmiştir. Çerkezköy, Çorlu ve Tekirdağ merkez ilçelerinde sanayi kuruluşları daha fazladır. Türkiye'nin en büyük 100 kuruluşundan 3'ü ve en büyük 500 kuruluşun 15'i bu il sınırları içindedir. Metal eşya ve makina imalatı gelişmiştir. İstanbul'a yakınlık, ulaşım, pazarlama imkânları sanayinin gelişmesinde mühim rol oynamıştır.

Tekirdağ'da Süleymanpaşa, Malkara, Çorlu, Çerkezköy ve Hayrabolu ilçelerinde olmak üzere toplam 5 adet Ticaret ve Sanayi Odası bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde; Süleymanpaşa, Hayrabolu, Çorlu ve Malkara ilçelerinde olmak üzere 4 adet Ticaret Borsası mevcuttur. İl genelinde bulunan 13 adet küçük sanayi sitesinin 7'si faaliyet göstermekte olup, toplam iş yeri sayısı 1.714'dür. Sektörel ağırlık itibarıyla en önde gelen sektör tekstil sektörüdür. Tekstili ağırlık sırasına göre, deri, gıda, makine-metal, metal eşya, tarım aletleri ve enerji sektörleri izlenmektedir.

İl genelinde 13 adet organize sanayi bölgesi ve 1 adet serbest bölge yer almakta olup, organize sanayi bölgelerinde 1081 firma faaliyet göstermektedir. İl genelindeki işletmelerin %73'ü organize sanayi bölgelerinde yer aldığı görülmektedir.

Tekirdağ yüzölçümüne göre ekili-dikili alanları en çok olan illerden biridir. Tarıma elverişli alanların oranı yüzde 80'dir. Tekirdağ ilinden çok çeşitli ve bol ürünler alınmakla beraber 'buğday, ayçiçeği, soğan, karpuz, kiraz ve üzüm' önceliklidir.

Tekirdağ'da 400 bin hektarlık alanda tarım yapılmaktadır. İlin Geleneksel ürünü buğday ve ayçiçeği Türkiye de üretilen buğdayın yaklaşık %5'i (185 bin 63 hektarlık alandan 998 bin 955 ton buğday), ayçiçeğinin ise %33ü (151 bin 290 hektarlık alanda 356 bin 750 ton) Tekirdağ'dan karşılanmaktadır.

Tekirdağ'da görülmeye değer sayısız eser bulunmaktadır. İlginç ziyaret noktaları arasında Macaristan'ın Avusturya'ya karşı mücadele etmiş bağımsızlık kahramanı Ferenc Rakoczi'nin 1720-1735 yılları arasında (başka bir deyişle, Osmanlı'nın Macaristan'ı kaybetmesinden sadece 35 yıl kadar sonra) Osmanlı İmparatorluğu'na sığındığı dönemde kaldığı 17. yüzyıl Türk evi sayılabilir. Ev bugün müze kimliğini taşımakta olup, Macaristan hükümetinin mülkiyetinde ve Türkiye'yi ziyaret eden Macarların vazgeçilmez uğrak yeri konumundadır.

Ayrıca Namık Kemal'in doğum yeri olup adına düzenlenmiş Namık Kemal Evi müzeleştirilmiştir. Şehir merkezinde Atatürk'ün birebir boyutlarındaki tek heykeli bulunmaktadır. Her sene Haziran ayında Tekirdağ Kiraz Festivali adı altında ortalama 1 hafta süren etkinlikler düzenlenmektedir. İlk olarak 1962'de Kiraz Cümbüşü adıyla başlayan festival, günümüzde kent merkezi için önemli bir turistik faaliyettir.

Müdürlüğümüz C tipi iller arasında yer aldığından Müdürlüğümüzün Çevre bölümü ÇED ve İzin Şube Müdürlüğü, Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet şube müdürlüğünden oluşmaktadır. ÇED ve İzin Şubesinde toplam 7 personel ve Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesinde 12 personel olmak üzere toplamda 19 personel ve 2 şube müdürü ile çalışmalarına devam etmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Türkiye’de özellikle kış sezonunda bazı şehir merkezlerinde meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebepleri; düşük vasıflı yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemleri işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak ısınmada doğal gazın ve kaliteli yakıtların kullanılması sonucu özellikle büyük şehirlerde hava kirliliğinde 1990’lı yıllara göre azalma olmuştur.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerde kullanılan yerli linyitlerin yüksek kükürt oranı ve bazı tesislerde arıtma sistemlerinin olmaması nedeniyle kükürt dioksit (SO₂) emisyonları problem oluşturmaktadır.

Çevre Mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir. Katı, sıvı ve gaz yakıt kullanan bu tesisler için ilgili baca gazı sınır değerlerinin sağlanması yanında tesis etki alanlarında hava kalitesi sınır değerlerinin de sağlanması gereklidir. Bu nedenlerle söz konusu tesislerden kaynaklanan özellikle toz, kükürt dioksit (SO₂) ve azot oksit (NO_x) emisyonlarının giderilmesi ve azaltılması konusundaki tekniklerinin uygulanması gereklidir. Söz konusu azaltım teknikleri son yıllarda tesislerden kaynaklanan emisyon yüklerini önemli ölçüde azaltılabilmektedir. Söz konusu azaltım tekniklerinin hayata geçirilmesi ve yaygın olarak kullanılabilmesi içinde Çevre Mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır. Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır.

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir.

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1’ de verilmektedir.

Çizelge A.1- Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
Hassas	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
Sağlıksız	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
Kötü	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
Tehlikeli	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A. 2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.

151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	<i>Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.</i>
201 - 300	Kötü	Mor	<i>Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.</i>
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	<i>Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.</i>

Çizelge A. 3- Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır değer	Sınır değer yıllık azalması	Uyarı eşiği
SO ₂	Saatlik	900 µg/m ³		
	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	400 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 250 µg/m ³ (sınır değerinin %62,5'u) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	250 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 125 µg/m ³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	İlk seviye: 500 µg/m ³ İkinci seviye: 850 µg/m ³ Üçüncü seviye: 1.100 µg/m ³
	Hedef Sınır Değer (Yıllık aritmetik ortalama)	60 µg/m ³		Dördüncü seviye: 1.500 µg/m ³
	Hedef Sınır Değer Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart)	120 µg/m ³		(Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -hassas hayvanların, bitkilerin ve nesnelerin korunması için-	60 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 20 µg/m ³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	

NO ₂	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	100 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %60'ı) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	

Kirletici	Ortalama süre	Sınır Değer	Sınır değerinin yıllık azalması	Uyarı eşiği
PM10 ¹	-KVS- 24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 100 µg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	İlk seviye: 260 µg/m ³ İkinci seviye: 400 µg/m ³
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	200 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 90 µg/m³ (sınır değerinin %45'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	Üçüncü seviye: 520 µg/m ³ Dördüncü seviye: 650 µg/m ³
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %40'ı) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	(Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
Kurşun	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	2 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 1 µg/m³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
CO	24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	30 mg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 10 mg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	10 mg/m ³		

¹ PM10, asılı partikül madde – siyah duman olarak da ölçülebilir. Siyah duman değerlendirilmesi ve gravimetrik birimlere çevrimi için, hava kirliliğini ölçme metodları ve anket teknikleri üzerine çalışan OECD grubunun standartlaştırdığı metod (1964), referans metod olarak alınır.

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır.

Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkaçıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur

Çizelge A 4-Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Eysel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür	Rusya G.Afrika	110.870,61	7200-7800	20-30	0,2-0,6	3-5	5-10
Yerli Kömür	Malkara- Hayrabolu S.Paşa	600.000,00	5000-6000	20-40	0,8-1,8	15-22	10-18

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.4- Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür	Rusya- Amerika Venezuela G. Afrika	117.713,39	7200-7800	20-30	0,2-0,6	3-5	5-10
Yerli Kömür	Malkara- Hayrabolu Soma	683.000,00	3000-5000	20-40	0,8-1,8	15-22	10-18

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

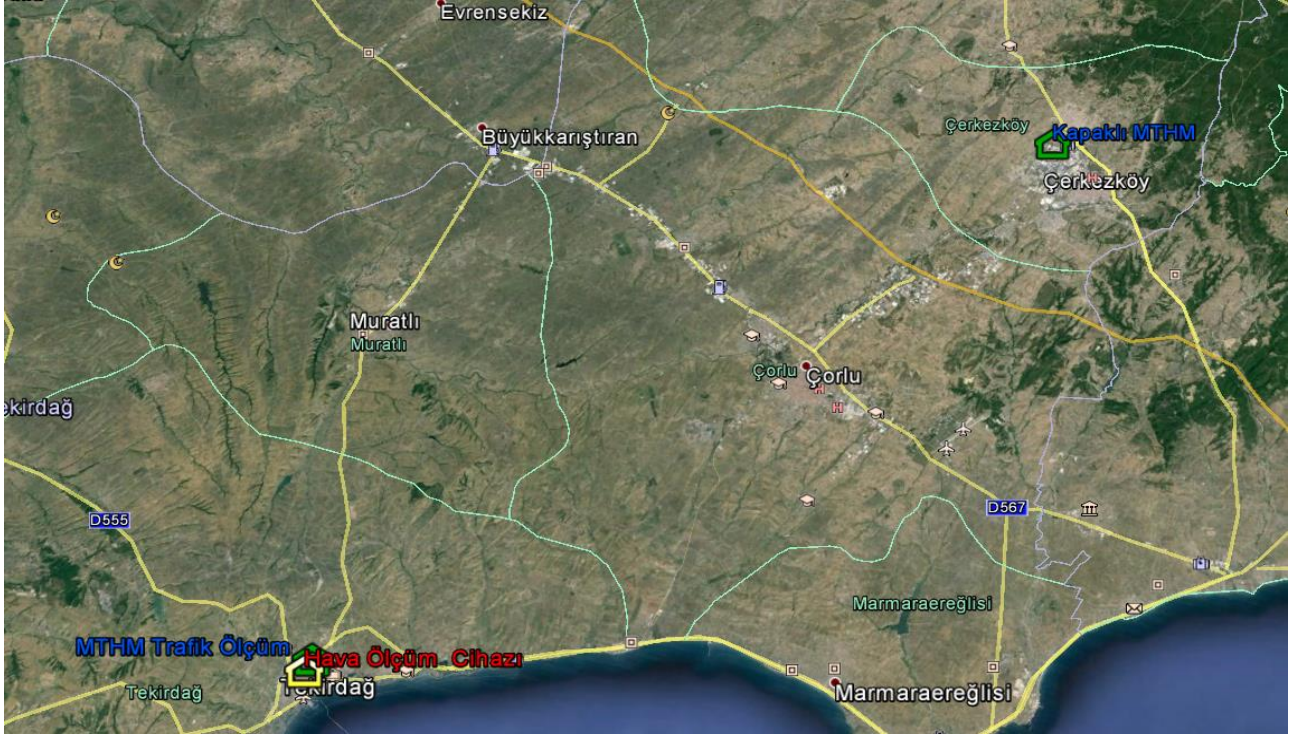
Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde hava kalitesini kontrol etmek amacıyla üç adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi il merkezinde olup diğeri ise Kapaklı ilçesinde bulunmaktadır. İl merkezinde bulunan istasyonlardan birisi araç trafiğinden kaynaklanan hava kirliliğini diğeri ise kentsel kirliliği ölçmek, Kapaklı 'da bulunan istasyon ise Kentsel/Endüstriyel kirliliğin neden olduğu hava kalitesini ölçmek için kurulmuştur. İlimizde sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin kontrolünün yapılması amacıyla, Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında 26 adet işletmenin bacası sürekli emisyon ölçüm sistemi ile donatılmış olup, yanma gazlarının sürekli ölçümü ve kayıt altına alınması sağlanmıştır.

Resim A.1-Tekirdağ İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri ve Fotografları (Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı, 2015)

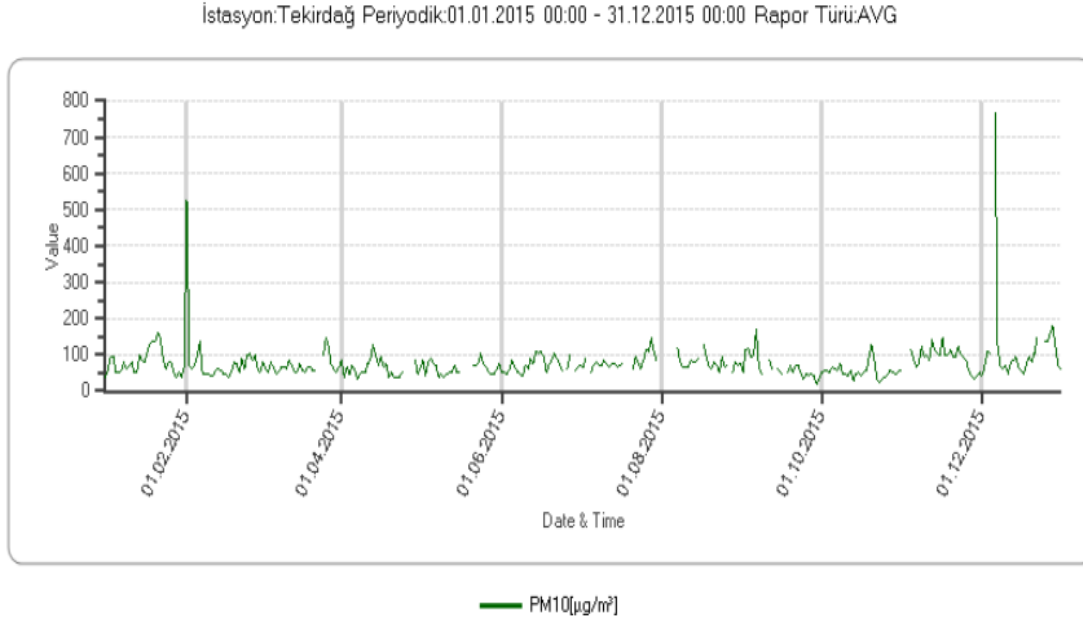
Harita A.1-Tekirdağ İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı, 2015)

Çizelge A.5- Tekirdağ İlinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (<http://www.havaizleme.gov.tr>,2015)

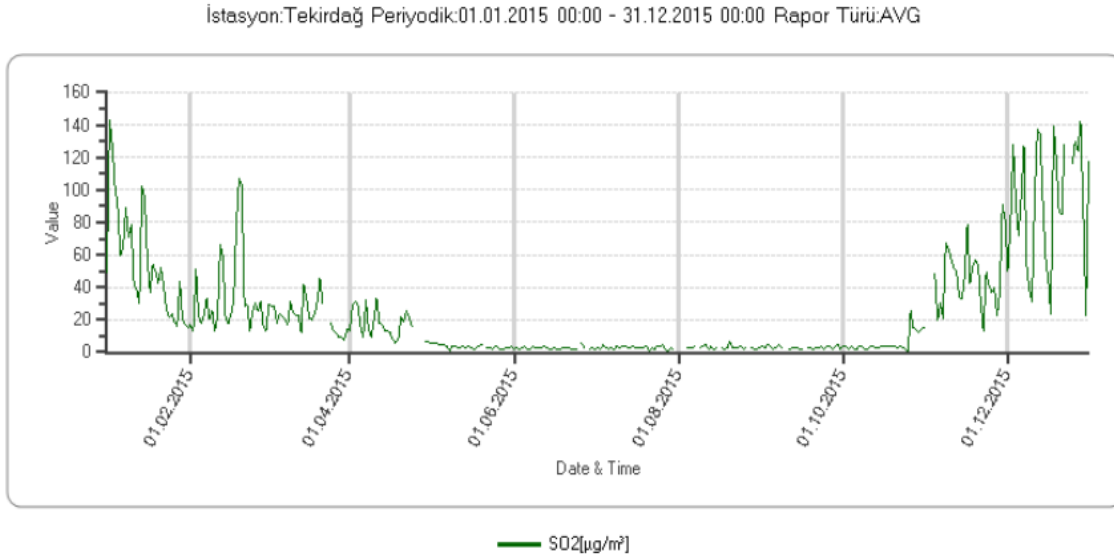
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
SÜLEYMAN PAŞA-1	40 58 16 27 29 59	X	-	-	-	-	X
SÜLEYMAN PAŞA-2 MTHM	40 58 38 27 30 10	X	X	X	-	-	X
KAPAKLI MTHM	41 18 49 27 58 48	X	X	X	-	-	X

A.4. Ölçüm İstasyonları

İlimiz, Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kalitesi izleme istasyonuna ait veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Şekil A.1- Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi 2015 yılı Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

Şekil A.2- Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi 2015 yılı Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

Çizelge A.6 - Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Hava Kirletici Gazların Ortalama Konsantrasyonları ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları
(<http://www.havaizleme.gov.tr,2015>)

MERKEZ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	56	-	80	8
Şubat	35	-	84	6
Mart	22	-	69	3
Nisan	17	-	63	1
Mayıs	4	-	63	2
Haziran	3	-	73	7
Temmuz	3	-	81	6
Ağustos	3	-	79	5
Eylül	3	-	66	5
Ekim	6	-	54	2
Kasım	46	-	92	17
Aralık	91	-	117	13
ORTALAMA	24	-	77	-

İlimizde kömür kullanan sanayi tesislerinde 11.12.2014 karar tarih ve 05 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu kararıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzden “Kömür Kullanma İzni” alınması ile ilgili karar güncellenmiştir. 2015 yılı içerisinde 21 adet kömür yakıtı kullanan sanayi tesisine Müdürlüğümüz gözetiminde ölçümler yapılarak Kömür Kullanım İzni verilmiştir.

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlimizde Müdürlüğümüz tarafından yetkilendirilmiş toplam **17** tane egzoz emisyon ölçüm istasyonu bulunmaktadır. Bu istasyonlardan 2015 yılı içerisinde toplam **77.300** adet aracın egzoz emisyon ölçümü yapılmıştır.

Çizelge A.7- Tekirdağ İlinde 2015 Yılındaki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (TUİK-Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Araç Sayısı				TOPLAM	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				TOPLAM
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri		Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	
120.453	43.259	14357	54.170	232.239	43.255	19.358	8.325	6.362	77.300

Çizelge A.8- Tekirdağ İlinde Bulunan Egzoz Emisyon Ölçüm İstasyonları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

İlimizde Bulunan Egzoz Emisyon Ölçüm İstasyonları		
1	Kılıç Motorlu Taşıtlar	Süleymanpaşa
2	Öz Oto San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Süleymanpaşa
3	Gençler Otom. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Süleymanpaşa
4	2K Taşıt Güvenlik Merkezi	Süleymanpaşa
5	Efor Garaj Hizmetleri	Süleymanpaşa
6	2K Taşıt Güvenlik Merkezi	Ergene
7	Trakman Otomotiv	Çorlu
8	Turnalar Oto Tamirhanesi Murat Turna	Çorlu
9	Oto Metin – Oğuz METİN	Çorlu
10	Dobrucalı Otomotiv San Yedek Parça	Çorlu
11	Zeki Otomotiv	Çorlu
12	A.Sert Oto. Bilg.San. Ve Tic. Ltd. Şti	Çorlu
13	Haliç Oto Tic. Ve San A.Ş.	Çorlu
14	Seçkin Oto- Necdet Baysak	Çerkezköy
15	Test Otomotiv	Malkara
16	2K Taşıt Güvenlik Merkezi	Mobil
17	Buhari	Süleymanpaşa

A.6. Gürültü

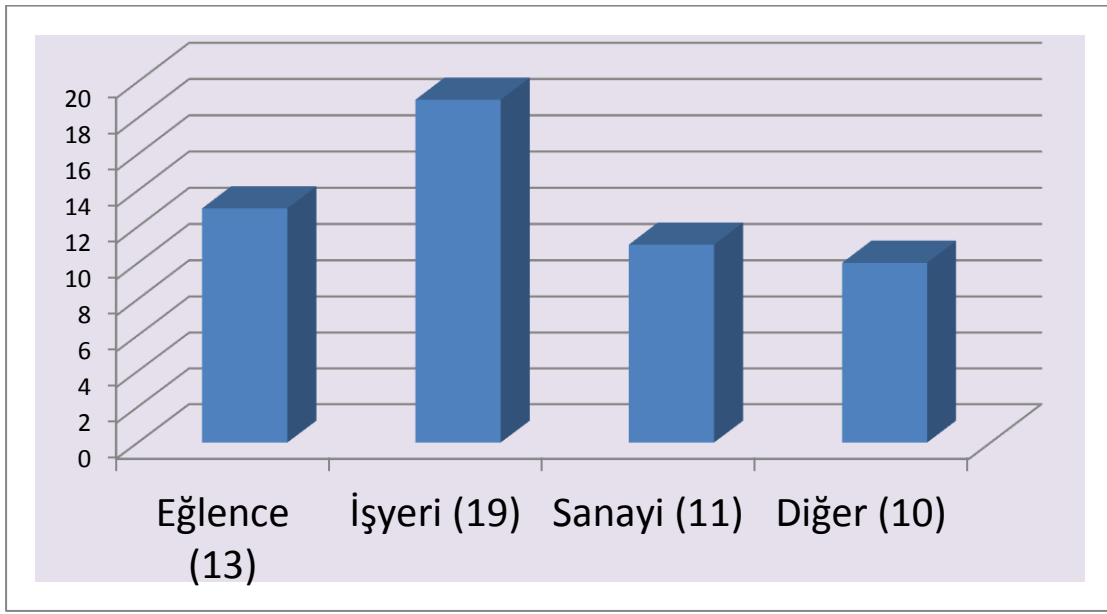
Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir. Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü Bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği ya da gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gürültüyü istenmeyen bir ses olarak tanımlayabiliriz. Gürültü, sadece insanı rahatsız etmekle kalmayıp, aynı zamanda fizyolojik ve psikolojik sorunlar yaratan, insan ve toplum sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Yapılan araştırmalar gürültünün insanların organik, sinirsel ve psikolojik yapılarında olumsuz etkiler yaptığını belirtmektedir. Gürültü arzu edilmeyen sesler olarak ifade edildiğine göre önce sesin ne anlama geldiğini bilmek gerekir.

- 30-65 dB arası gürültüler bazı durumlarda rahatsız edicidirler. Ancak rahatsızlığın şekli ve basıncı çok çeşitlidir. Sinirlilik, çabuk hiddetlenme, konsantrasyon bozukluğu, baş dönmesi, çalışmaya karşı gittikçe artan isteksizlik görülebilir. (45-50 dB'de uykusuzluk başlar.)

- 65-90 dB arası vegetatif sisteminde bazı reaksiyonlar görülür.

- 90-120 dB arası gürültülerde işitme organında arızalar görülmeye başlar. Bu db'deki sesler uzun bir süre devam ederse ağır işitme bozuklukları ve sağırılık meydana getirebilir.

- Gürültü 120 dB'nin üzerine çıktığında kulakta ağrı yapar ve bu insan sağlığı için tehlike sayılır. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği 01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Şekil A.3– Tekirdağ İli 2015 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müd., 2015)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İlimizde İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında Valiliğimiz tarafından yürütülen eylemler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çizelge A.9- İklim Değişikliği Eylem Planı (Tekirdağ Valiliği Eylemleri)

Sektör	Eylemler	Eylemin gerçekleşme durumu	Uygulama sürecinde yaşanan olumlu ve olumsuz gelişmeler	Eylemin uygulanmasına ilişkin değerlendirme ve çözüm önerileri
-Uyum-Doğal Afet Risk Yönetimi	UA2.2.1. Yerel ölçekte muhtarlıklar dahil bütün idari kademeleri kapsayan ilgili kurum ve kuruluşların risk azaltımı, acil müdahale ile afet sonrası kısa ve uzun vadeli iyileştirme yaklaşımı ve uygulamaları konusunda kapasitelerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi.	Yerel ölçeklerde deprem ve depremin zincirleme etkileri ile oluşabilecek risklerin analizi, değerlendirilmesi ve azaltılması konusunda ilke, yöntem ve uygulama esaslarının belirlenmesi ve yerel yönetimler için yol gösterici kılavuz yayınların hazırlanması hususları takip edilerek işbirliği ve koordinasyon sağlanmaktadır. Afet Acil Durum Yönetimi konularında kamu kurum ve kuruluşlarının amirleri, yerel yöneticiler ve ilgili personelin hizmet içi eğitimlerinin yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.	Özel sektörde sanayi tesislerinin sayıca fazla olması ve yerleşimlerinin dağınık olması sebebiyle merkezden koordinasyon sağlanmasında problemler yaşanabilmektedir.	Kurum kuruluş ve işletmelerin, risk analizleri tamamlanarak, risklerine göre sınıflandırılması gerekmektedir.
-Uyum-Doğal Afet Risk Yönetimi	UA2.2.3. Yerel düzeyde kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması ile bilgi, tecrübe, altyapı paylaşımının geliştirilmesi.	Yerel düzeyde haberleşme, acil durum çağrı ve bilgi iletişim sistemleri alt yapısı ile acil müdahale ve yardımlar için ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi konusunda işbirliği ve koordinasyon yapılmaktadır. Kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilen afet sonrası hasar tespit çalışmalarında bilgi paylaşımını ve işbirliğini sağlayacak yeni yaklaşımlar takip edilerek değerlendirmeler yapılmaktadır.	Kurum ve kuruluşların afet ve acil durumlardaki görevleri ile ilgili planlamaların da sorunlar yaşanabilmektedir.	Kurum ve kuruluşlarla ortak afet ve acil durum tatbikatı yapılmalıdır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde yaşanan hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla; 29.12.2015 tarihinde toplanan Mahalli Çevre Kurulunda Süleymanpaşa, Çorlu, M.Ereğlisi, Ergene, Çerkezköy ve Kapaklı İlçelerinde 01.10.2016 tarihi itibarıyla merkezi ısıtma ile ısıtılan konutlarda yerli kömürün kullanımı yasaklanmış olup, yerine alternatif temiz enerjilerin kullanımına karar verilmiştir. Ayrıca söz konusu Mahalli Çevre Kurulu kararı ile de 2015-2020 yılları arasında kapsayan Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı onaylanmıştır.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Çevre Mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir. İlimizde hava kalitesini kontrol etmek amacıyla ilimiz sınırları içerisinde üç adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. İl merkezinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonunda SO₂ ve PM₁₀ parametrelerinin ölçümleri yapılmaktadır.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015
- (Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı, 2015)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi, <http://dmi.gov.tr>, 2015
- <http://www.havaizleme.gov.tr>, 2015
- TUİK 2015

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Tekirdağ İlinin yerüstü su potansiyeli 713.00 hm³/yıl'dır. Akarsular, içme ve kullanma açısından olumsuz bir yapıya sahiptir. Bunun en önemli nedeni yörede bulunan sanayi kuruluşları deşarjlarının kirliliği sonucu, akarsuların doğal yapısının bozulmasıdır.

Bunlara ek olarak, akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin evsel atık sularının da direkt deşarj edilmesi ikinci bir etkidir. Bu nedenle, yöre içerisinde yer alan akarsuların, gerek tarım açısından kullanılmasında ve gerekse de toplumun piknik yeri olarak akarsu çevresinden istifade edebilmesi mümkün olmamaktadır. Konunun önem cihetiyle, Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Valiliklerince (gerekli tedbirlerin alınması konulu) toplantılar sık sık yapılmakta olup, olumlu sonuçların alınması için çalışmalar sürdürülmektedir.

İlimiz sınırları içerisinde bulunan yüzeysel suların kirlilik durumlarının tespit edilebilmesi, bölgemizde bulunan sanayi kuruluşlarının yüzeysel suların kalitesine olan etkilerinin boyutlarının belirlenebilmesi ve bu konuda alınacak önlemlerin uygulanabilmesi amacıyla, kirlenme riski yüksek bölgelerdeki akarsularımızın kirlilik portresi çıkartılmıştır.

İlimiz sınırları içerisinde sanayi kuruluşlarının atık sularını deşarj ettikleri derelerden alınan numunelerin incelenmesi sonucunda; Çorlu İlçesi, Seymen Köyü Mevkiinden Sultanköy Beldesine gelerek Marmara Denizine dökülen Kınıklı Deresinin iki noktasından alınan numunenin sonuçları derenin en iç kesiminde (fabrika atık sularının henüz dereye karışmadığı noktada) kirlilik yükünün sınır değerlere oldukça yakın değerlerde olduğu, aşağılara doğru inildikçe Değirmenköy Mevkiindeki fabrikaların ve Tekirdağ İl sınırları içerisinde kalan sanayi tesislerinin atık suları bu dereye karışmakta ve suda gözle görülür derecede renk değişimi ve fiziksel kirlilik gözlenmektedir.

İlimiz Çerkezköy İlçesinden başlayıp; Kızılpınar, Yulaflı üzerinden Çorlu'ya ulaşan Çorlu Deresi ve kollarından alınan numuneler sonucunda; Veliköy, Velimeşe, Yulaflı Mevkiinde kurulmuş olan tekstil ağırlıklı bir çok fabrikanın atık sularının bu dereye karışması nedeniyle dere suyunun özelliğinin bozularak sınır değerlerin çok üzerinde olduğu gözlenmiştir. Numune sonuçları itibarı ile KOI ve toplam fosfor değerlerinin dere suyunda çok yüksek değerlere ulaştığı tespit edilmiştir.

Çerkezköy bölgesinde bulunan iki adet sanayi bölgesinin (Veliköy ve Yalıboyu Mevkii) atık suları da münferit arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra bu dereye deşarj edilmektedir. Ayrıca Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Merkezi Arıtma Tesisinde de her ne kadar arıtılmış da olsa kirlilik yükünü olumsuz yönde etkileyecek ve hedef değerlerin üzerinde kirlilik yükünü taşıyan yaklaşık 80.000 m³/gün debili bir atıksu bu dereye karışmaktadır.

Çorlu İlçesi Sağlık Mahallesi'nden, Çorlu'ya oradan da Balabanlı, Kepenekli Köyleri yakınından Muratlı İlçesine ulaşan Çorlu Deresi ve kollarından alınan numuneler sonucu; bölgedeki deri sanayicilerinin arıtılmış sularının dereye karıştığı noktalarda kirlilik yükünün, (toplam fosfor,

TAKM) bazı değerlerinin sınır değerlerinin üzerinde olduğu, (yağ, gres, KOI) bazı değerlerinin de sınır değerlere oldukça yaklaştığı, ayrıca Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde giderilmesi istenmeyen renk parametresinin bu derelerde son derece kötü bir görüntü kirliliğine sebebiyet verdiği sonucuna varılmıştır. Bunun yanında mevsim koşulları itibarıyla havanın ısınması, son derece kötü kokuların oluşarak çevrede olumsuz etki yarattığı görülmektedir.

İlimiz Ergene İlçesi, Ulaş, Vakıflar, Kırkgöz ve Sevindikli Köyleri civarından geçerek Muratlı'nın İnanlı Mevkiinde Çorlu Deresi ile birleşen Ergene Nehri ve kollarından alınan numuneler sonucunda; dere suyunun içeriği sınır değerlerin altında kalmaktadır. Çeşme Deresi adı ile anılan Ballıhoca Mevkiindeki dereden alınan numunede, BOI₅, KOI, TAKM, Toplam Fosfor ve pH değerlerinin yüksek olması, kirlilik yükünün sınır değerlerinin ne kadar üzerinde olduğunu göstermektedir.

Muratlı İlçesi Ballıhoca Köyü Mevkiinde kirlilik taşıyan bir diğer unsur da, bölgedeki yerleşim merkezlerinin evsel nitelikteki atık suları ile Kırklareli İl sınırı içerisinde kalan çeşitli sektörlerdeki fabrikaların atık sularıdır. İlimiz Ergene İlçesi, Saray İlçesi Beyazköy civarından Çorlu Deresi ile birleşen ana dereden iki ayrı noktadan alınan numuneler sonucu; dere suyunun içeriği sınır değerlerin altında kaldığı tespit edilmiştir. Bu bölgede fabrika sayısının az olması çıkan sonuçların sınır değerlerin altında çıkmasının en büyük etmenidir.

Çizelge B.10– Tekirdağ İlinin Akarsuları (DSİ, 2015)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Ergene Nehri	220,0	85,0	26,49	Meriç	Doğal Akarsu
Hayrabolu Deresi	55,0	55,0	4,37	Ergene Nehri	Karaidemir Barajı
Çorlu Suyu	85,0	85,0	2,67	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Beşiktepe Deresi	92,8	92,8	2,04	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Koca Dere (Çokal)	52,0	44,0	1,43	Koca Dere	Çokal Barajı
Seymen Dere (Karaevli)	16,5	16,5	-	Seymen Dere	Doğal Akarsu
Hoşköy Deresi	14,6	14,6	-	Hoşköy Deresi	Doğal Akarsu
Kayı Deresi	12,9	12,9	-	Kayı Deresi	Doğal Akarsu
Gazioğlu Deresi	13,3	13,3	-	Gazioğlu Deresi	Doğal Akarsu

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge 11 - Tekirdağ ilinde Mevcut Sulama Göletleri (DSİ, 2015)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Karaidemir Barajı	Hom.Top.Dol.	111 600 000	7 720	63 761 000	Sulama+Taşkın Koruma

Bıyıklı Göleti	" " "	3 589 000	255	1 374 000	Sulama
Bayramşah Göleti	" " "	1 911 000	123	235 000	"
Temrezli Göleti	" " "	1 036 000	117	471 000	"
Ulaş Göleti	" " "	290 000	-	-	"
Şarköy Göleti	" " "	1 206 000	-	1 053 000	İçme Suyu
Türkmenli Göleti	" " "	15 292 000	345	300 000 m ³ içme suyu+ 1 917 000 m ³ sulama	Sulama+ İçme Suyu
Karacahalil Göleti	" " "	888 000	117	512 000	Sulama
Hanoğlu Göleti	" " "	4 630 000	744	-	"
Yazır Göleti	" " "	5 450 000	360	-	"
İnanlı Göleti ³	" " "	612 000	47	612 000	"

B.1.2. Yeraltı Suları

İl sınırları içerisinde yer altı suyu işletmesinde elverişli kesim, Çorlu-Muratlı- Hayrabolu ilçeleri güzergahı boyunca NW-SE uzanımlı yaklaşık 30 km enindeki bir zon içerisindeki Ergene formasyonudur. Bu alan dışında kalan kuzey ve güneydeki sahalarda yer altı suyu zengin olmayıp düşük debili kuyulardan temin edilmektedir.

Su kaynakları potansiyeli açısından değerlendirildiğinde yerüstü suyu 713 hm³/yıl, yeraltı suyu 172.9 m³/yıl, toplam su potansiyeli 885.9 hm³/yıl ve 2015 yılı yeraltı suyu fiili tahsis miktarı 253,3 hm³/yıldır.

Yer altı suyu bakımından zengin olduğunu belirten Ergene formasyonu gevşek tutturulmuş kumlarda oluşturmakta olup, yer altı beslenmesi yağışlardan süzülme ve Yıldız Dağlarından yüzey yanal akışlardan beslenmektedir. Formasyon ahilerinde yeraltı suyu boşalımı izlenmektedir. Bazı derelerde küçük kaynaklar şeklinde izlenen boşalimler gözardı edilebilecek durumdadır.

Yerleşim birimlerinde, sanayi ve endüstri sulama amacıyla suni olarak açılan çok sayıda kuyu mevcuttur. Son yıllarda özellikle sanayileşmenin bölgedeki gelişim etkisi ile artan su ihtiyacının karşılanması için kontrolsüz olarak kuyu açılımları gözlenmektedir. Ancak bu durumun önlenmesi için DSİ Bölge Müdürlüğü kuyu açılımlarını kısıtlama yoluna gitmiştir. 1970'li yıllarda 10-30mt olan yer altı suyu tablası seviyesi günümüzde 80-200 metre seviyesine inmiştir.

Bölge genelinde yer altı suları, içme, kullanma ve tarım sulama amacı ile yararlanılmakta olup, su kalitesi açısından WILCOX değerlendirmesine göre çok iyi, iyi, Fransız Sertlik derecesine göre toplam sertlik 10 ila 40 aralığındadır.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

2015 yılı yeraltı suyu fiili tahsis miktarı, sulama suyu olarak 34,36 hm³/yıl, içme ve kullanma suyu olarak 105,34 hm³/yıl, sanayi kullanımı olarak 113,61 hm³/yıl, toplamda 253,3 hm³/yıl'dır.

Bölgede yıllık olarak sanayi, içme ve kullanma suyu olarak çekilen su miktarı üretilen yer altı su miktarından fazla olduğundan 1973 yılından bu yana yer altı su seviyesinde önemli düşümlere neden olmuş, bu kapsamda da mevcut yer altı su seviyesini korumak için Ergene 1-1 alt havzası 5 Kasım 2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Ergene ve Meriç Havzaları Yeraltı Suyu İşletme İlanı” ile her türlü yeraltı suyu tahsisine kapatılmıştır. Yeraltı suyu çekimi ön yüklemeli uzaktan kontrollü su sayaçları ile on-line olarak kontrol edilmekte olup, çalışmalar DSİ tarafından takip edilmektedir.

Çizelge B.12- İşletmede Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)

Adı	Kuyu (Adet)	Fayda (ha)	İşletmeye Açılış Tarihi
Çorlu-İğneler Köyü	3	180 ha (brüt)	1974
Çorlu-Pınarbaşı Köyü	7	300 ha (brüt)	1989
Çorlu-Velimeşe Beldesi	5	150 ha (brüt)	1996
Saray-Sofular Köyü	5	200 ha (brüt)	1980
Hayrabolu-Şalgamlı Köyü	9	360 ha (brüt)	1974
Murathlı-İnanlı Köyü	5	220 ha (brüt)	1989

Çizelge B.13- İnşaat Halinde Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)

Adı	Kuyu (Ad)	Fayda (ha)
Murathlı- Arzulu	4	150 ha (brüt)
Saray-Osmanlı	2	120 ha (brüt)
Saray-Kadıköy	6	250 ha (brüt)
Malkara-Kozyörük	1	30 ha (brüt)
Toplam		13 550 ha (brüt)

Çizelge B.14- Yıllara Göre Gözlem Kuyularından Alınan Yer Altı Su Seviyeleri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)

Gözlem İstasyonu	1973	2003	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tekirdağ Çerkezköy Merkez	-43,94	-82,95	-100,18	-101,61	-105,69	-104,92	-104,31	-107,96	-107,92	-109,74
Tekirdağ Muratlı A.sevidikli		-83,25	-90,12	-89,74	-90,58	-91,58	-92,32	-92,42	-93,72	
Tekirdağ Çerkezköy Pınarca			-59,58	-58,77	-59,02	-59,31	-59,30	-59,87	-59,70	-60,13
Tekirdağ Hayrabolu Dambaslar			-47,29	-46,49	-46,30	-46,71	-46,18	-46,90	-47,31	-47,66
Tekirdağ Merkez K.kılavuz			-49,68	-48,62	-48,52	-48,37	-47,60	-47,67	-47,47	-47,80
Tekirdağ Çorlu Marmaracak				-47,85	-48,83	-49,91	-49,57	-51,49	-52,05	-53,50
Tekirdağ Saray Sofular				-37,77	-38,02	-38,66	-38,84	-39,10	-39,35	-39,85
Tekirdağ Çerkezköy Organize. San			-83,46	-84,93	-87,43	-87,54	-89,45	-92,70	-90,47	
Tekirdağ Malkara Kazandere								-32,68	-32,58	-32,81
Tekirdağ Hayrabolu Susuzmüsellim								-49,50	-49,10	-49,32
Tekirdağ Malkara Sarıncı								-49,50	-48,12	-54,40
Tekirdağ Çorlu Önerler								-93,35	-92,96	-101,85
Tekirdağ Çorlu Velimeşe								-43,36	-42,81	-43,26
Tekirdağ Hayrabolu Çıkrıkçı										-33,71
Tekirdağ Saray Çaylaköy										-43,10
Tekirdağ Saray Beyazköy										-42,82

B.1.3. Denizler

Tekirdağ İli, Karadeniz ile Akdeniz arasında bir iç deniz konumundaki Marmara Denizinin kuzey kıyısında doğuda Sultanköy Beldesi, batıda Şarköy İlçesi uç noktaları arasında, 135 km. kıyı şeridinde sahip konumu ile bir deniz kentidir. Bu sebeple Marmara Denizinin bütün etkenleri ile içice bulunmaktadır. Bu itibarla Marmara Denizinin İl üzerindeki her türlü olumlu ve olumsuz etkilerinin ifade edilmesi yerinde olacaktır.

Tekirdağ İli iki ayrı denize kıyısı bulunan ve kıyı uzunluğu en fazla olan nadir İllerimizden biridir. Bu özelliğinin yanında İstanbul gibi metropol ile olan komşuluğu nedeni ile turizm potansiyeli yüksek olan, ekonomik girdi sağlayabilecek kapasitesi olan bir ildir.

Bu nedenle denizlerinin temiz tutulmasını hiçbir şeye feda edemez bir İl olmak zorundadır. Bu gerçekler ortada iken sahillerdeki plansız yapılaşmalara (ruhsatsız olarak) izin verilerek tercihinin turizmden yana değil İstanbul'un sayfiye merkezi olarak kullanılmıştır. Plansız ve alt yapısız yapılaşmaya müsaade edilerek fiili durum oluşmasına göz yumulmuştur. Bu fiili durum sonrası oluşan yoğunluk belediye ihtiyacını doğurmuş ve sonunda fiili durum nedeni ile plan ve alt yapı yapamaz durumda belediyeler oluşmuştur. Benzeri yanlışlıklar oluşan belediyelerde de devam etmiştir.

Ayrıca bu projenin ilin Marmara Denizine kıyısı olan diğer ilçeleri için de ilgili Belediyeler ile çalışmalar yürütülmektedir. Bu konuda halkın duyarsız olması, kıyılarına sahip çıkmaması aşılması gereken en önemli problem olarak önümüzde durmaktadır. Deniz kirliliği ilin kıyısı olan bazı yerleşim yerlerinde deniz canlılarının azalmasına yol açmaktadır. Bunun sonucunda deniz ürünleri işletmeleri kurulmamış, balıkçılık istenilen düzeyde gelişmemiştir. Marmara Denizinin bir diğer kirlenme nedeni transit geçiş yapan ya da liman ticareti nedeni ile kıyılarda seyreden gemilerin kaçak olarak boşalttıkları sintine sularıdır. Kimyasal kirlilik Marmara Denizinin ekolojik dengesini bozmaktadır.

İlimizde her yıl Yüzme Suyu Komisyonunca oluşturulan noktalarda Halk Sağlığı Müdürlüğü ekiplerince komisyonun belirlediği aralıklarda deniz suyundan numuneler alınmaktadır. Analiz sonuçları aşağıda verilmektedir.

Çizelge B.15- Haziran-Eylül Deniz Suyu Analiz Sonuçları (Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2015)

2015 YILI TOPLAM KOLİFORM DEĞERLERİ									
SIRA NO	NUMUNE ALMA NOKTALARI	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç
1	M.EREĞLİSİ HALK PLAJI	09.06 1400	23.06 120	07.07 370	21.07 680	04.08 270	18.08 10	01.09 640	15.09 880
2	M.EREĞLİSİ SULTANKÖY	09.06 22	23.06 30	07.07 10	21.07 30	04.08 680	18.08 80	01.09 10	15.09 20
3	M.EREĞLİSİ KAPTAN 2	09.06 16	23.06 30	07.07 20	21.07 40	04.08 140	18.08 840	01.09 240	15.09 10
4	YENİÇİFTLİK	09.06 54	23.06 10	07.07 40	21.07 180	04.08 170	18.08 1200	01.09 60	15.09 90

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

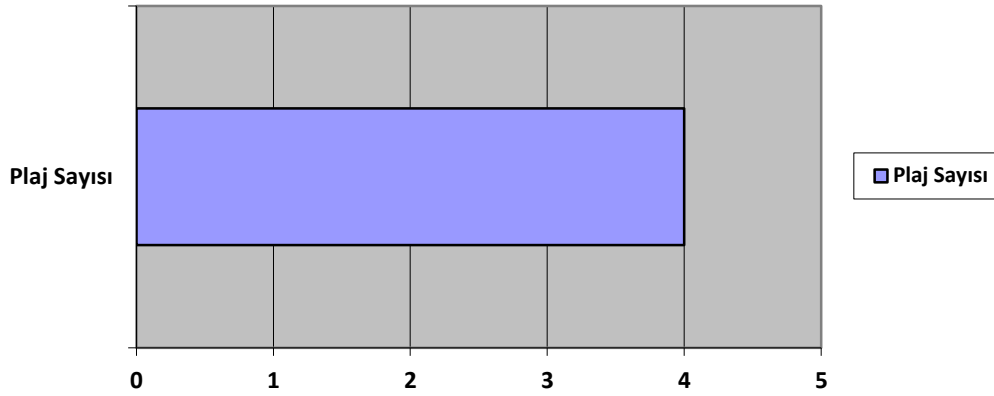
5	SALAT ÇAMLIK	09.06 350	23.06 10	07.07 420	21.07 20	05.08 180	18.08 70	01.09 70	15.09 80
6	DEREAĞZI	09.06 35000	23.06 440	----	21.07 320	05.08 2500	----	01.09 10	---
7	DEĞİRMENALTI	09.06 12000	23.06 380	----	21.07 >10000	05.08 2250	----	01.09 10	---
8	ALTINOVA	09.06 40	23.06 80	07.07 30	21.07 110	05.08 60	18.08 10	01.09 220	15.09 60
9	BARBAROS	09.06 200	23.06 10	07.07 40	21.07 160	05.08 50	18.08 70	01.09 180	15.09 20
10	KUMBAĞ GÜNDAL HALK PLAJI	09.06 20	23.06 120	07.07 70	21.07 160	05.08 20	18.08 120	01.09 10	15.09 80
11	KUMBAĞ HALK	09.06 100	23.06 160	07.07 140	21.07 100	05.08 150	18.08 420	01.09 1180	15.09 40
12	KUMBAĞ ASKERİ KAMP	09.06 20	23.06 20	07.07 100	21.07 320	05.08 40	18.08 100	01.09 40	15.09 110
13	KUMBAĞ BALIKÇI	09.06 400	23.06 80	07.07 10	21.07 250	05.08 60	18.08 90	01.09 1120	15.09 30
14	HOŞKÖY	27.05 108	24.06 80	08.07 40	22.07 40	05.08 110	19.08 110	02.09 10	16.09 40
15	MÜREFTE	27.05 14	24.06 30	08.07 100	22.07 20	05.08 10	19.08 50	02.09 10	16.09 10
16	ERİKLİCE	27.05 30	24.06 120	08.07 110	22.07 20	05.08 10	19.08 150	02.09 10	16.09 40
17	ŞARKÖY	27.05	24.06	08.07	22.07	05.08	19.08	02.09	16.09

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

		10	50	120	20	30	10	10	10
18	MARMARA EVLERİ HALK	27.05 10	24.06 200	08.07 100	22.07 20	05.08 190	19.08 10	02.09 10	16.09 10
19	UÇMAKDERE	27.05 10	24.06 880	08.07 40	22.07 20	05.08 40	19.08 450	02.09 30	16.09 50
20	AYVASIL HALK PLAHI	27.05 20	24.06 70	08.07 10	22.07 20	05.08 10	19.08 110	02.09 10	16.09 10
21	SARAY KASTRO	10.06 60	24.06 200	08.07 10	22.07 10	05.08 40	19.08 120	02.09 10	15.09 30
22	BEYAZKÖY ŞEKER KAMP HALK PLAHI	09.06 50	23.06 10	07.07 40	21.07 30	05.08 150	18.08 250	01.09 80	15.09 20
23	YENİCE MARMARA SAHİL SİTESİ ÖNÜ	09.06 180	23.06 70	07.07 20	21.07 160	05.08 70	18.08 30	01.09 2350	15.09 1800
24	YENİCE HALK PLAHI (KİRLİLİK İZLEME NOKTASI)	09.06 24*10 ⁵	23.06 >10000	----	21.07 >10000	05.08 >10000	----	01.09 >10000	---

İlimizde Şarköy İlçesinde 4 adet mavi bayrak alan plaj bulunmaktadır.

- Belediye Plajı
- Kaymakamlık Evi Önü
- SSK Evler 1. Kısım Önü
- Marmara Evleri Önü

Şekil B.4 – Tekirdağ İlinde 2015 Yılı itibariyle Mavi Bayrak Almış Plaj Sayısı
(Kaynak: Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürlüğü/2015)

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.16- Tekirdağ ilinde 2015 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Karağdemir Barajı					59-001		Karağdemir Malkara	40,9566 97- 27,01014 5	3
Yüzey	Yazır Barajı					59-002		Yazır köyü	40,91849 9- 27,411221	10
Yer Altı	Ballıhoca Köyü Çeşmesi					59-004		Murathı	41,26252 7- 27,54886 7	70
Yüzey	Anaçay Deresi					59-005		Beyazköy Saray	41,34486 4- 27,70572 2	22
Yüzey	Ergene Nehri-2					59-006		Çukuryurt Köyü Saray	41,43025 9- 27,88954 5	1
Yüzey	Ergene Nehri 1					59-007		Galata Köprüsü Mevkii Saray	41,45200 7- 27,91031 6	6
Yüzey	Yaylagözü Göleti-1					59-012		Yaylagözü Malkara	40,8960 38- 26,76315 7	0
Yüzey	Yaylagözü					59-013		Yaylagözü Malkara	40,8952 03-	4

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun					
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)	
	Göleti-2								26,751988		
Yüzey	Bıyıklı Göleti					59-014		Bıyıklı Köyü Merkez	41,013325-27,391813	9	
Yer Altı	Karacaklavuz Kuyu-1					59-015		Karacaklavuz Kasabası	41,147024-27,373595	156	
Yüzey	Karacaklavuz Göleti					59-016		Karacaklavuz Kasabası	41,117822-27,356622	4	
Yüzey	İkizhüyükler Deresi					59-017		Kandamış Köyü Hayrabolu	41,147573-27,421283416	16	
Yüzey	Bayramşah Göleti					59-018		Bayramşah Hayrabolu	41,131737-27,202674	7	
Yüzey	Temrezli Göleti					59-019		Temrezli Köyü Hayrabolu	41,287449-27,082865	14	
Yer Altı	Husunlu Köyü Çeşmesi					59-020		Husunlu Köyü Merkez	41,039039-41,045051	84	
Yer Altı	Karaevli Köyü Aşağı Çeşmesi					59-021		Karaevli Merkez	41,045051-27,665136	83	
Yüzey	Türkmenli Göleti					59-022		Türkmenli Marmaraeğlisi	41,024204-27,88785	3	
Yüzey	Nusratlı Göleti					59-023		Merkez	40,96845-27,417205	6	
Yüzey	Müselli Göleti					59-024		Muratlı	41,112202-27,549811	6	
Yüzey	Soylu Göleti					59-025		Soylu Köyü Hayrabolu	41,017544-27,098359	5	
Yüzey	Müstecap Göleti					59-026		Mğstecep Köyü Malkara	40,856333-27,107852	9	
Yüzey	Küçükhanlı Göleti					59-027		Küçükhanlı Köyü Malkara	40,909091-27,057039	9	
Yüzey	Yeşilsirt Göleti					59-028		Yeşilsirt Köyü Muratlı	41,083095-27,461174	10	
Yüzey	Hanoğlu					59-030		Hanoğlu	41,191392	5	

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevki)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
	u Göleti							Köyü Murath	- 27,364258	
Yüzey	Arzulu Göleti					59-031		Arzulu Köyü Murath	41,203182- 27,413549	36
Yer Altı	Malkara Ballı/Aksakal					59-032		Malkara	40,809038- 27,064288	89
Yer Altı	Karadeniz Mah.					59-033		Merkez	41,002169- 27,476602	73
Yer Altı	Başol Kardeşler Çeşmesi					59-034		Tatarlı Hayrabolu	41,138853- 27,058522	103
Yer Altı	Soylu altı yolüstü çeşme					59-035		Hayrabolu	41,013023- 27,077223	136
Yer Altı	Aşağısivindikli Altı					59-036		Murathı	41,216143- 27,537753	68
Yer Altı	Şalgamlı Çeşme					59-037			41,05292- 27,014229	220
Yüzey	Karağdemir Barajı					59-038		Sarıç Köyü Malkara	40,945497- 26,951544	4
Yüzey	Emirali Çınarlıdere Göleti					59-039		Malkara	40,775534- 27,066399	6
Yüzey	Şarköy Barajı					59-040		Şarköy	40,637004- 27,097779	0

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Tekirdağ İli genelinde 2537 adet sanayi kuruluşu mevcuttur. Havza boyunca yer altı suyu tüketimine dayalı tekstil, deri, kağıt ve kimya sektörlerine ait tesislerin artması ile birlikte yüzeysel sularımızda kalite bozulmaya başlamıştır. Çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik 11.08.1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Kanunu ile kirliliğin

durdurulmasına yönelik tedbirler getirilmiş, 31 Aralık 2004 tarih ve 25687 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ile de su kirliliğinin önlenmesine yönelik yapılacak arıtma tesislerinden deşarj edilecek arıtılmış suların özellikleri sektör bazında belirlenmiştir. 345 adet Atıksu Arıtma Tesisi bulunmaktadır.

Sanayi tesisleri genellikle Çorlu, Ergene, Çerkezköy ve Muratlı İlçelerinde yoğunlaşmaktadır. İlde 12 adet OSB bulunmaktadır. İlde Çerkezköy, Çorlu Deri, Malkara, Hayrabolu OSB'ler ile Ergene1, Ergene2, Velimeşe, Türkgücü, Veliköy, Karaağaç, Tekirdağ ve Yalıboyu OSB'ler bulunmaktadır. Sanayi tesislerinde kullanılan sular hemen hemen tamamı yeraltı suyundan karşılanmaktadır. Üretimde kullanılan su miktarı yaklaşık 500.000 m³/gün olarak bilinmekte olup, oluşan atıksular ise Çorlu ve Ergene Dereleri vasıtasıyla Ergene nehrine deşarj edilmektedir. Ayrıca İlin güney kısmında bulunan sanayi tesislerinin atıksuları ise çeşitli dereler (Şerefli, Kamaradere....) vasıtasıyla Marmara Denizine ulaşmaktadır.

İlde bulunan sanayi sektörleri dağılımına bakıldığında, öncelikle en yoğun sektörün Tekstil sektörü olduğu bunu Gıda, Kimya, Metal, Deri ve Atık sektörleri takip etmektedir.

Akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin özellikle Çorlu, Çerkezköy, Muratlı ve Saray İlçesinin bir kısmı endüstriyel ve evsel nitelikli atıksuların tehdidi altındadır. Her ne kadar ilimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve atıksuyu olan tüm işletmelerin arıtma tesisi mevcut ve faaliyette olsa bile Ergene Havzasında ki kirlilik alıcı ortamın özümleme kapasitesinin üzerinde olması nedeniyle devam etmektedir. Katı, sıvı ve gaz atıklar alıcı ortama verildikten sonra, iklim durumuna, toprağın yapısına, topoğrafya yapısına, atığın cinsine ve zamana bağlı olarak yer altı sularına taşınmaktadır.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin özellikle Süleymanpaşa, Çorlu, Ergene, Kapaklı, Çerkezköy, Muratlı ve Saray İlçesinin bir kısmı evsel nitelikli atıksuların tehdidi altındadır. İlde bulunan Süleymanpaşa, Çorlu, Çerkezköy, Ergene, Saray, Muratlı ve Kapaklı İlçelerinde Evsel Atıksu Arıtma Tesisi inşaat çalışmaları devam ettiği için evsel nitelikli atıksular Çorlu, Ergene derelerine ve Marmara Denizine deşarj etmektedir. DSİ 11. Bölge Müdürlüğü tarafından Çorlu, Muratlı, Saray ve Çerkezköy Belediyeler Birliğine ait evsel nitelikli atıksuların arıtılmasına ilişkin arıtma tesislerinin inşaat çalışmaları son aşamaya gelmiş, Malkara ve Hayrabolu AAT'leri faaliyete geçirilmiştir. Ayrıca Süleymanpaşa İlçesinin Atıksularının arıtılması için Batı AAT'nin inşaat çalışmaları devam etmektedir. Havza üzerindeki ilçe ve belde belediyelerinde nihai arıtma ile sonuçlanan kanalizasyon sisteminin bulunmaması evsel atık suların da direkt olarak Ergene Nehri kollarına deşarj edilmesi su kalitesinin bozulmasını hızlandırmaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Çizelge B.17-Tekirdağ İli Arazi Varlığı Dağılımı

Kullanılış Biçimi	Alan (da)	Oranı (%)
--------------------------	------------------	------------------

İşlenen Tarım Alanı	3.745.804	59,33
Çayır-Mera Alanı	325.782	5,16
Ormanlık Alan	1.042.535	16,51
Tarım Dışı Arazi	1.198.879	18,99
Toplam	6.313.000	100

2.Ekilişler dahil değildir.

Çizelge B.18-Tekirdağ İli Tarla Bitkileri Üretim Dallarının Ekiliş Alan ve Oranları

Ürün Adı	Toplam Ekiliş (da)	Oran (%)
Tahıllar	1.957.206	53,31
Yağlı Tohumlar	1.558.142	42,44
Yem Bitkileri	135.118	3,68
Yumrulu Bitkiler	18.008	0,49
Endüstri Bitkileri	1.439	0,04
Baklagiller	1.526	0,04
Toplam	3.671.439	100,00

B.3.2.2. Diğer

Son yıllarda hızla devam eden katı atık bertaraf ünitelerinin kurulması ve Belediyelerce çöp sorunun önlenmesi çalışmalarının artmasına karşılık yıllarca ilimizde çöp tabir edilen katı atıkların açık alanlarda depolanması ve gelişigüzel seyrine bırakılması sonucu yağmur suları ve çeşitli nedenlerle toprağa ve içme sularına karışması yeraltı sularında kirlilik yaratmaktadır.

Çizelge B.19-Tekirdağ İli Vahşi Depolama Sahaları ve Etkileyebileceği Su Kaynakları

<u>ÇÖP DÖKÜM SAHALARI</u>	<u>YERİ</u>	<u>ETKİLEYEBİLECEĞİ SU KAYNAKLARI</u>
<u>M.EREĞLİSİ BELEDİYESİ</u>	M.Ereğlisi Döküm Sahası	-
	Yeniçiftlik Döküm Sahası	-

<u>SARAY</u>	Saray Döküm Sahası	-
	Büyükyoncalı Döküm Sahası	Ergene Nehri, Yoncalı Deresi
<u>KAPAKLI</u>	Kapaklı Döküm Sahası	Kapaklı Deresi
<u>ÇORLU</u>	Çorlu Döküm Sahası	Ergene Nehri/ Çorlu Deresi
<u>ERGENE</u>	Misinli Döküm Sahası	-
	Velimeşe Döküm Sahası	-
<u>MALKARA</u>	Kozyörük	-
	Malkara Döküm Sahası (Eski)	-
	Malkara Döküm Sahası	Dere
	Balabancık Döküm Sahası	-
	Sağlamtaş Döküm Alanı	-
<u>ŞARKÖY</u>	Şarköy Döküm Alanı	-
	Mürefte Döküm Alanı	-
	Hoşköy Döküm Alanı	Dere
<u>CERKEZKÖY</u>	Çerkezköy Depolama Sahası	Dere
	Kızılpınar Depolama Alanı	-
<u>SÜLEYMANPAŞA</u>	Barbaros Depolama Alanı	-
	Kumbağ Depolama Sahası	-
	Karacakılavuz Depolama Alanı	-
	Banarlı Depolama Alanı	-

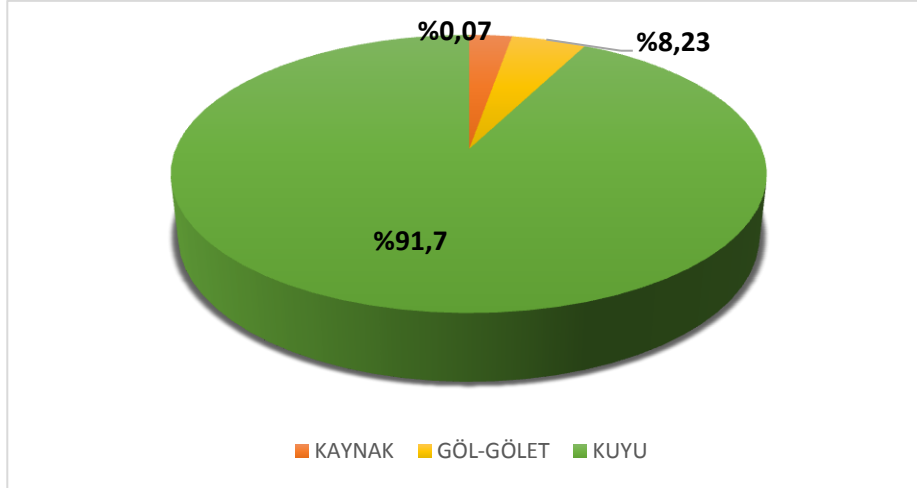
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Tekirdağ ilinde su temini için gölet (% 8,23), kaynak (% 0,07) ve yaklaşık 335 adet kuyudan (% 91,7) su çekilmiştir. Bu suyun % 60'ı evsel amaçlı ve % 0,23'ü sanayi amaçlı kullanılmıştır.

Şekil B.5- Tekirdağ İlinde 2015 Yılı TESKİ Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (TESKİ, 2015)

12.11.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı yasa ile Tekirdağ ili Büyükşehir statüsüne dönüştürülmüş, İlde Süleymanpaşa, Ergene ve Kapaklı adıyla 3 yeni ilçe daha kurularak 8 olan ilçe sayısı 11'e ulaşmıştır. 6360 sayılı Kanun 1 inci maddesi ile Tekirdağ iline bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılmıştır. Bu kapsamda İl mülki sınırları içerisindeki 11 ilçe belediyesine içme ve kullanma suyu şebekesi hizmeti verilmektedir.

TESKİ Genel Müdürlüğü olarak 11 ilçe belediyesi kapsamında içme ve kullanma suyu hizmeti verilen nüfus 2015 yılı için 937.910 olup, toplam nüfusun ilçe belediyelerine göre dağılımı aşağıdaki tablodadır.

Çizelge B.20- 2015 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme Ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem Ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2015)

İLÇE ADI	İçme Suyu Şebekesi İle Su Temini (Nüfus Yüzdesi %)	Kendi İmkanlarıyla Su Temini (Kuyu) (Nüfus Yüzdesi %)	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	% 99	%1	187.727

Çorlu	% 90	%10	245.588
Saray	% 97	%3	48.272
Malkara	% 100	-	52.663
Muratlı	% 99	%1	26.987
Çerkezköy	% 100	-	133.626
Şarköy	% 99,7	% 0,3	30.982
Ergene	% 100	-	58.311
Hayrabolu	% 100	-	32.602
Marmaraereğlisi	% 100	-	23.452
Kapaklı	% 100	-	97.700
TOPLAM	% 99	%1	937.910

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

2015 yılında yeraltı su kaynaklarından 59.000.000 m³/yıl su temin edilmiş olup; Temin edilen suyun % 66'ı içme suyu, % 0,25 'i sanayi amaçlı kullanılmıştır.

Tekirdağ İlinde toplam 7 adet içme ve kullanma suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Çizelge B.21 -- İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ, 2015)

SIRA NO	İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	DEBİ	BİRİM	HİZMET ETTİĞİ NÜFUS (KİŞİ)
1	Şarköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	7776	m ³ /gün	20000
2	Sağlamtaş İçme Suyu Arıtma Tesisi	1900	m ³ /gün	2336
3	Dambaslar İçme Suyu Arıtma Tesisi	250	m ³ /gün	343
4	Kumbağ İçme Suyu Arıtma Tesisi	2400	m ³ /gün	2172
5	Barbaros İçme Suyu Arıtma Tesisi	6048	m ³ /gün	5006
6	Yeniçiftlik İçme Suyu Arıtma Tesisi	2880	m ³ /gün	8727
7	Marmaraereğlisi İçme Suyu Arıtma Tesisi	7516	m ³ /gün	11424

- Şarköy İlçesi içme suyu arıtma tesisi 7776 m³/gün debi ile 20.000 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Şarköy Göletinden sağlanmaktadır.
- Malkara İlçesi Sağlamtaş Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 1900 m³/gün debi ile 2.336 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Müstecep Göletinden sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Dambaslar Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 250 m³/gün debi ile 343 kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyudan sağlanmaktadır.

- Süleymanpaşa İlçesi Kumbağ Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 2400 m³/gün debi ile 2.172 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Yazır Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Barbaros Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 6048 m³/gün debi ile 5.006 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Yazır Göletinden sağlanmaktadır.
- Marmaraeğlisi İlçesi Yeniçiftlik Mahallesi içme suyu arıtma tesisi 2880 m³/gün debi ile 8.727 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.
- Marmaraeğlisi İlçesi içme suyu arıtma tesisi 7516 m³/gün debi ile 11.424 kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Bölgede içme suyu temininde kullanılan yüzeysel suların (göletlerin) doluluk miktarı bölgenin yağış rejimiyle doğru orantılı olup, özellikle yaz aylarında doluluk miktarı oldukça düşmektedir. İçme suyu temininde kullanılan yeraltı su kaynaklarında su seviyesi özellikle Çorlu, Çerkezköy, Muratlı gibi ilçelerde yeraltı suyunun sanayide de oldukça fazla miktarda kullanılması nedeniyle giderek düşmektedir.

Çizelge B.22- 2015 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar (TESKİ, 2015)

KAYNAK TÜRLERİ	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI (m3/yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI ORANI (%)	ARITMA DURUMU
KAYNAK (KAPTAJ)	50.000	%0,07	ARITILMIYOR
GÖLET	Müstecep – Deliler Göleti 750.000	% 8,23	ARITILYOR
	Yazır Göleti 2.150.000		
	Türkmenli Göleti 1.300.000		
	Şarköy Göleti 1.100.000		
	Toplam:5.300.000		
KUYU (335 ADET)	59.000.000	% 91,7	ARITILMIYOR
TOPLAM	64.350.000	100	

B.4.2. Sulama

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Bölge arazisinin sulanması amacıyla yapılan baraj ve göletlerin sulama kanalları klasik ve kanalet tip olarak yapımları ile toplam 565,4 km. uzunluğundadır. Bu kanalların 155 km'lik bölümü ayaklı kanalet tipinde inşa edilmiştir. DSİ tarafından inşa edilen kanal ve Kanalet yapımları 2011 yılı itibariyle 268,4km. olup, İl Özel İdaresi Köy Hizmetleri Müdürlüğü tarafından ise 297 km.lik bir kanal inşa edilmiştir. İl genelinde mevcut bulunan baraj ve göletlerde balık üretiminin yapılması da büyük ölçüde hızlandırılmış durumdadır. Sulama amaçlı kullanılan göletlerin tamamı homojen toprak dolgu tipindedir.

Çizelge B.23-Devlet Su İşleri Sulama Alanlarına Ait Bilgiler (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2015)

Göletin Adı	Göl Hacmi hm ³	Sulama Alanı (net) ha	Çekilen Su Miktarı hm ³	Kullanım Amacı
Karaidemir Barajı	111,6	7720	63,761	Sulama Taşkın Koruma
Bıyıklı Göleti	3,589	255	1,374	Sulama
Bayramşah Göleti	1,911	123	0,235	Sulama
Temrezli Göleti	1,036	117	0,471	Sulama
Ulaş Göleti	0,290	-	-	Sulama
Şarköy Göleti	1,206	-	1,053	İçme Suyu
Türkmenli Göleti	15,292	345	1,300 hm ³ içme suyu 1,917 hm ³ sulama	Sulama İçme Suyu
Karacahalil Göleti	0,888	117	0,512	Sulama
Hanoğlu Göleti	4,630	744	-	Sulama
Yazır Göleti	5,450	360	-	Sulama+ İçme
İnanlı Göleti	0,612	47	0,612	Sulama
TOPLAM	146,504	9828	71,235	

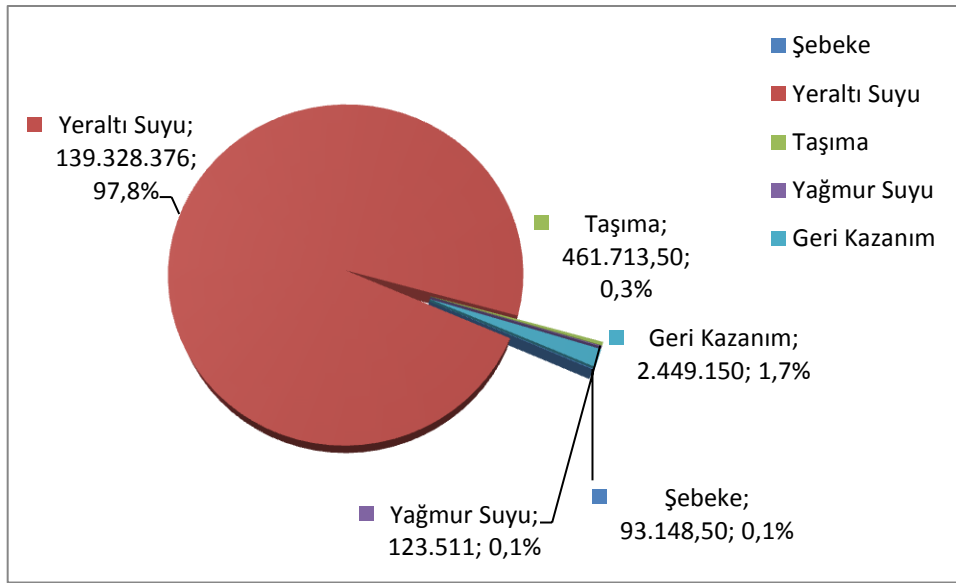
B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde tarımda çiftçiler tarafından salma sulama sistemi tercih edilmektedir. Fakat ildeki kuraklığa karşı mücadele kapsamında çiftçi tarafından yapılan vahşi sulama yerine basınçlı sulama sistemlerinin uygulanmasını sağlamak, basınçlı sulama sistemlerinden öncelikle damla sulama olmak üzere ve yağmurlama sulamanın da yapılmasına uygun bitki özelliklerine göre değerlendirilmesi ve yaygınlaştırılması desteklemek ve bu konuda üreticileri bilgilendirmek amacıyla toplandılar ve sempozyumlar düzenlenmektedir.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler, Ergene, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı ve Muratlı İlçeleridir.

2015 yılı endüstriyel amaçlı su kullanımı 142.455.899 m³/yıl olup, işletmelerin % 97,8'i kuyu suyu, % 0,3'ü taşıma suyu, % 0,1'i yağmur suyu, % 0,1'i şebeke suyu, % 1,7 'si geri kazanım suyudur. İşletmeler tarafından kullanılan soğutma suyu geri dönüşümlü olarak kullanılarak, alıcı ortama deşarj edilmemektedir.

Şekil B.6- İlimizde Sanayinin Kullandığı Su Kaynakları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Tekirdağ ilinde mevcut bulunan akarsulardan enerji üretimi yapılmamakla birlikte, bu akarsuların belli bir kısmından tarımsal sulama amaçlı faydalanılmaktadır. Tekirdağ ilinde bulunan akarsuların debisi Tablo 3'de verilmiştir.

Çizelge B.24- Tekirdağ ilindeki Akarsuların Debileri (DSİ 113. Şube Müdürlüğü, 2015)

Adı	Uzunluğu (km.)	I Sınırları içindeki Uzunluğu (km.)	Toplam Uzunluğu % Oranı	Debisi (m ³ /sn)
Ergene Nehri	264	86.6	32.8	28.73
Besiktepe Deresi	98.2	32.7	85.6	1.5
Hayrabolu Deresi	96.3	96.3	100	4.88

Çorlu Deresi	86.2	71.9	83.4	2.65
Muratlı Deresi	40.7	6	14.74	1.25

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İl genelinde suyun rekreatiyonel amaçlı kullanımına ilişkin henüz herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Dolayısıyla buna dair bilgi mevcut değildir.

B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

Tekirdağ ilinin toplam nüfusu 2015 yılı itibariyle yaklaşık **937.910** olup, Belediyelere göre arıtma tesisi kapasiteleri ve hizmet verdiği nüfus oranı Çizelge B.12’de verilmektedir.

Çizelge B.25– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (TESKİ 2015)

	Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
Bağlı Olduğu İlçeler	Marmara Ereğlisi	M. Ereğlisi	x				x	3840	0,044			23452	0,24
		Yeniçiftlik	x				x	5000	0,058				0,31
		Sultanköy	x				x	720	0,008				0,05
	Süleymanpaşa	Toki (biodisk)	x				x	800	0,009			187727	0,02
		Barbaros	x				x	200	0,002				
		S.Paşa DDD	x			x		40000	0,463		x		
		Batı Atıksu AT		İnşa			x	x	40440	-			
		Doğu Atıksu AT		Plan					-				
	Şarköy	Mürefte	x				x	1000	0,012			30982	0,07
		Şarköy DDD	x			x		54950	0,318		x		
	Muratlı	Muratlı Bel.		X			x	X	5236	-		26987	
	Malkara	Malkara Bel.		x			x	X	7865	-		52663	
	Hayrabolu	Hayrabolu Bel.		x			x	X	5339	-		32602	
	Çerkezköy	Çerkezköy Bel.Birliği		x			x	X	85780	-		133626	
		Kapaklı										97700	
	Ergene	Ergene Bel.			x					-		58311	
	Ergene	Yeşiltepe ve Sağlık Mah.		x			x	x	86400	-		25828	
Çorlu	Çorlu Bel.										245630		
	Yenice	x				x		1400	0,016		1721	0,08	
Saray	Saray Bel.		x			x	x	10631	-		48272		

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge B.26– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (TÇŞİM,2015)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Çerkezköy OSB	Faaliyette	80.000	Fiz+Kim+Bio	80 ton/gün	Çorlu Deresi	K41.25740 D27.91547
Deri OSB	Faaliyette	36.000	Fiz+Bio	60 ton/gün	Çorlu Deresi	564854,27 Y 456165,85 X WGS84
Avrupa Serbest Bölge	Faaliyette	2500	Fiz+Bio	0,16 ton/gün	Çorlu Deresi	567268,96 Y 4571178,81 X WGS84
Hayrabolu	Proje	5000	Fiz+Bio			
Malkara	Proje	5000	Fiz+Bio			
Velimeşe (Yalıboyu, Kapaklı, Veliköy)	İnşaat	150.000	Fiz+Kim+Bio			
Muratlı	İnşaat	25.000+12.500	Fiz+Kim+Bio			
Ergene 1	İnşaat	60.000	Fiz+Kim+Bio			
Ergene 2	İnşaat	60.000+30.000	Fiz+Kim+Bio			
Türkgücü	İnşaat	15.000	Fiz+Kim+Bio			

Gerçek Zamanlı Uzaktan Atıksu İzleme Sistemi Genelgesi kapsamında atıksu debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan 7 adet endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirletici parametreler online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

İlimizde bir adet II. sınıf katı atık düzenli depolama tesisi mevcut olup(TİÇHİB), toplamda 9.6 hektarlık alana kurulmuştur. Tesiste sızıntı suyu toplama havuzu mevcut olup, projesi onaylanmış sızıntı suyu arıtma tesisi yapım aşamasındadır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde özellikle beton santrallerinde atıksu geri kazanım uygulamaları yaygın bir şekilde yürütülmektedir. Bunun yanı sıra tekstil sanayisinde de Atıksuyun ve kirlilik yükünün azaltımı ile atıksuyun geri kazanılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Ergene Havzası içerisinde idari bölünmeye göre dört ilimizin toprakları bulunmaktadır. Bunun içerisinde Tekirdağ İlini payı %37,3 ile (400.577 hektar) en fazladır. Havzada yer alan İlçelerin nüfus yoğunluğu dağılımına bakıldığında ise Tekirdağ İlinin onbir İlçesinden yedisi (Saray, Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Malkara, Ergene, Kapaklı) ve Süleymanpaşa İlçesinin kuzey kısmı havzada yer almaktadır. Ergene Nehrinin bölgede gelişen sanayileşme sonrası kirliliğinin gündeme gelmesinden bu yana geçen süreçte farklı kurum ve kuruluşlarca (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, D.S.İ.) kirlilik ölçümleri yapılmaktadır. Bunlardan edinilen bilgilere göre ise Ergene Nehri besleyen en büyük kol olan Çorlu Deresi ve yan kolları Çerkezköy ve Çorlu'daki yoğun sanayileşme sonrası kirlenmeye maruz kalmaktadır.

Ergene Nehrinin ve Kollarının suyu "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği"nde verilen kalite sınıfları ile kıyaslandığında (fiziksel ve inorganik kimyasal parametreler) ve (organik parametreler) grubu parametreler açısından su kalitesinin 4. sınıf olduğu saptanmış bulunmaktadır ve su kalitesindeki bozulma artarak devam etmektedir. Tekirdağ'da 111.208 hektar arazi, tüm arazi varlığının %18'i yanlış ve amaç dışı kullanılmakta ve planlanmayı beklemektedir. Trakya da özellikle Tekirdağ İlinde amaç dışı arazi kullanımı ile ilgili olarak yıllar itibariyle sanayi %675,4 gibi çok yüksek bir artış oranında olup, ikinci sorun yazlık ev veya turizm amaçlı yapılanmalardır. (%806,4 artış) Bu sektörü toprak sanayi, kentleşme, kamu yatırımları izlemektedir. Trakya da yitirilen, verimli ve iyi nitelikli tarım topraklarının toplam alanı 45.756 hektardır. Trakya da en önemli çevre sorunlarının başında gelen, erozyon varlığıdır.

Tekirdağ İlinde hafif derecede ve orta derecede erozyon sorunu vardır. Toplam erozyon alanı 558.996 hektar yayılma göstermektedir ve il arazisi içindeki oranı %90,3'tür. Tekirdağ İli özellikle; Çorlu-Çerkezköy-Muratlı civarındaki süzek (geçirgen) tarım topraklarının gübrenmesine itina gösterilmelidir. Bu alanlarda verilen kolay çözünebilir azotlu gübre uygulaması yerine yavaş yavaş çözünebilir kimyevi gübre formlarının ikame edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde taban suyu kirlenmesi görülecektir. Bölgedeki taban suların önemli bir kısmının nitrat ve amonyum açısından kirlidir. Ülkemizde hektar başına ilaç tüketimi 1.512 gr./ha. aktif madde kullanımı ise 598 gr/ha.(Bu değer Avrupa ortalamasının yaklaşık onda biridir.) Örneğin bu miktar Fransa ve Almanya'da 4,70 kg/ha., İtalya'da 7,6 kg/ha., Hollanda'da 17,7 kg/ha.dır.

İlimizde ise 2011 yılı verilerine göre dekara ilaç tüketimi poli-kültür tarımının yapıldığı yılda 2-3 ürünün alındığı Ege ve Akdeniz Bölgelerinin çok altında bulunmaktadır. Tekirdağ İlinde toplam tarım alanlarında kullanılan pestisit miktarı 505.292 litre/ kg.'dır. Tekirdağ İli sınırları dahilinde yapılan 5.031 örnekleme ile 4,5 ten daha düşük pH değeri belirlenmemiştir.(Normal pH 4,5-5,5 arası) Çerkezköy yöresinde orta derecede asit bulunmaktadır. Ergene Nehri kirliliğine paralel olarak, Tekirdağ ili Çorlu İlçesi, Çorlu Deresinin Çerkezköy'den Ergene Nehri ile birleşme bölgesine kadar ve Ergene Nehrinin büyük bir bölümünde canlı bulunmamakta ya da bazı bölgelerde kirliliğe karşı toleranslı olan canlı grupları yaşayabilmektedir.

Çizelge B.27- Tekirdağ İlinde 2015 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü/Tekirdağ Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü/2015)

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlenici faaliyetler var mı?	x		Tarımsal ilaçlar, kimyevi gübreler, fabrika atıkları vb.

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarında ne tür temizleme faaliyetleri* yapılıyor? (Aşağıdaki temizleme yöntemleri dikkate alınmalıdır)
		Var	Yok	
1.Çorlu	Sanayi, Kimyasal gübre ve pestisitler	x		Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında havza kirliliğinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar devam etmektedir.
2.Muratlı 3.Çerkezköy Kısmen ildeki diğer tarımsal ve sanayi alanları	Sanayi, Kimyasal gübre ve pestisitler	x		Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında havza kirliliğinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

***Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri**

Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtımı
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknolojisi
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

İlimizde arıtma çamurlarının toprakta kullanımı ile ilgili herhangi yapılmış bir çalışma yoktur.

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Doğaya Yeniden Kazandırma Planı, Madencilik faaliyetleri, malzeme ve toprak temini için arazide yapılan kazılar, dökümler ve doğaya bırakılan atıklarla bozulan sahaların geriye düzenlenme, duyarlılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturulması, bitkilendirme ve ağaçlandırma işlemlerinin tümünü içeren süreci tanımlayan plandır.

Madencilik Faaliyetleri sonucu Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarih olan 23.01.2010 itibari ile Müdürlüğümüze yaklaşık 69 adet olup çalışma süreleri henüz sona ermemiştir. Çalışma süreleri sona ermesine müteakip gerekli denetim ve kontroller tarafımızdan yapılacaktır.

Madencilik faaliyetleri sonucu hafriyat, katı atıklar, sıvı atıklar, toz ve gürültü gibi çevresel etkiler oluşmaktadır. Oluşacak olası çevresel etkilere karşı 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak tedbirler alınmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmektedir.

Yapılan madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmekte, çalışılan alan orman alanı ise yeniden ağaçlandırılması için gerekli önlemler alınmaktadır. Yer altı işletmeciliğinin açık ocak işletmeciliğinde olduğu gibi çevreye olumsuz etkileri yoktur.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler ile Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.28– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	44836	-
Fosfor	13441	-
Potas	2340	-
TOPLAM	60617	362.780

Çizelge B.29– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı mücadelesi	18,11955	
Herbisitler	Yabancı ot mücadelesi	171,226	
Fungusitler	Mantari hastalık mücadelesi	154,24525	
Rodentisitler- Mollusisitler	Fare ve salyangoz mücadelesi	0,4848	
Nematositler		-	
Akarisitler	Kırmızı örümcek mücadelesi	0,3394	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		-	
TOPLAM		344,415	

Çizelge B.30-Tekirdağ ilinde 2014 Yılında Topraktaki Pestisit vb Tarım İlacı Birikimini Tespit Etmek Amacıyla Yapılmış Analizin Sonuçları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
-	-	-	-	-

Not: Tekirdağ ilinde 2015 Yılında Topraktaki Pestisit vb Tarım İlacı Birikimini Tespit Etmek Amacıyla 2015 yılında analiz yapılmamıştır.

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ ilinde su kaynakları evsel, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik faktörlerinin etkisi altında kalmaktadır. Yoğun gübreleme ve pestisit kullanımı tarımsal alanlardaki dere, akarsu ve gölleri etkilemektedir. Ergene Havzasına günlük yaklaşık 230.000 m³/gün evsel, 330.000 m³/gün sanayi atıksuyu deşarj yapılmaktadır.(6,5 m³/sn) Hali hazırda özellikle Tekirdağ İlinde hiçbir Belediyenin AAT'si bulunmamakta olup, İller Bankası ve DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Atıksu Arıtma Tesislerinin yapımı ile ilgili gayretli bir çalışma yürütülmektedir. OSB ortak arıtmalarının ve evsel arıtmaların devreye alınması sonrası oluşacak çamurun (yaklaşık 1000 ton/gün) bertarafı ve geri kazanımı konusunda Bakanlığımız ile Namık Kemal Üniversitesi arasında çalışmalar devam etmekte olup 2016 yılında bitirilmesi planlanmaktadır.

Sanayi kirliliğine bağılı olarak Ergene nehri ve kollarına bağılı derelerde su kalitesi IV.sınıf su kalitesi seviyesinde olup, su kalitesi iyileştirme çalışmaları Ergene Havzası Eylem Planı çalışmaları kapsamında sürdürülmektedir. Bakanlığımızın Ölçüm İzleme Daire Başkanlığınca; Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı kapsamında Ergene Havzası su kalitesi ilkbahar ve sonbahar aylarını kapsayacak şekilde Ergene Nehri üzerinde 13 noktadan yapılmaktadır.

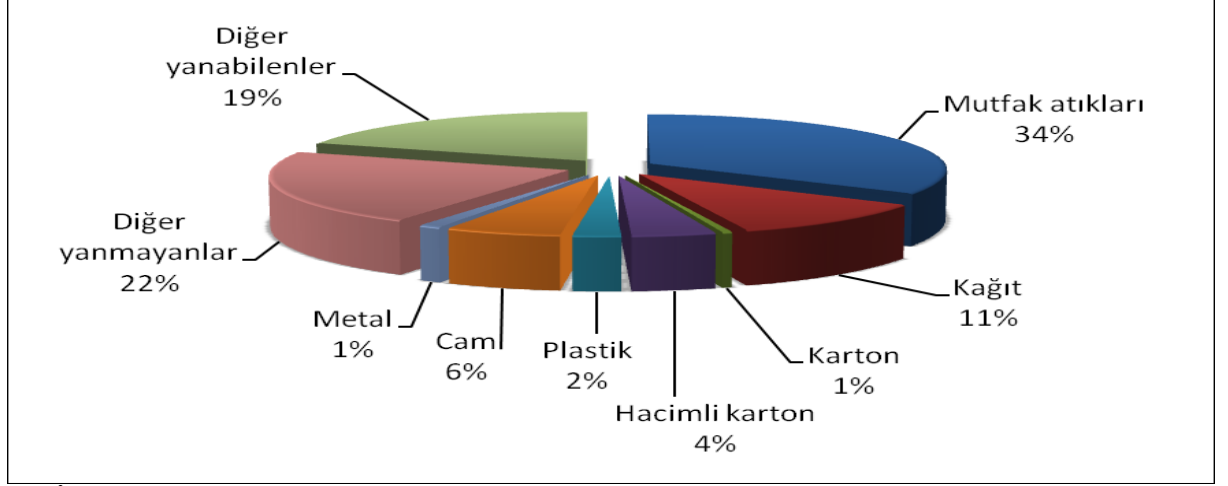
Bu noktalardan 6 nokta Tekirdağ, 4 nokta Kırklareli, 3 nokta Edirne illerinde yer almaktadır. Bakanlığımızca Ergene Nehri'nin, Genel Şartlar, (A) Oksijenlendirme Parametreleri ve (B) Nutrient (Besin Elementleri) Parametrelerinde IV. sınıf, (C) İz Elementler (Metaller)'de ve (D) Bakteriyolojik Parametrelerde ise III. Sınıf su kalitesinde olduğu tespit edilmiştir. Marmara Derin Deniz Deşarjının gerçekleştirilmesine müteakip, dere ve nehirlere atıksu deşarjı önlenerek derelerdeki debi oranının azalması ve ileriki yıllarda su kalitesinde iyileşmeler görülebilecektir.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/2015
- Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü/2015
- Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü/2015

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Şekil C.7- İlimizdeki 2015 Yılı Atık Kompozisyonu

Tekirdağ İli Merkez ve İlçelerinde evsel kaynaklı çöplerin depolandığı modern çöp alanları bulunmamaktadır. Çöp alanları genelde Belediyelerin tespit ettiği, şehir merkezlerinden uzak boş arazilerdir. Tekirdağ İlinde bulunan bazı İlçelere göre evsel katı atık miktarları “Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı” çevre kirlilik grubu verilerinden yararlanılarak Tablo C.1 de gösterilmiştir.

Çizelge C.31- Tekirdağ İl, İlçe ve Beldelere Göre Katı Atık Miktarları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

BELEDİYE ADI	NÜFUS	ATIK MİKTARI TON			DEPOLAMA ŞEKLİ	YÜZÖLÇÜMÜ
		GÜN	AY	YIL		
SÜLEYMANPAŞA	187.727	165	4950	60225	DÜZENLİ	10 Ha
MURATLI	26.987	28,33	861,78	10.341,3		
HAYRABOLU	32.602	122,25	3.667,7	44.012,7		
ÇORLU	245.588	257	7.710	93.805	DÜZENSİZ	6 Ha
ÇERKEZKÖY	113.130	129	3875	46507	DÜZENSİZ	2.4 Ha
KAPAKLI	97.700	127	3.810	46.355	DÜZENSİZ	3 Ha
ERGENE	56.787	70	2100	25.200	DÜZENSİZ	4 Ha

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

M.EREĞLİSİ	23.452	86	2621	31457	DÜZENSİZ	10 Ha
SARAY	48.272	75	2250	27375	DÜZENSİZ	3 Ha
MALKARA	52.663	170	5.100	61.200	DÜZENSİZ	2 Ha
ŞARKÖY	30.982	116	3520	42242	DÜZENSİZ	2 Ha
TOPLAM	915.890	1345	40468	488720		

Tekirdağ İlinde evsel katı atıkların depolanmasında ilkel yöntemlerden yararlanılmaktadır. Rast gele atılan katı atıklar yağmur sularıyla sızarak yeraltı su kaynaklarını tehdit edebilir. Ayrıca çeşitli sağlık riskleri, bulaşmalar ve görsel kirliliğe de neden olmaktadır.

Katı Atıkların Biriktirilmesi, Toplanması, Taşınması ve Aktarma Merkezleri

Tekirdağ İlinde evsel nitelikli katı atıklar vahşi olarak depolanmaktadır. Fakat ambalaj atıkları ayrı toplama çalışmaları İl genelinde her ilçede ambalaj atıkları yönetim planı çerçevesinde devam etmektedir. Tıbbi atıklar, Süleymanpaşa İlçesinde kurulan sterilizasyon tesisi aracılığıyla diğer atıklardan ayrı olarak toplanmaktadır. İldeki ayrı toplama çalışmalarının tam oturmaması, har atık konusunda ayrı toplama çalışmalarının yapılmaması ve evsel nitelikli katı atıklar için lisanslı düzenli depolama tesisleri olmadığından il genelinde çevrede görüntü, koku ve toprak kirliliği oluşmaktadır. Örneğin, özellikle kış sezonunda kalorifer ve sobalardan çıkan kömür atıkları ve cüruflarından oluşan gaz sızıntıları nedeniyle yangınlar meydana gelmekte, rüzgarlı havalarda çevreye kağıt ve naylon poşetler savrulmaktadır.

Atıkların Bertaraf Yöntemleri

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibarıyla uygulanmakta olan atık toplama ve bertaraf işlemleri, Tekirdağ bölgesinde de aynı durum içerisinde sürdürülmekte olduğunun ifadesi yerinde olacaktır. Konunun büyük önem taşımaya karşın, Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düşünce ve yaptırımlarının planlı olarak toplum lehine uygulamaya alınmasında büyük etken olacağının gerçeğidir. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin korunması açısından yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları gerekmektedir.

Tekirdağ genelinde biriken evsel katı atıklar, yerleşim mahallerindeki sokak başlarına konulan belediye araç ve görevlilerince plansız bir zaman içerisinde toplanarak bölge içerisindeki çöp atma sahalarına boşaltılmakta olup, planlı ve sistemli olarak herhangi bir ayıklama sistemine tutulmaksızın sürdürülmektedir.

Biriken evsel atıkların içinde değerlendirmeye esas olacak türler kağıt-pet şişe, cam ve demir gibi maddeleri içermesi nedeniyle gerek sokak başlarındaki atık noktalarında ve gerekse de yöreye ait çöp birikim sahalarında özel kişilerce ayıklama işlemleri bilinçsiz olarak yapılarak, az da olsa geri dönüşüme katkı oluşturmaktadır.

İlimizde oluşan ambalaj atıklarının evsel atıklardan ayrı toplanmasına yönelik çalışmalar hızlı bir şekilde sürdürülmekte olup; il genelinde tüm ilçelerde ambalaj atıkları yönetim planları çerçevesinde toplama yapılmaktadır.

Katı Atıkların Depolanması

İlimiz 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden sonra Büyükşehir Belediyesi statüsü kazandığından, katı atıklar (evsel nitelikli) ilçe belediyeleri tarafından toplanarak Büyükşehir Belediyesi kontrolündeki depolama(vahşi) sahalarına getirilmektedir. Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenen düzenli depolama sahalarının yer seçim ve MÇK aşamaları tamamlanmış olup, uygulama projesi ve ÇED aşamaları devam etmektedir. İlimiz, Süleymanpaşa İlçesi, Demirli Köyü girişinde bulunan Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Katı Atık Depolama Tesisinin ise 2. Etap tamamlanmış olup, evsel nitelikli katı atık alımına başlanılmıştır.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Hafriyat toprağı, yıkıntı ve inşaat atıkları için ilimizde oluşturulmuş lisanlı düzenli depolama tesisi olmamakla birlikte, bu konuda hem Belediyeler hem de özel şahıslar çalışma yapmaktadır. Özel şahısların belirlediğı alanlara bu konuda ÇED Belgesi ve lisans alma çalışmaları devam etmektedir.

İlimizde oluşan hafriyat toprağı, yıkıntı ve inşaat atıklarının büyük kısmı özellikle Belediyelerin çöp depolama alanlarında örtü malzemesi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca hafriyat ve bitkisel toprak çevre düzenlenmesinde ve şahıslara ait arazilerin ıslahında kullanılmaktadır. Böylece şahıslara ait kullanılmaz durumda olan araziler tekrardan tarıma kazandırılmaktadır.

Geçici Depolama İzni Verilen Hafriyat Toprağı Miktarı : 30.017 m³

Döküm İzni Verilen Hafriyat Toprağı Miktarı : 801.785 m³

Döküm İzni Verilen İnşaat ve Yıkıntı Atığı Miktarı : 115.462 m³

Dolgu İzni Verilen Hafriyat Toprağı Miktarı : 7.187 m³

C.3. Ambalaj Atıkları

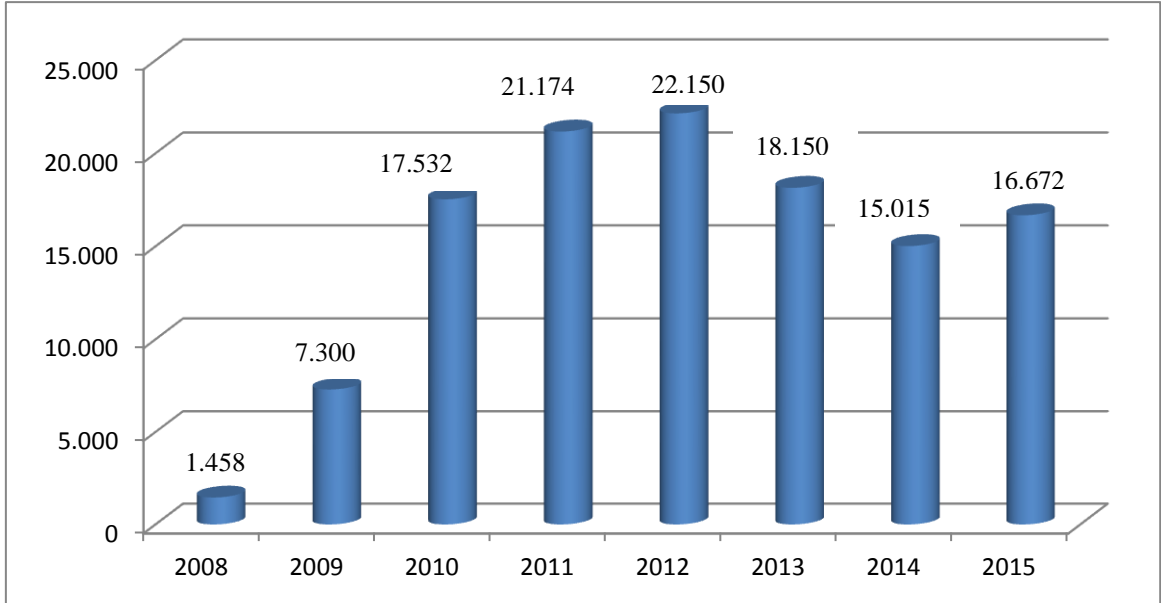
İlimizde oluşan ambalaj atıkları Çizelge C.2’de belirtilen lisanslı kuruluşlar tarafından toplanıp geri dönüşümü sağlanmaktadır.

Çizelge C.32- Lisanslı Ambalaj Atıkları Toplama Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesisleri(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

KATEGORİ	SAYI
Toplama Ayırma Tesisleri	36
Geri Dönüşüm Tesisleri	37

Çizelge C.33- Tekirdağ İli 2015 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Tedarik Edilen Ambalaj Miktarı (kg)
Tekstil	0	18.467	0
Plastik	21.926.177	2.400.139	382.116
Metal	1.593.517	483.838	1.949.645
Kompozit	9.370.868	21.302	0
Kağıt Karton	33.702.083	7.578.069	704.154
Cam	0	0	0
Ahşap	15.708.435	1.013.784	636.480
Toplam	82.301.080	11.515.599	3.672.395

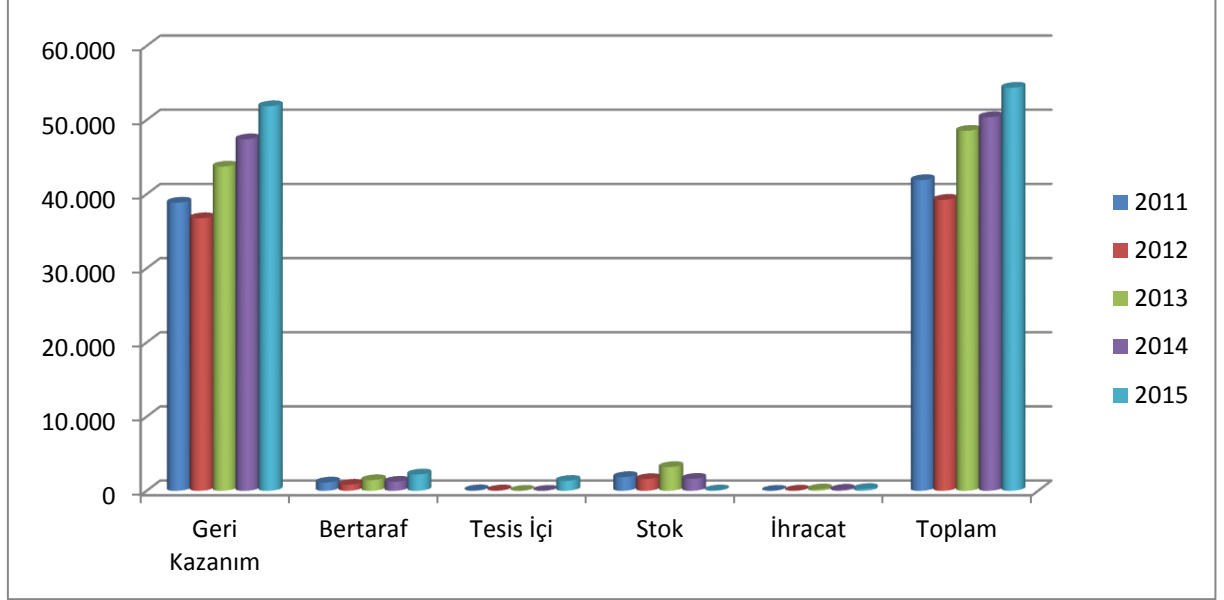
Şekil C.8- Tekirdağ İli Ambalaj Atıkları Kaynakta Ayrı Toplama Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

İlimizde 2015 yılı sonu itibarıyla 73 adet ambalaj üreticisi, 814 adet piyasaya süren ve 65 adet tedarikçi işletme sayısı bulunmaktadır.

C.4. Tehlikeli Atıklar

İlimizde oluşan tehlikeli atıkların bertarafı “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” ne göre lisans almış toplama ve geri kazanım yapan firmalar tarafından sağlanmaktadır.

İlimizde oluşan ve endüstriden kaynaklanan 2015 yılı tehlikeli atık miktarı 54.355,9ton'dur. Tehlikeli atıkların insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla 12 adet firma ve 37 adet araç lisansı verilmiştir.

Şekil C.9-Tekirdağ İli Tehlikeli Atık Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Çizelge C.34– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

	Geri Kazanım	Bertaraf	Tesis İçi	Stok	İhracat	Toplam
2011	38.853	1.114	70	1.853	6	41.896
2012	36.762	814	55	1.576	25	39.232
2013	43.723	1.431	5	3.197	189	48.545
2014	47.399	1.217	1	1.618,5	143	50.378,5
2015	51.863	2.197	1.336	52	242	54.355,9

(Not: 2015 yılı TABS Verileri için İl Müdürlüğümüzce çalışmalara devam edildiğinden söz konusu veriler net bilgi değildir.)

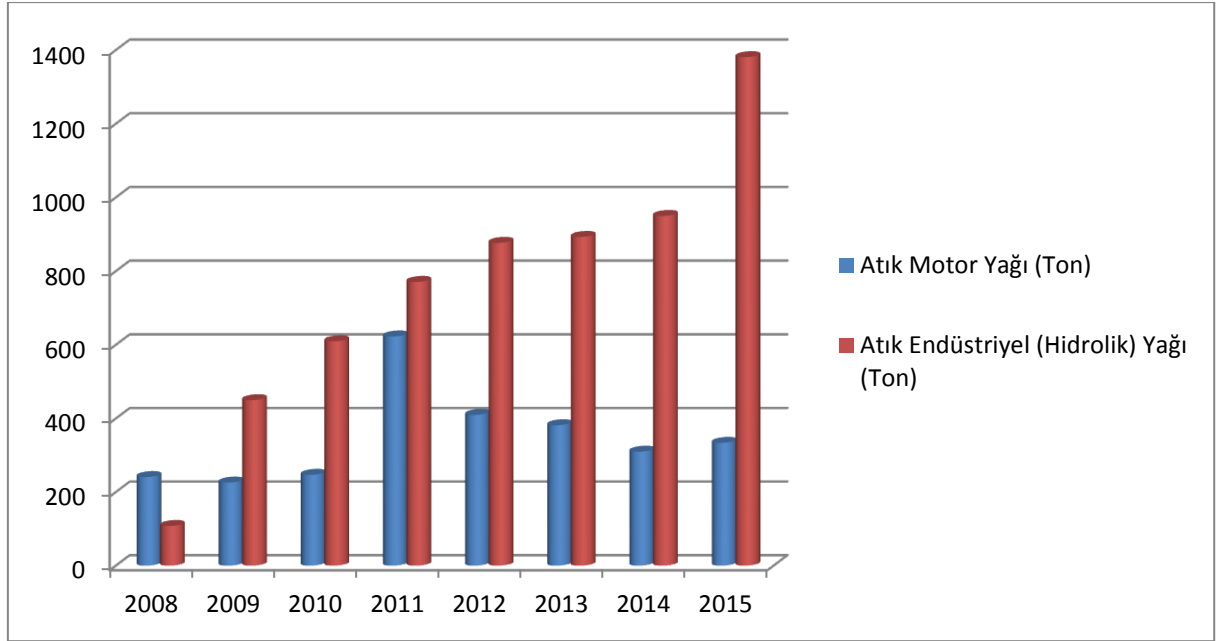
C.5. Atık Madeni Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların “Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine” uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilinçlendirilmektedir. İl genelinde atık yağların tesis sahaslarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemektedir. Ancak; atıklarını kendi sahasında depolamak isteyen

tesislere gerekli fiziki şartları sağlaması durumunda geçici atık depolama izni verilmektedir. İlimizde oluşan 2015 yılı atık yağ miktarı 1.715 tondur. Atık yağların insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla 1adet firma ve 4 adet araç lisansı verilmiştir.

Çizelge C.35– Tekirdağ İlinde Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Atık Motor Yağı (Ton)	241	226	247	623	410	382	310	334
Atık Endüstriyel (Hidrolik) Yağı (Ton)	108	450	610	771	877	893	950	1381

Şekil C.10- Tekirdağ İli Atık Yağ Miktarı (ton/yıl) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Çizelge C.36- Tekirdağ İli Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Yıl	Geri kazanım (ton)	İlave yakıt (ton)	Nihai bertaraf (ton)
2009	634	195	15
2010	890	241	324
2011	991	236	207
2012	1382	176	600
2013	637	0,920	0
2014	1093	36	0,8

2015	1424	30	0,12
------	------	----	------

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.37– Tekirdağ İli 2015 Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER							
APA Taşıyan Lisanslı Araç Sayısı	Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
	Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
1	2	2	151.6	-	-	-	-

Çizelge C.38- Yıllara Göre Atık Pil ve Akümülatör Toplama Miktarı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

YIL	Atık Pil Miktarı (Kg)	Atık Akü Miktarı (Kg)
2010	4.463	438.860
2011	3.621	308.305
2012	6.244	373.583
2013	8.4	242.010
2014	2.290	139.771
2015	9.42	151.6

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği gereğince lisanslı tesisler tarafından toplanmaktadır. Atık pil ve akümülatörlerin insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla 1 adet firma ve 1 adet araç lisansı verilmiştir.

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

İlimizde oluşan bitkisel atık yağlar Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir. Lisanslı Atık Bitkisel Yağ Geri Kazanım Tesisleri Çizelge C.9’da verilmiştir. Bitkisel atık yağların insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla 2 adet firma ve 5 adet araç lisansı verilmiştir.

Çizelge C.39- Tekirdağ İli Lisanslı Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

TOPLAYICI FİRMA ADI	FİRMA TÜRÜ	TOPLAMA İZİNİNİN SON GEÇERLİLİK TARİHİ VE LİSANS NUMARASI	TOPLANACAK ATIK KODLARI
DİKTAŞ YAĞ SABUN SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	06.07.2011 Tarihli ve Belge No:72 Çevre Lisansı	02 03 01 – 02 03 04
PROMETA YEM VE END. YAĞ SAN. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	07.02.2012 Tarihli ve Belge No:127 Çevre Lisansı	02 03 01 – 02 03 04
BESTAŞ BİYODİZEL ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	25.07.2012 Tarihli ve Belge No:194 Çevre Lisansı	20 01 26
HGD YAĞ & GIDA SANAYİ LTD.ŞTİ.	Geri Kazanım Tesisi	20.06.2013 Tarihli ve Belge No:1157 Çevre Lisansı	02 03 01 – 02 03 04
NESİL KİMYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Geri Kazanım Tesisi	17.11.2014 Tarihli ve 4734 Sayılı GFB	02 03 04

Çizelge C.40– Tekirdağ İli 2015 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ	Diğer (Belirtiniz)	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayı	Kapasitesi (ton/yıl)
2	20	250.847		2	5	5	

Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

12 Kalıcı Organik Kirleticilerden biri olan PCB’ler bir grup aromatik klorlu bileşik olan poliklorlu bifenillere verilen genel isimdir. PCB’lerin zararlı etkileri, bu maddelerle kirlenmiş gıda ve içecekler tüketildiğinde veya bu maddeler teneffüs edildiğinde, yutulduğunda ya da deriyle temas ettiğinde ortaya çıkmaktadır. PCB’ler bertaraf veya

başka herhangi bir amaçla yakıldıklarında tam bir yanma meydana gelmezse, çok daha zararlı etkilere sahip furanlar (PCDF) ve dioksinler (PCDD) yan ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

İlimizde toplanan PCB miktarına ilişkin İl Müdürlüğümüz sisteminde bilgi bulunmamaktadır.

C.8. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Çizelge C.41- Tekirdağ İli Yıllara Göre ÖTL Toplama Miktarları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	ATIK MİKTARI (kg)
2010	907.520
2011	616.280
2012	825.3
2013	950.840
2014	1.010.00
2015	799.2

C.9. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların toplanması düzenli yapılmamakla birlikte belediyelerin lisanslı tesislerle birlikte oluşturduğu toplama sistemi mevcuttur. Vatandaşların belediye müracaatının sonrasında belediye yetkilerince alınan söz konusu atıklar lisanslı tesislere teslim edilmektedir. İlimizde lisanslı tesis bulunmadığından söz konusu lisanslı tesisler diğer illerden gelmektedir. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların toplanmasının yönetim planı kapsamında yapılması için çalışmalar devam etmekte olup, Belediyelerin getirme merkezi oluşturma çalışmaları sürmektedir.

Çizelge C.42-Tekirdağ İli Yıllara Göre AEEE Toplama Miktarları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	ATIK MİKTARI (kg)
2010	1.640
2011	2.105
2012	4.423

2013	6.080
2014	1.200
2015	4.002

C.10. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

İlimizde 2 (iki) adet uygunluk almış ÖTA teslim yeri bulunmaktadır.

C.11. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde toplamda 85 (seksenbeş) adet tehlikesiz atık toplama-ayırma belgesi almış tesis bulunmakta olup, 10 adet Geçici Faaliyet Belgeli ve 35 adet Çevre Lisanslı olmak üzere toplam 45 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi mevcuttur.

C.12. Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıklar, Tekirdağ İli, Süleymanpaşa İlçesi adresinde faaliyet gösteren Çevre Lisanslı sterilizasyon tesisi tarafından toplanarak sterilizasyon işlemine tabi tutulmaktadır. Sterilizasyon işleminden sonra atıklar konteynirlara konularak yine Süleymanpaşa İlçesinde bulunan düzenli depolama sahasına götürülerek bertarafı sağlanmaktadır.

İlimizdeki bütün sağlık kuruluşlarından kaynaklanan atıkların söz konusu tesis aracılığıyla toplanması sağlanmaktadır. Bu konuda müdürlüğümüz denetimleri yapılmakta tıbbi atıkların uygunsuz şekilde bertarafı ve toplanması önlenmektedir.

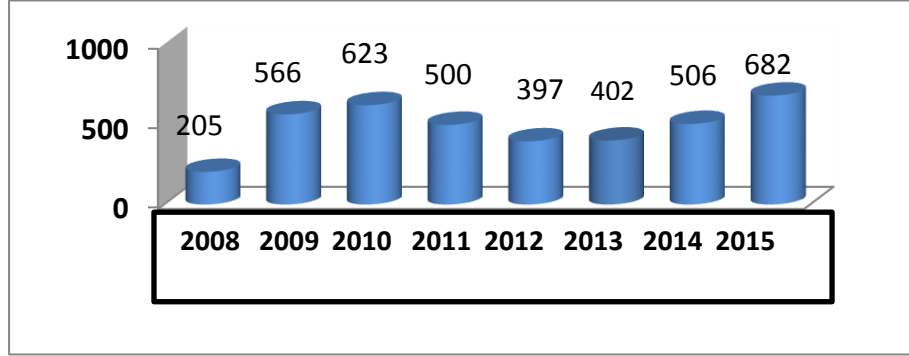
Sağlık kuruluşları ve tıbbi atık üreten diğer yerler söz konusu atıkları geçici süreyle tesislerinde uygun yerdeki geçici depolama alanlarında veya konteynirlarda depolamaktadırlar. Tıbbi atıkların insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla 1 adet firma ve 2 adet araç lisansı verilmiştir.

Çizelge C.43– 2015 Yılında Tekirdağ İli Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasy on/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyo n	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Saray Belediyesi	X		X		1		0,016	X		X		
Süleymanpaşa Belediyesi	X		X		1		0,664	X		X		
Çerkezköy Belediyesi	X		X		1		0,299	X		X		
Çorlu Belediyesi	X		X		1		0,710	X		X		
Hayrabolu Belediyesi	X		X		1		0,015	X		X		
Malkara Belediyesi	X		X		1		0,023	X		X		
Şarköy Belediyesi	X		X		1		0,027	X		X		
Marmaraereğ lisi Belediye si	X		X		1		0,008	X		X		
Muratlı Belediyesi	X		X		1		0,020	X		X		
Kapaklı Belediyesi	X		X		1		0,042	X		X		
Ergene Belediyesi	X		X		1		0,004	X		X		

Çizelge C.44- Tekirdağ İli Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	205	566	623	500	397	402	506,9	682,5

Şekil C.11- Tekirdağ İli Yıllara Göre Oluşan Tıbbi Atık Miktarları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

C.13. Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucunda oluşan atıklar (bitkisel toprak, hafriyat toprağı, pasa v.b. atıklar) maden sahalarının doldurularak tekrardan tarım amaçlı kullanımı için kullanılmaktadır. Doğaya yeniden kazandırma planı çerçevesinde söz konusu atıklar madencilik faaliyetleri boyunca uygun alanlarda depolanmaktadır. Söz konusu atıkların çevreye zarar vermeden depolanması ve maden sahaların tarım amaçlı kullanımına uygun hale getirilmesi amacıyla kullanımı Müdürlüğümüz denetimlerinde incelenmektedir.

C.14. Sonuç ve Değerlendirme

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibariyle uygulanmakta olan atık toplama ve bertaraf işlemleri, Tekirdağ bölgesinde de aynı durum içerisinde sürdürülmekte olduğunun ifadesi yerinde olacaktır. Konunun büyük önem taşımaya karşın, Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düşünce ve yaptırımlarının planlı olarak toplum lehine uygulamaya alınmasında büyük etken olacağının gerçeğidir. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin korunması açısından yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları gerekmektedir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında yapılan çalışmalara değinilerek Çizelge Ç.1 oluşturulur.

“Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında Bakanlığımız internet sitesinde bulunan “BEKRA Bildirim Sistemi”nden sorgulama yapılarak Çizelge Ç.1 oluşturulabilir.

Çizelge Ç.45– Tekirdağ İlinde 2015 Yılı BEKRA Kuruluşlarının Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	23
Üst Seviye	12
TOPLAM	35

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Firmaların sisteme girişleri 2017 yılına kadar devam etmektedir. SEVESO Bildirim Sistemine (BEKRA) giriş yapan kuruluşlardan 12 adet üst seviye işletme Acil Durum Planlarını BEKRA sisteminde sunmuşlardır.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Tekirdağ İli'nin Karasal Biyolojik Çeşitlilik ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme çalışmaları neticesinde 730 arazi 361 literatürden olmak üzere 1091 bitki, 20 memeli, 218 kuş, 22 iç su balık, 16 sürüngen, 9 amfibi, 1032 omurgasız ve 263 tohumlu bitki türü olmak üzere toplam 2671 tür tespit edilmiştir. Ayrıca biyolojik çeşitliliğin diğer basamakları olan ekosistem çeşitliliği ile ilgili 7 temel makroekosistem ve 33 farklı EUNIS habitat tipi kaydedilmiştir.

D.1. Flora

Çizelge D.46– Tespit edilen endemik flora türleri (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2015)

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Bitki	Su Papatyası	Tripleurospermum hyrgophyllum	X	
	Ağca Kavağı	Taraxacum turcicum	X	
	Zarif Kangal	Cirsium baytopae	X	
	Kulindor	Centaurea hermanni	X	
	Kum Belumotu	Asperula littoralis	X	
	Ümraniye Çiğdemi	Crocus pestalozzae	X	
	Kumul Nakili	Silene sangaria	X	
	Kilyos düğmesi	Centaurea kilaea	X	
	Ebülmülük	Achillea multifida	X	
	Kedi Kişnişi	Ferulago macrosciadia	X	
Kıl Kuyruk	Ferulago humilis	X		

D.2. Fauna

Çizelge D.47– Tespit edilen endemik fauna türleri (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2015)

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Kuş	Anadolu sıvacıısı	Sitta krueperi	X	
Balık	Yılan Balığı	Aguilla anguilla		X

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Şube Müdürlüğümüz sorumluluk alanında; İlimiz Saray İlçesi, Kastro Mevkii'nde Çamlıköy Tabiat Parkı ve İlimiz Şarköy (Uçmakdere Mahallesi) ile Süleymanpaşa (Yeniköy Mahallesi) hudutlarında Kartaltepe Tabiat Parkı olmak üzere toplam iki adet Tabiat Parkımız bulunmaktadır.

Saray İlçesi Çamlıköy Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florası, Bölgede ağaç ve çalılarından; Karaçam, Macar Meşesi, Saçlı Meşe, Doğu Gürgeni, Kara Gürgen, Dışbudak, Kayın, Akçaağaç, İhlamur, Kızılağaç, Menengiç, Ardıç, Kocayemiş, Funda, Alıç, Yabani Muşmula, Ahlat, Kuşburnu, Böğürtlen, otsu türlerden; Orman Sarmaşığı, Papatya, Hindiba, Uyuz Otu, Sütlegan, Ayrık Otu, Çiğdem, Sınır Otu, Sığır Kuyruğu, Yapışkan Otu, Çuha Çiçeği, Menekşe vs. bulunmaktadır. Alanda bulunan kumul, zengin bitki çeşitliliğine sahiptir. Kasatura kumulları olarak bilinen bu kumullarda; Asperulla littoralis,, Centaurea kilea, İsatis arenaria, Linum tauricum ssp., Bosphori, Silena sangaria gibi endemik kumul bitkileri bulunmaktadır. (Kaynak: Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Dair Rapor)

Tekirdağ Süleymanpaşa İlçesi, Şarköy İlçesi sınırlarında (Uçmakdere, Yeniköy) yer alan Kartaltepe Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florasında, orman vejetasyonu bulunmaktadır. Bu vejetasyonda kayın, meşe, gürgen, dışbudak, akçahlamur, kocayemiş, süpürge çalısı, eğrelti, orman sarmaşığı, katır tırnağı, böğürtlen, ardıç, yemişgen, çayır otları bulunmaktadır.

D.4. Çayır ve Mera

İldeki çayır ve mera alanı 325.782 da.'dır. Toplam arazi varlığı içindeki payı %5,16'dır. IV.sınıf araziler, bitki seçimini çok daraltan ve ancak çok yoğun koruyucu önlemler altında işlemeli tarımda kullanılabilen topraklardan dik eğim, şiddetli erozyon, sığ profil gelişimi, tuzluluk, alkalilik, düşük su tutma kapasitesi gibi sorunlardan birine veya birkaçına sahiptir. Bu araziler birkaç sene otlağa bırakılmadıktan sonra bir iki yıl için tahıllar ile ekim nöbetine alınabilir. Genellikle bu topraklar mer'a arazisi olmaya uygundur ve uzun zaman işlenmemelidir; bazı özel durumlarda işlendiği zaman çok dikkatli olunması gerekir. Bu sınıfın bazı toprakları meyva ağaçları, çalı, ağaç veya süs bitkileri

yetiştirmeye elverişli olabilir. Bu durum bile, bu arazilerin yetenek sınıflarının değişmesine neden olamaz.

V.sınıf araziler, eğimsiz yerlerde ve dolaylı olarak erozyon sorununa sahip olmayan; buna karşın drenaj sorununun yoğun olduğu, sık sık sel baskınına uğrayabilen, taşlı veya kayalık nedeniyle işlemeli tarıma uygun olmayan topraklardan kuruludur. Nehir yataklarında görülen bu topraklar daha ziyade çayır arazisi olarak değerlendirilir. Bazı özel durumlarda ağaç yetişebilir.

VI.sınıf araziler,işlemeli tarımda kullanılmayan ve dik eğim, şiddetli erozyon, sıklık, drenaj, taşlılık veya çoraklık gibi faktörlerin etkilediği toprakları içerir. Çayır, orman ve av hayvanlarının barındığı araziler olarak kullanılabilir. Orman yetiştiriciliği, arazinin şartlarına ve iklimine bağlıdır.

D.5. Sulak Alanlar

İlimizde “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği” kapsamında, tescilli sulak alan bulunmamaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan değerler olup, anıt ağaç ve mağaralar tabiat varlığı olarak koruma altına alınmaktadır.

Anıt Ağaç

Yaş, çap ve boy itibariyle kendi türünün alışılmış ölçüleri üzerinde boyutlara sahip olan, yöre folkloründe, kültür ve tarihinde özel yeri bulunan, doğal ve uzun ömre sahip olan ağaç olması itibariyle koruma altına alınmaktadır. İlimizde tescilli 35 adet anıt ağaç bulunmaktadır.

Çizelge D.48–Tekirdağ İli Tescilli Anıt Ağaçlar (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

TEKİRDAĞ İLİ TESCİLLİ ANIT AĞAÇLAR						
SIR A NO.	İLİ	İLÇESİ	(MEVKİİ)	NEV'İ	TESCİL KARARI	
					TARİH	NO'SU
1	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ERTUĞRUL MAHALLESİ 366 ADA 2 NOLU PARSELDE(RÜSTEM PAŞA CAMI AVLUSUNDA)	ÇİTLENBİK AĞACI	09.06.2006	917

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

2	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ERTUĞRUL MAHALLESİ 279 ADA 16 NOLU PARSEL İÇİNDE (ESKİ CAMİ AVLUSUNDA)	ÇINAR AĞACI	09.06.2006	917
3	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ERTUĞRUL MAHALLESİ 365 ADA 3 NOLU PARSEL İÇİNDE (HARF DEVRİM HEYKELİNİN GÜNEY DOĞUSUNDA)	ÇINAR AĞACI	09.06.2006	917
4	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ERTUĞRUL MAHALLESİ 365 ADA 3 NOLU PARSEL İÇİNDE (HARF DEVRİM HEYKELİNİN GÜNEY DOĞUSUNDA)	ÇITLENBİK AĞACI	09.06.2006	917
5	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ORTACAMI MAHALLESİ ÖRDEKLİ DERE CADDESİNDE REFÜJ İÇİNDE	ÇINAR AĞACI	09.06.2006	917
6	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ORTACAMI MAHALLESİ 99 ADA 1 NOLU PARSEL İÇİNDE	ÇINAR AĞACI	09.06.2006	917
7	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	ORTACAMI MAHALLESİ NAMIK KEMAL CADDESİ 98 ADANIN GÜNEYİNDE YOL KENARINDA	ÇINAR AĞACI	06.05.1992	1110
8	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	GÜNDOĞDU MAHALLESİ HACİLBAY İLKÖĞRETİM BAHÇESİ 151 ADA 5 NOLU PARSEL İÇİNDE	ÇINAR AĞACI	15.01.1992	1044
9	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	YAVUZ MAHALLESİ 390 ADA 103 NOLU PARSEL ÖNÜNDE	ÇINAR AĞACI	12.05.2006	867
10	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	BARBAROS 2538 NOLU PARSEL İÇİNDE KOCAÇEŞME ÖNÜNDE	ÇINAR AĞACI	02.03.2001	6721
11	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ SÜTLÜCE MANASTIRI DUT LİMANINDA 910 NOLU PARSEL İÇİNDEKİ ÇINAR AĞACI	ÇINAR AĞACI	24.02.1993	1344
12	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	NAİPKÖYÜ KÖY İÇİ	17 ADET ÇINAR AĞACI	30.06.1993	1429

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

13	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	GÜZELKÖY KÖY KAHVESİ ÖNÜNDE	ÇINAR AĞACI	20.10.1993	1579
14	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	GÜZELKÖY KÖY CAMİİ ÖNÜNDE	ÇINAR AĞACI 2 ADET	30.06.1993	1429
15	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	MÜREFTE HAMAMI VE SAĞLIK OCAĞI ÖNÜNDE 1 ADET	ÇINAR AĞACI 2 ADET	19.09.1991	114
16	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	UÇMAK DERE ŞARAP FABRİKASININ YANI	ÇINAR AĞACI	09.06.2006	917
17	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	UÇMAK DERE KÖY GİRİŞİNDE (DOĞUDAN)	ÇINAR AĞACI	30.06.1993	1429
18	TEKİRDAĞ	HAYRABOLU	AYDINLAR KÖYÜ 9 PAFTA 1999 PARSELDE	KARAAĞAÇ	21.03.2002	7149
				ÇINAR AĞACI	32 ADET	
				ÇİTLENBİK AĞACI	2 ADET	
				KARAAĞAÇ	1 ADET	

**Resim D.2 Tescilli Anıt Ağaç- Çınarağacı / Süleymanpaşa İlçesi, Kumbağ Sütluce Manastırı-(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)
Doğal Sit Alanları**

Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında ve veya su altında bulunan korunması gerekli alan olarak ilimizde tescilli 8 tane doğal sit alanı vardır.

Çizelge D.49–Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

TEKİRDAĞ İLİ DOĞAL SİT ALANLARI								
SIRA NO.	İLİ	İLÇESİ	(MEVKİİ)	NEV'İ	TESCİL KARARI			
					TARİH	NO'SU	KARARI VEREN KURUM/ M ²	
1	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	İSMAİL YAZICI MAHALLESİ 131 ADA 137 NOLU PARSEL	1. DERECE DOĞAL SİT ÇEŞMENİN ANIT ESER OLARAK TESCİLİ	10.05.1996	3110	K.T.V.K.K/4255 m ²	

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

2	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ DUT LİMANI 8 PAFTA 922,923,924,925,926,927,928,929,930,931,932 2VE1576 NOLU PARSELLER	1. DERECE DOĞAL VE ARKEOLOJİK SİT ALANI	24.02.1993	1344	K.T.V.K.K/151.773 m ²
3	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ SÜTLÜCE MANASTIRI 8 PAFTA 871,909,910,911,912 VE 913 NOLU PARSELLER	1. DERECE DOĞAL VE ARKEOLOJİK SİT ALANI	24.02.1993	1344	K.T.V.K.K/61.115 m ²
4	TEKİRDAĞ	KAPAKLI/ERGENE	VELİKÖY DEĞİRMEN DERE ANTİK SU KAYNAKLARI	1. DERECE DOĞAL VE ARKEOLOJİK SİT ALANI	12.07.1996	3261	K.T.V.K.K/569.753 m ²
5	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	UÇMAK DERE ŞARAP FABRİKASI YANI ÇINARLIK ALAN	1. DERECE DOĞAL SİT ALANI	30.06.1993	1429	K.T.V.K.K/7014 m ²
6	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	KIZILCATERZİ-KOCAALİ-ŞENKÖY	1. DERECE DOĞAL SİT ALANI	09.07.1998	4777	K.T.V.K.K/2.104,389 m ²
7	TEKİRDAĞ	SARAY	GÜNEŞKAYA ERGENE VADİSİ GÜNGÖRMEZ MAĞARALARI	1. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI II. DERECE DOĞAL VE ARKEOLOJİK SİT ALANI	24.10.1991	994	K.T.V.K.K/2.899,384 m ²
8	TEKİRDAĞ	SARAY	GÜNEŞKAYA ERGENE VADİSİ GÜNEŞKAYA MAĞARALARI	II. DERECE DOĞAL VE ARKEOLOJİK SİT ALANI	24.10.1991	994	K.T.V.K.K/2.644,875 m ²
					TOPLAM		844.25 hek./8.442,558 m²

Mağara

İçinde mağara ekosistemini oluşturan ve belirgin özellikleri ile kendini belli eden şekil ve yapılar, birbiriyle yaşam bağı olan canlı toplulukları, herhangi bir müdahalede gelişim döngüsü bozulacak hassas bir yaşam alanı bulunan mağaralar tabiat varlığı olarak koruma altına alınmaktadır.

**Resim D.3- Güngörmez Mağaraları/ Saray/Tekirdağ
(II.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl
Müdürlüğü,2015)**

İlimiz sınırlarında Tabiat Varlıklarını koruma çalışmaları kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlar ile şahıs ve özel kuruluşlar tarafından yapılan müracaatlara doğal sit alanında kalmadığına dair verilen görüş sayısı 76 adet olup, doğal sit alanında bulunan 6 adet dosya değerlendirilmek üzere Edirne Bölge komisyonuna gönderilmiştir.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğa korumanın en temel taşlarından biri olarak önemli yaşam alanlarının ve doğal kaynakların korunduğu, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulandığı ve insan faaliyetlerinin kısıtlandığı veya tamamen yasaklandığı alanlar olarak tanımlanan korunan alanlar besin, içme suyu, balıkçılık ve ormancılık gibi insanların sosyal ve ekonomik refahı için gerekli doğal kaynakların korunmasını sağlarlar. Korunan alanlar olmaksızın dünyamızın sağlıklı bir geleceği olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir.

Kaynaklar

- . Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015
- . Doğa Turizmi Master Planı (2013-2023)
- . <http://www.ogm.gov.tr/2014>
- . Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü/2015
- . Orman ve Su İşleri Tekirdağ Şube Müdürlüğü/2015
- . Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü/2015

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Tekirdağ İlindeki arazi varlığını, arazi kullanım yetenek sınıfları açısından değerlendirirsek; toplam 621.788 ha. arazinin 507.820 ha. amacı doğrultusunda kullanılan bölümü oluştururken, 113.968 ha. arazi, yanlış ve amaç dışı kullanılan arazileri oluşturmaktadır. İl arazisinin yaklaşık %18'i tarım arazilerinde ve tarım dışı arazilerde, sektörler arasında yanlış ve amaç dışında kullanılmaktadır.

İyi nitelikli ve yörenin en mahsuldar topraklarını I., II. ve III.arazi kullanım yetenek sınıfına giren araziler oluşturmaktadır. Bu arazilerin dikkatle ve özenle korunması gerekmektedir. Ancak I.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %2.6'sı, II.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %14.3 ve III.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %20'si yanlış değerlendirilmektedir.

I.sınıf araziler, toprak kullanımlarını engelleyen ve sınırlayan etken yoktur. Bu araziler normal tarım yöntemleriyle yüksek düzeyde ürün alınabilen, iyi nitelikli topraklardan kuruludur. Araziler güvenli olarak çok yoğun toprak işleme ile kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban hayatı için kullanılabilir. Topraklar derin, orta bünyeli ve iyi drenajlıdır. Eğimleri düz veya düze yakındır.

II.sınıf araziler, bitki seçimini daraltan veya orta derecede koruma uygulamalarını gerekli kılan bazı sınırlandırmalara sahiptir. Bu sınırlanmalar eğim, erozyon, yaşlığa (drenaj) bağlıdır. Gerekli tedbirler alınarak kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban için kullanılabilir.

III.sınıf araziler, bitki seçimini daraltan veya eğim, erozyon, drenaj gibi toprak özellikleri nedeniyle özel koruma uygulamalarını gerektiren veya iyi ürün almak ve toprağı özellikle erozyondan korumak için yoğun önlemlerin alınması gerekli olan topraklardan kuruludur. Yaşlılık sorun olarak ortaya çıkarsa, drenaj gerekebilir.

IV.sınıf araziler, bitki seçimini çok daraltan ve ancak çok yoğun koruyucu önlemler altında işlemeli tarımda kullanılabilen topraklardan dik eğim, şiddetli erozyon, sığ profil gelişimi, tuzluluk, alkalilik, düşük su tutma kapasitesi gibi sorunlardan birine veya birkaçına sahiptir. Bu araziler birkaç sene otlağa bırakılmadıktan sonra bir iki yıl için tahıllar ile ekim nöbetine alınabilir. Genellikle bu topraklar mer'a arazisi olmaya uygundur ve uzun zaman işlenmemelidir; bazı özel durumlarda işlendiği zaman çok dikkatli olunması gerekir. Bu sınıfın bazı toprakları meyva ağaçları, çalı, ağaç veya süs bitkileri yetiştirmeye elverişli olabilir. Bu durum bile, bu arazilerin yetenek sınıflarının değişmesine neden olamaz.

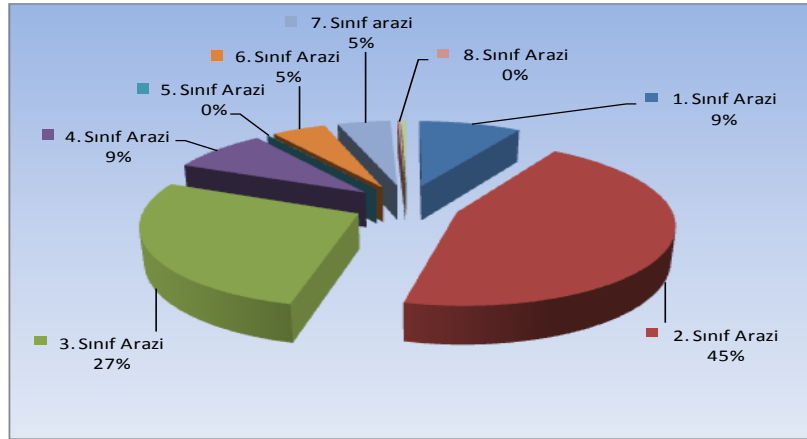
V.sınıf araziler, eğimsiz yerlerde ve dolaylı olarak erozyon sorununa sahip olmayan; buna karşın drenaj sorununun yoğun olduğu, sık sık sel baskınına uğrayabilen, taşlı veya kayalık nedeniyle işlemeli tarıma uygun olmayan topraklardan kuruludur. Nehir

yataklarında görülen bu topraklar daha ziyade çayır arazisi olarak değerlendirilir. Bazı özel durumlarda ağaç yetişebilir.

VI.sınıf araziler,işlemeli tarımda kullanılmayan ve dik eğim, şiddetli erozyon, sığlık, drenaj, taşlılık veya çoraklık gibi faktörlerin etkilediği toprakları içerir. Çayır, orman ve av hayvanlarının barındığı araziler olarak kullanılabilir. Orman yetiştiriciliği, arazinin şartlarına ve iklimine bağlıdır.

VII.sınıf araziler, çok şiddetli sınırlandırmalar nedeniyle toprak işlemeye uygun değildir ve büyük ölçüde otlama, orman ve yaban hayatı için kullanılabilir. Çok dik ve sarp eğim, çok şiddetli, erozyon, sığ profil gelişimi, taşlılık, yaşlık, çoraklık, elverişsiz iklim gibi faktörler bu toprakların sınıflandırılmasına etkendir. Bu sınıftaki bazı topraklarda koruma tedbiri almak için ağaç dikimi veya çayır otları ekimi yapılabilir.

VIII.sınıf araziler, kültür bitkilerinin yetişmesi ve ağaçlar için elverişli değildir. Yaban hayatı ve eğlence alanı olarak değerlendirilir. Bu araziler şiddetli erozyona uğramı alanlar, çıplak kayalar, kumullar, kazılarak maden çıkarılan yerler, tuzla kaplı alanlar ve bataklık alanlarıdır.

Şekil E.12– Tekirdağ ilinde 2015 Yılı Arazi Kullanım Durumu (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Çizelge E.50– 2015 Yılı için Tekirdağ ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Arazi SINIFI	Alanı (ha)	(%)
1. Sınıf Araziler	55.687	9
2. Sınıf Araziler	279.579	45
3. Sınıf Araziler	169.948	27
4. Sınıf Araziler	53.375	9

5. Sınıf Araziler	218	0
6. Sınıf Araziler	29.625	5
7. Sınıf Araziler	29.056	5
8. Sınıf Araziler	1.540	0
Sulu Yüzey	2.760	0
TOPLAM	621.788	100

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Planlı ve çevreye duyarlı kalkınma ilkeleri doğrultusunda İlimiz sınırlarını da kapsayacak şekilde hazırlanmış ve 13.07.2004 tarihinde Bakanlığımızca onanmış 1/100.000 ölçekli Trakya alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı - BİMTAŞ / İstanbul Metropolitan Planlama ve Kentsel Tasarım Merkezi (IMP) tarafından tamamlanmıştır. Bakanlığımızca plan 24.08 2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ile birlikte, İlimiz içinde planlı dönem başlamış olup, Çevre Düzeni Planı ile gerek kentsel, gerek tarımsal arazinin kullanımında koşullar, sınırlar ve olanaklar tariflenmiştir. Bu doğrultuda, İlimizde gerek coğrafyası, gerekse mevcut durumu ile daha hassas konumdaki “Çorlu Çerkezköy Marmaracık B.Karıştıran ve Muratlı ”bölgesi ile “Marmara Ereğlisi, Yenice, Tekirdağ Kumbağ” kıyı aksı da 1/25.000 ölçekli planlama bölgeleri olarak seçilmiş, 1/25000 ölçekli Tekirdağ Çevre Düzeni Planı 22.08.2011 tarihinde Onaylanmıştır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI
(PLAN ŞEMATİKTİR. ÜZERİNDEN ÖLÇÜ ALINAMAZ, YER TESPİTİ VE UYGULAMA YAPILAMAZ)

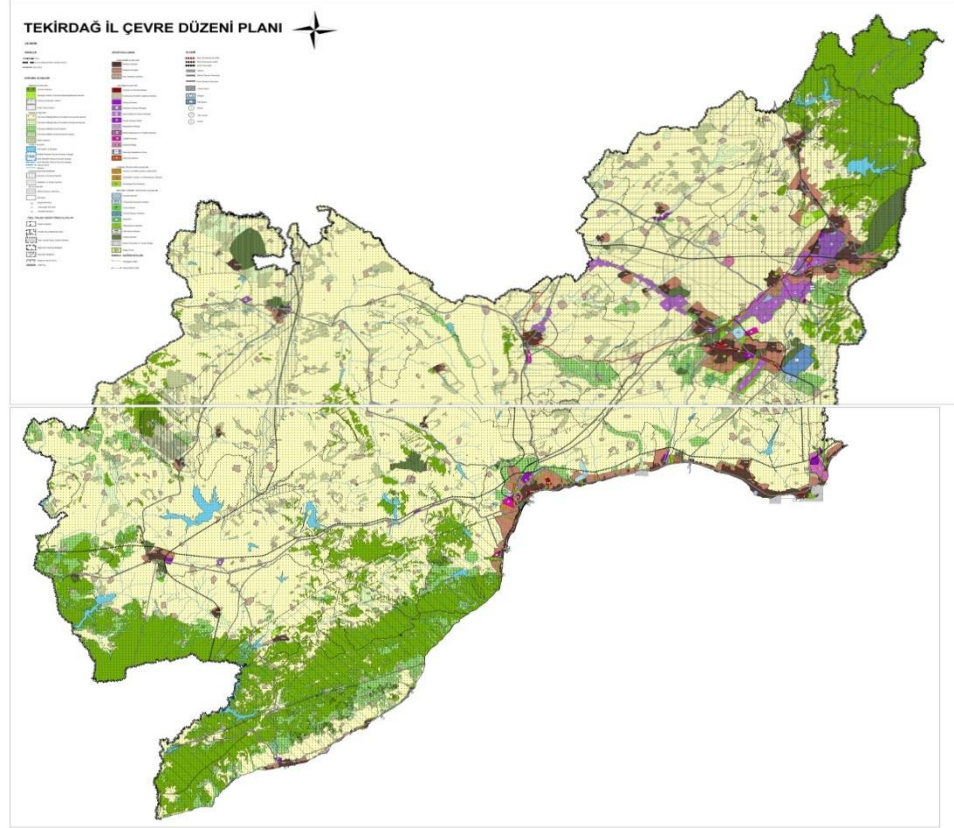

Harita E.2- Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı
(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Revizyon Çevre Düzeni Planı ile özellikle yeni sanayileşmeye belli kısıtlamalar getirilmiş olup OSB dışında kalan alanlarda 18 adet sektör artık Trakya Bölgesinde yapılması yasaklanmıştır.

- Metal sertleştirme (tuz ile),
- Metal kaplama,
- Yüzey temizleme (asit ile),
- Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
- Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,
- Lifli yıkama-yağlamacılar,
- Selüloz ve/veya saman kullanarak Kâğıt üretimi,
- Asit imal ve dolumu, Pil, batarya-akü imal yerleri,
- Ham deri işleme
- Kömüre dayalı termik santral,
- İlaç sentez fabrikaları,
- Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
- Demir-çelik üretimi,
- Ağır metal tuzu üretimi,
- Petrokimya,

- Klor-alkali,
- Rafineri

Harita E.3- 1/25000 Ölçekli Tekirdağ Çevre Düzeni Planı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

08.10.2015 tarihinde 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ve 1/25000 ölçekli Tekirdağ Çevre Düzeni Planında Marmaraereğlisi Enerji Üretim Alanı değişikliği yapıldı.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ İli Büyükşehir ve ilçe sınırları dahilinde yerleşim alanı içerisinde mevcut durum itibariyle 11 İlçe ve bunlara bağlı mahalleleri ile yerleşim deseni temel yapısını oluşturmaktadır. Kırsal alanlardaki yerleşim yoğunluğu, yörenin tarıma dayalı toprak yapısı ile, yörede yer alan sanayi kuruluşlarının etkisi altında farklı yoğunluklar göstermektedir. Bu itibarla, bölge içerisindeki kırsal yerleşim alanlarında tarım topraklarının büyüklüğü içerisinde sırasıyla yer alan Malkara, Hayrabolu, Saray İlçeleri büyük yoğunluk göstermekte olup, Şarköy, Muratlı ve Marmara Ereğlisi İlçeleri sıralamayı takip etmektedir. Sanayi alanları Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Kapaklı, Ergene ilçelerinde yoğunlaşmıştır.

Kaynaklar

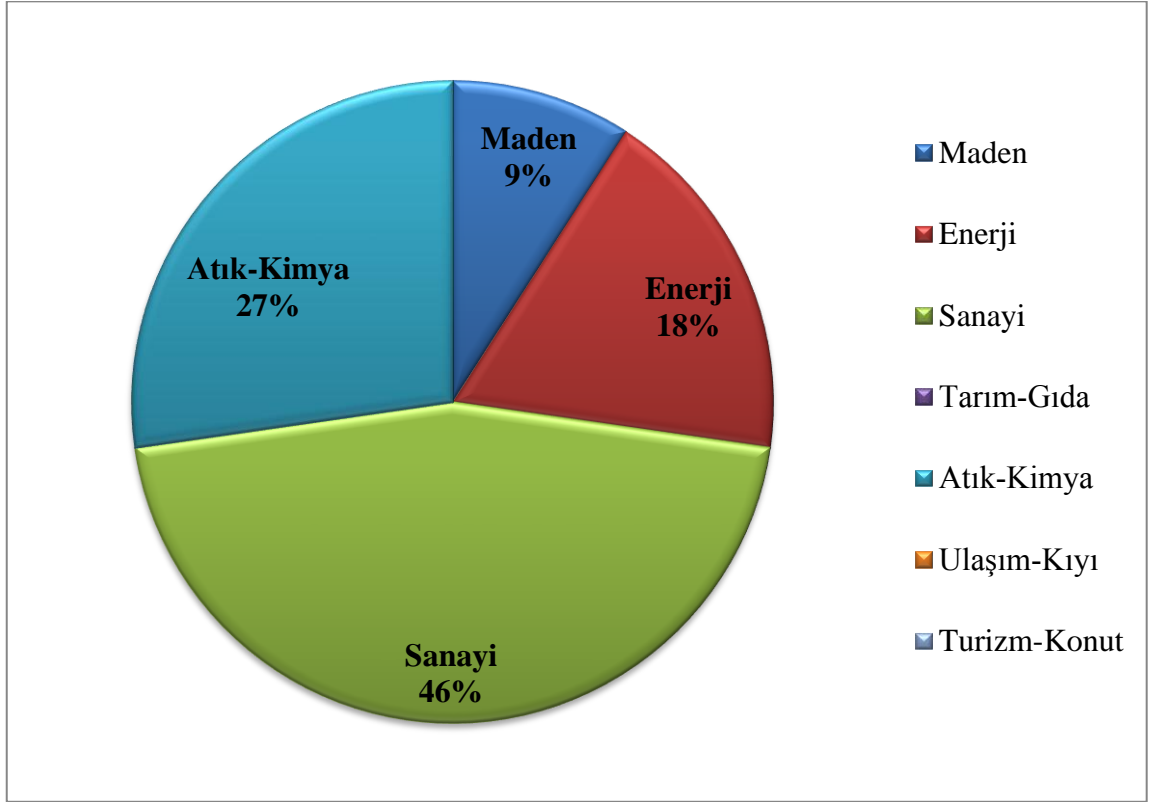
- Tekirdağ Valiliği Resmi web Sitesi, 2015
- Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015
- Tekirdağ Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2015
- Türkiye İstatistik Kurumu Resmi Web Sitesi, <http://www.tuik.gov.tr>, 2015

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

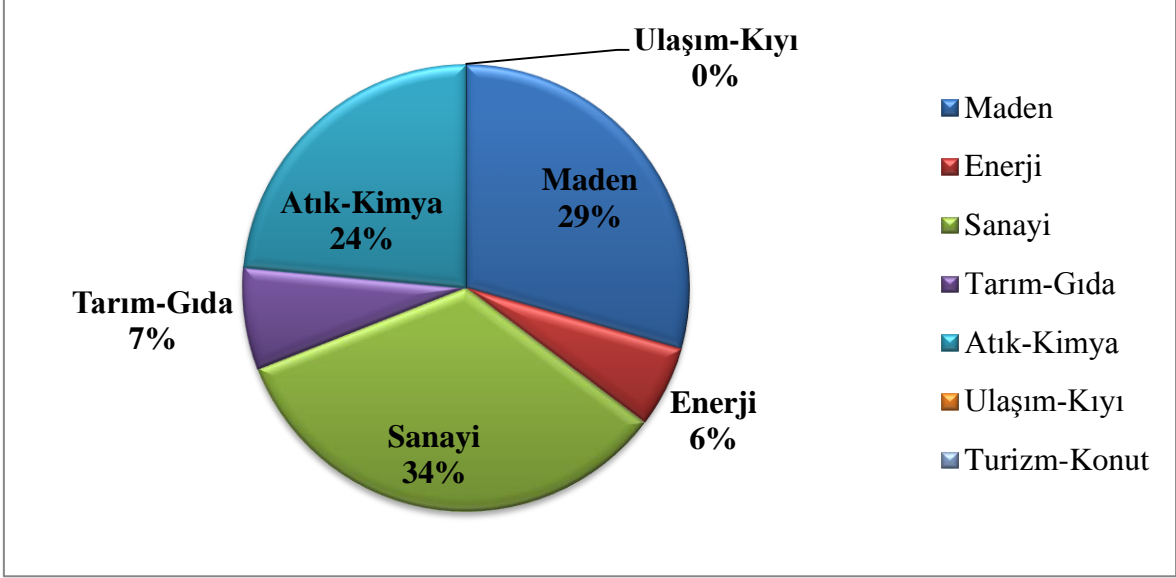
F.1. ÇED İşlemleri

Çizelge F.51– Tekirdağ İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2015 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	20	4	23	5	16			68
ÇED Gereklidir								
ÇED Olumlu Kararı	1	2	5		3			11

Şekil F.13– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

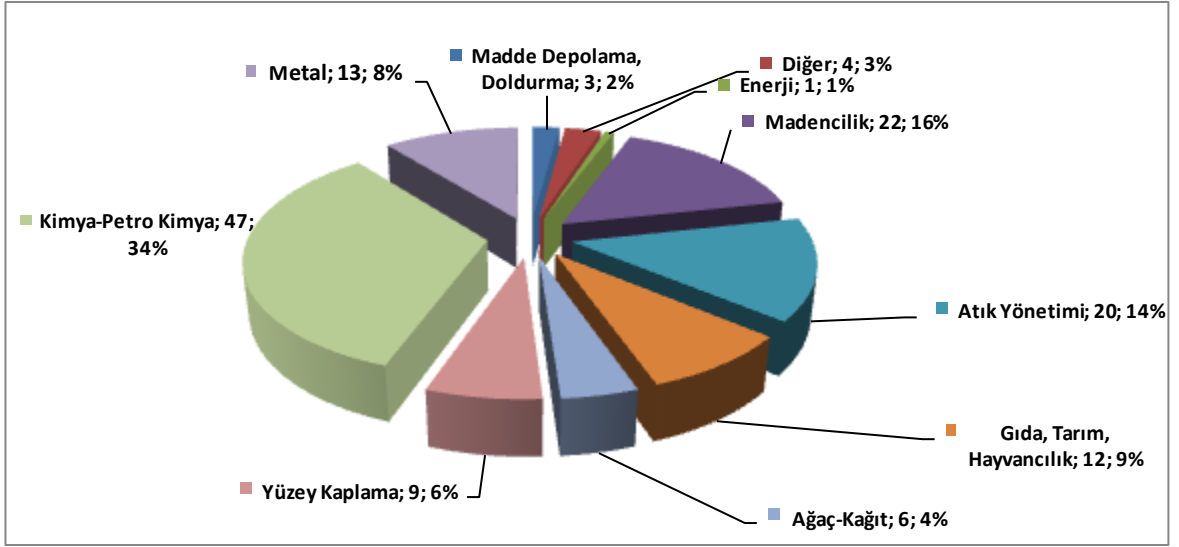
Şekil F.14– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

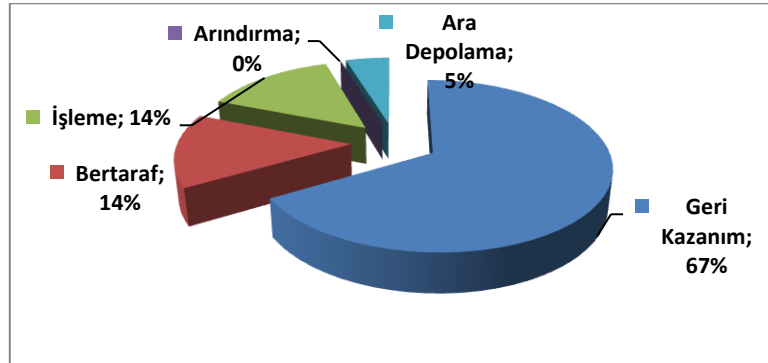
2015 yılında Tekirdağ İlinde mülga Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik ile Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 147 Geçici Faaliyet Belgesi Başvurusu yapılmış, 124 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi düzenlenmiş ve 23 başvuru reddedilmiş, 164 Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı başvurusu yapılmış, 149 işletmeye Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi düzenlenmiş ve 15 başvuru reddedilmiştir.

Çizelge F.52– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	29	95	124
Çevre İzni Belgesi	12	114	126
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	13	10	23
TOPLAM	54	219	273

Şekil F.15– Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Şekil F.16- Tekirdağ İlinde 2015 Yılında Verilen Lisansların Konuları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce 2015 yılında 68 projeye ÇED Gerekli Değildir Kararı, Bakanlık tarafından 11 projeye ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Ayrıca 124 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi, 149 işletmeye Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi verilmiştir.

Kaynaklar

Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015

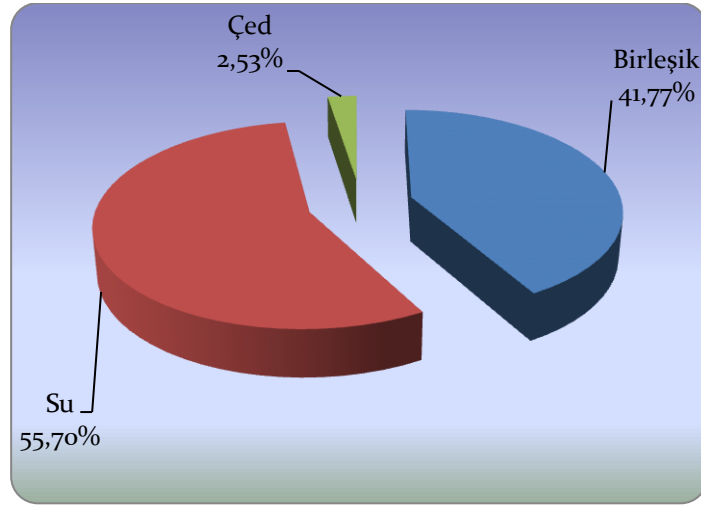
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

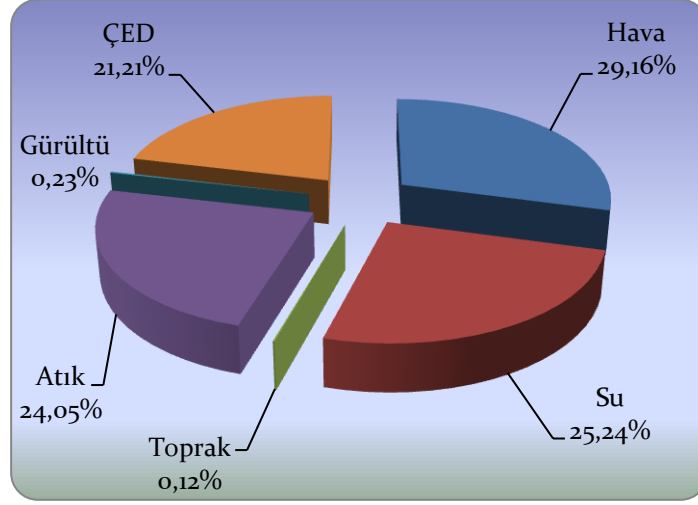
Çizelge G.53- Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	33		44						2		79
Ani (plansız) denetimler		759	657	3	626		6		552	617	2603
Genel toplam	33	759	701	3	626		6		554	617	3299

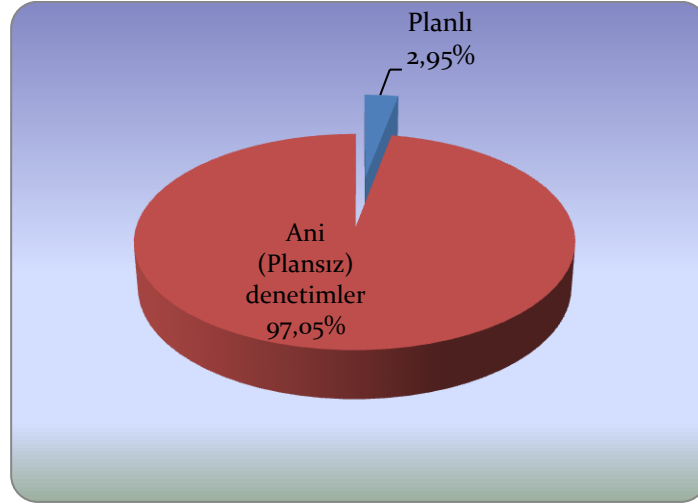
NOT: Bazı denetimlerde hava, su, toprak, atık, gürültü, ÇED konularının hepsi değerlendirildiği için denetim sayısı; 1886 adet olması gerekirken 3299 adet olarak Çizelge G.54’de belirtilmiştir.

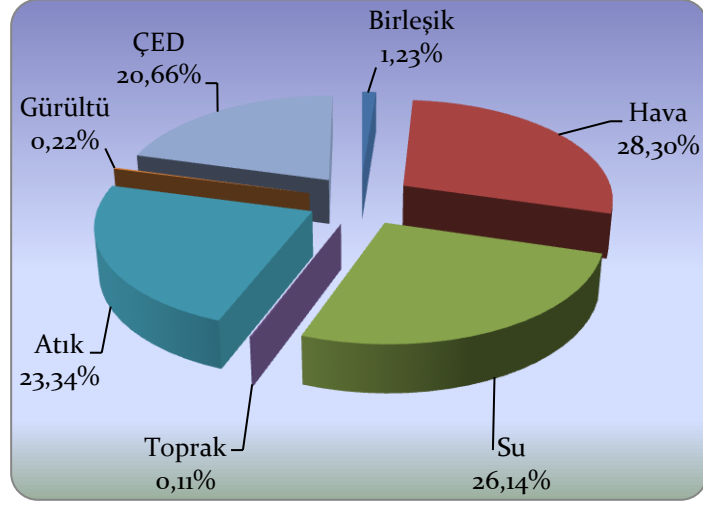
Şekil G.17- Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Şekil G.18– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Şekil G.19– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

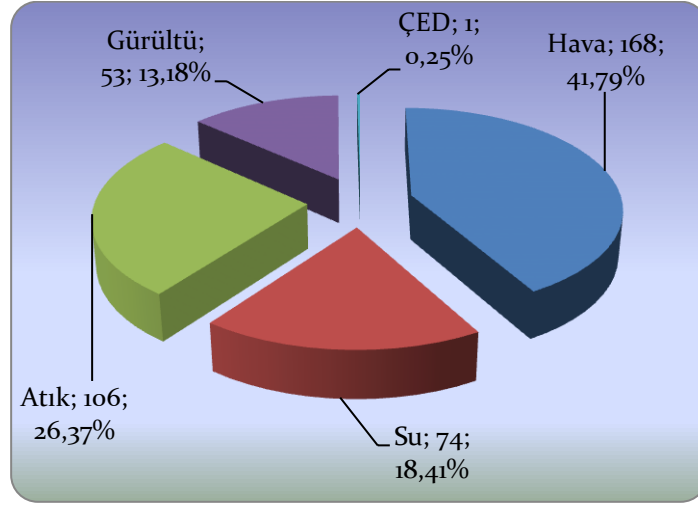
Şekil G.20– Tekirdağ ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.54– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	168	74	0	106	0	1	1	402
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	88	37	0	37	0	1	1	164
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	52,38	50	0	34,90	0	1,88	100	40,79

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

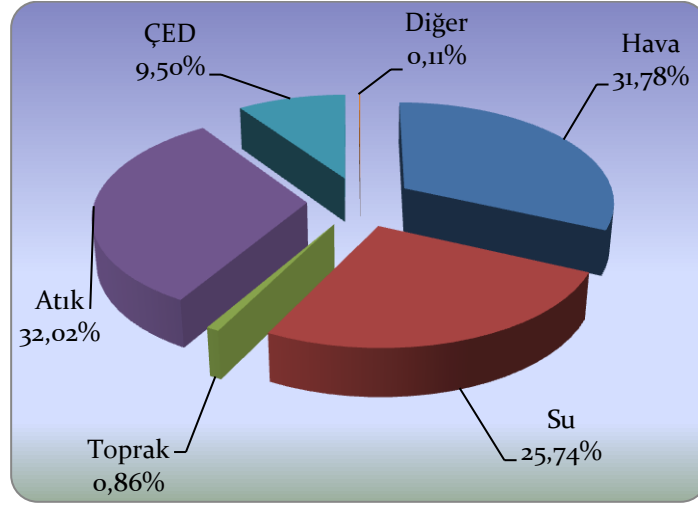

Şekil G.21– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.55– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	1.722.553,00	1.395.001,00	46.501,00	1.735.580,00	0	0	515.017,08	5.778,00	5.420.430,08
Uygulanan Ceza Sayısı	34	27	1	32	0	0	26	6	126

Şekil G.22– Tekirdağ ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2015 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından 30 tane işletmeye 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 15. Maddesi kapsamında faaliyet durdurma kararı alınmıştır.

Faaliyet durdurma/kapatma kararı, 4 işletmeye; 10.09.2014 tarihli ve 29115 resmi gazete sayılı Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında faaliyete Geçici Faaliyet Belgesi olmadan geçildiği gerekçesiyle, 17 işletmeye; 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında ÇED sürecine başlanmadan veya bu süreç tamamlanmadan yatırıma ve faaliyete geçildiği gerekçesiyle, 9 işletmeye de ÇED sürecinde verilen taahhünameye aykırı faaliyet gösterildiği gerekçesiyle verilmiştir. (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerde; çevrenin kalkınma ile birlikte sürdürülebilirlik ilkesi bütününde gelecek nesillere bırakılması, bu kapsamda denetlenen kişi, kurum ve kuruluşlarda Çevre Mevzuatı bilincinin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu çerçevede 2014 yılında 1657 adet denetim yapılırken, 2015 yılında 1886 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bununla ters orantılı olarak 2014 yılında 6.393.525,48 TL tutarında uygulanan idari para cezası miktarı, 2015 yılında 5.420.430,08 TL olarak gerilemiştir. Denetim sayısı %13,82 artarken, idari para cezası %15,22 azalmıştır. Bu veriler, denetim sayısının artmasına rağmen 2872 sayılı Çevre Kanunu ve buna bağlı Yönetmeliklerde belirtilen kabahatlerin işleme oranının azaldığını, işletmeler tarafından çevreye olan bilincin ve mevzuata uyumun gelişmekte olduğunu ortaya

koymaktadır. Bu doğrultuda planlanıp gerçekleştirilen denetimlerin amacına ulaştığı görülmektedir.

Kaynaklar

-Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü/2015

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2015 yılında da diğer yıllarda olduğu gibi kurum ve kuruluşlara Çevre Mevzuatı kapsamında eğitimler verilmeye devam edilmiştir. 27.01.2015 tarihinde Organize Sanayi Bölgelerinde çalışan personele ÇED, Çevre İzinleri, Yetki Devri, Atık Yönetimi, Çevre Denetimleri konularında eğitim gerçekleştirilmiştir. Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü işbirliği ile “Çevre Mevzuatı” konulu eğitim 26.03.2015 tarihinde gerçekleştirildi. 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında 06.06.2015 tarihinde Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile “Çevre Mevzuatı” konulu eğitim programı gerçekleştirilmiştir. 08.12.2015 tarihinde Belediyelerin Çevre Biriminde çalışan personele Çevre Mevzuatı kapsamında eğitim verilmiştir. 20.08.2015 Balıkçı barınakları temsilcilerine mavi kart bilgilendirme toplantısı, 14.05.2015 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Daire Başkanlığı, İSTAÇ A.Ş. Genel Müdürlüğü ve İlçe Belediye Başkanlıkları çevre birimleri temsilcileri ile "Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı" konulu bilgilendirme toplantısı, 27.04.2015 tarihinde Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne illerinde evsel, kentsel ve endüstriyel atıksu arıtma tesislerinde oluşan ve oluşması beklenen arıtma çamuru miktarının tespiti, işlenmesi, yeniden kullanımı/geri kazanımını ve bertarafı ile ilgili sorunların belirlenerek çözüm önerilerinin oluşturulmasını amaçlayan "Ergene Havzası Arıtma Çamuru Yönetim Planının Hazırlanması Projesi" toplantısı, 26.03.2015 tarihinde Ergene-1 Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü işbirliği ile; çevre mevzuatı, ÇED ve Çevre İzinleri ile çevre denetimleri gibi konuları kapsayan eğitim faaliyeti, 20.01.2015 tarihinde Müdürlüğümüz ve Avrupa Serbest Bölgesi Müdürlüğü işbirliği ile “Çevre Mevzuatı ve Uygulamaları” konulu eğitim programı gerçekleştirilmiştir.

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

1.GENEL

1.1.NÜFUS

1.1.1 Nüfus Artış Hızı

Tekirdağ İlinin nüfusu 2011 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 829.873 kişi ve 2000-2011 dönemindeki nüfus artış hızı % 25,33 olarak belirlenmiştir. 12.11.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı yasa ile Tekirdağ ili Büyükşehir statüsüne dönüştürülmüş, İlde Süleymanpaşa, Ergene ve Kapaklı adıyla 3 yeni ilçe daha kurularak 8 olan ilçe sayısı 11'e ulaşmıştır. 6360 sayılı Kanun 1 inci maddesi ile Tekirdağ iline bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılmıştır.

2015 yılı il nüfusu 937.910 kişiye yükselmiştir. Tekirdağ'ın nüfus yoğunluğu 149 kişi/km² ile Türkiye genelinde iller arasında 14. sırada, yıllık nüfus artış hızı ise % 3.38'dir. Tekirdağ İline bağlı bulunan ilçelerden; Süleymanpaşa İlçesi 187.727, Çorlu İlçesi 245.588, Saray İlçesi, 48.272, Malkara İlçesi 52.663, Muratlı İlçesi 26.987, Çerkezköy İlçesi 133.626, Şarköy İlçesi 30.982, Ergene İlçesi 58.311, Hayrabolu İlçesi 32.602, Marmaraereğlisi İlçesi 23.452, Kapaklı İlçesi 97.700 kişi nüfusa sahiptir. Çorlu İlçesi en fazla nüfusa, Marmara Ereğlisi İlçesi ise en az nüfusa sahip olan İlçedir.

1990 sonrasında Tekirdağ ilindeki nüfus artışının en önemli nedeni Çorlu ve Çerkezköy bölgesinde sanayinin gelişmesi ile birlikte göçün artmasıdır. 1990-2009 döneminde sanayinin yoğunlaştığı Çerkezköy ve Çorlu nüfusu en çok artan ilçeler olmuştur. Yaklaşık 20 yıllık bu dönemde Çorlu ilçesinin nüfusu %153 artarak 264.567'e yükselirken, Çerkezköy'ün nüfusu %329 artarak 41.317'den 177.442'ye yükselmiştir. Son 20 yıldaki bu büyük nüfus artışlarının sonucunda 2009 yılında Çerkezköy ve Çorlu ilçelerinin nüfus yoğunluğu sırasıyla 544 kişi/ km² ve 294 kişi/ km² olmuştur.

1965'ten 2011'e kadar olan dönemde Türkiye nüfusunun %131 artış göstermesine karşın, Tekirdağ'ın nüfusu yaklaşık 3 katına çıkarak 287.381'den 829.873'e yükselmiştir. İlde nüfusu en yüksek olan ilçe 279.236 kişi ile Çorlu ilçesidir. Çorlu ilçesini Çerkezköy ve Merkez ilçesi izlemektedir.

Çizelge I.56-Tekirdağ İli Yıllara Göre Nüfus ve Nüfus Artış Hızı (TÜİK,2015)

Yıllar	Nüfus (Bin Kişi)	Nüfus Artış Hızı (%)
1990	468.842	-
1992	-	-
1994	-	-
1996	-	-
2000	623.591	-
2001	-	-
2002	-	-
2003	-	-
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	728.390	-
2008	770.772	5.5
2009	783.310	1.6
2010	798.109	1.87
2011	829.873	3.9
2012	852.321	2.67
2013	874.475	2.59
2014	906.732	3.62
2015	937.910	3,38

1.1.2.Kentsel Nüfus

Tekirdağ ili yoğun göçlerden dolayı, Tekirdağ'da yaşayanların yalnızca %49'u nüfusu Tekirdağ'da kayıtlıdır. 2011 yılında da Tekirdağ net göç hızı en yüksek olan il olmuştur. Tekirdağ iline olan göçler günümüzde de devam etmektedir.

Son 73 yılda Tekirdağ İlinin nüfusu yaklaşık beş kat artış göstermiştir. 1927-2000 döneminde Tekirdağ İlinin nüfus artışı incelendiğinde, en yüksek yıllık nüfus artış hızının %48.2 ile 1927-1935 döneminde, en düşük yıllık nüfus artış hızının %-7.1 ile 1940-1945 döneminde gerçekleştiği görülmüştür. Tekirdağ İlinin 1927-2000 döneminde nüfus artış hızı genel olarak ülke ortalamasından daha düşük olarak gerçekleşmiş olmakla birlikte, son 15 yılda nüfus artış hızı ülke ortalamasından daha yüksektir. 1927 yılında Tekirdağ İlinde %26.4 olan şehirde yaşayan nüfusun payı, 1950 yılına kadar azalmış ve bu yıldan sonrada sürekli bir artış göstererek 2009 yılında %67.70'e yükselmiştir.

Tekirdağ, Türkiye geneline göre köy nüfusunun daha fazla olduğu bir ildir. Türkiye genelinde şehir nüfusu oranı %77 iken Tekirdağ'da bu oran %69'dur.

Ülkemizde 1990 yılında %51,32 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %59,25'e yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.

Çizelge I.57-Tekirdağ İli Yıllara Göre İl ve İlçe ile Belde ve Köy Nüfusları Dağılımı (TÜİK,2015)

	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)
2007	67	23
2008	67,6	22,4
2009	67,6	22,4
2010	68,3	31,7
2011	69	31
2012	69,1	30,9
2013	69,3	30,7
2014	100	-
2015	100	-

1.2.SANAYİ

1.2.1.Sanayi Bölgeleri

Bölgede gelişmekte olan sanayi sektörünün etkisi ile İl yerleşim alanının kuzeyinde yer alan Muratlı, Çorlu, Çerkezköy İlçelerine ait tarım alanları, sanayi alanı olarak kullanıma açılmıştır. Bu bölgedeki sanayi oluşumundaki en büyük etken, çevrenin İstanbul'a yakınlığı ve İstanbul ilinden taşınan sanayi kuruluşlarının bölgede faaliyete geçmesinin yanı sıra, ithalat ve ihracatta büyük avantaj sağlayan E-80, E-90 Avrupa Karayolunun bölge içerisinden geçmesi ve tekstil sanayisinde önemli bir girdi sağlayan yer altı suyunun bolluğudur.

İl çevresinde kurulmuş ve kurulmakta olan sanayi tesislerinin işgal ettikleri arazilerin, tarım arazisi olması nedeniyle ülke tarım ekonomisini olumsuz etkilenmesine ve sanayi tesislerinin üretimi sonucunda oluşan kirliliğin etkisiyle ekolojik yapının her geçen gün bozulmasına neden olmuştur. Ancak Bakanlığımızca onanmış olan Çevre Düzeni Planları ile birlikte gerek toprağın, gerek suyun, dolayısıyla tüm doğal kaynakların kullanımına limitler getirilmiş, sürdürülebilir bir kalkınmanın ilk adımı atılmıştır. Bölge içerisinde bulunan sanayi kuruluşları, ülke ekonomisine olduğu kadar, yöre ekonomisine de büyük avantaj sağlamakta olup, sanayi tesislerinin kuruluş alanlarının ülkemizin

geleceği açısından planlı bir şekilde yerleştirilmesi sonucunda daha büyük faydaların sağlanacağı açıkça ortadadır.

Tekirdağ ilinde 6 adet küçük sanayi sitesi bulunmakta olup, toplamda 2155 adet işyerinde 7006 kişi istihdam edilmektedir.

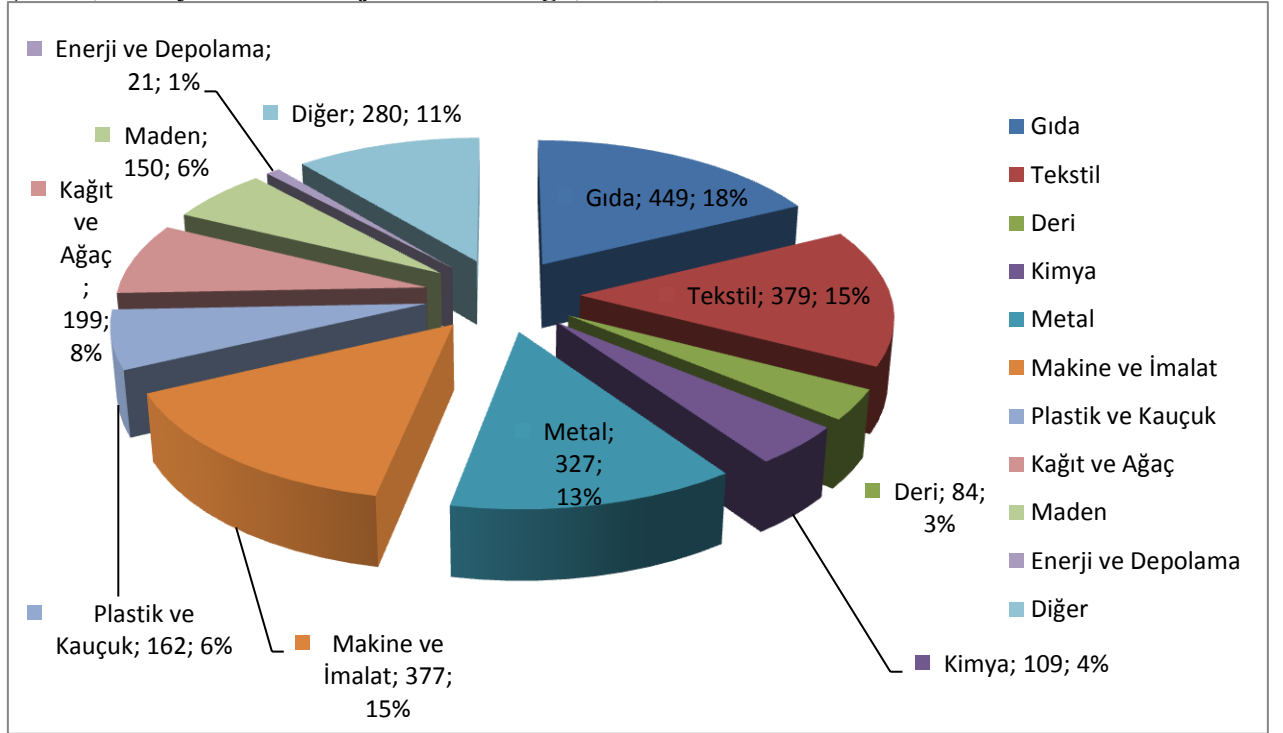
**Çizelge I.58- Tekirdağ İli Küçük Sanayi Siteleri Tablosu
(Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2015)**

SANAYİ SİTELERİ							
Adı	Faaliyet Başlama yılı	Toplam Alanı (hektar)	Yapılmış İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk oranı	Yaklaşık istihdam
S.S. Muratlı Küçük S.S. Yapı Kooperatifi	2003	7	160	140	20	%87,5	420
S.S. Malkara San. Sit. Yapı Kooperatifi	1974	23.4	213	213	0	%100	213
S.S. Çorlu Koordine Küçük S.S. Yapı Kooperatifi	1972	95.4	1080	1032	48	%95,55	4.128
S.S. Hayrabolu S.S. Yapı Kooperatifi	1981	100	232	232	0	%100	700
S.S. Sanayi Çarşısı Kurma Yapı Kooperatifi	1980	2	146	146	0	%100	250
S.S. 100. Yıl Tekirdağ 2. Küçük San. Sit. Yapı Kooperatifi	1982	23	324	324	0	%100	1295

Tekirdağ İlinin İstanbul'a yakın oluşu ile ithalat ve ihracat kolaylığı sağlayan Avrupa karayolunun bölgenin kuzey kesiminden geçmesi sonucunda İl'e bağlı İlçeler bazında Çerkezköy, Kapaklı, Çorlu, Ergene ve Muratlı İlçelerinde sanayi kuruluşlarının yoğun olduğu görülmektedir. Bu ilçelerde tekstil, deri, kimya, metal ve gıda sanayi sektörleri yoğunluk göstermekte olup, Süleymanpaşa, Malkara, Hayrabolu, Şarköy ve Saray'da madencilik ile gıda, tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi sektörü, Marmaraeğlisi'nde

demir-çelik, kimya, kömür ve petrol ürünleri depolama sektörünün geliştiği görülmektedir. 2015 yılı sonu itibariyle Tekirdağ ilinde sanayi sicile kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 2537'tir. İşletmelerin sektörel dağılımına baktığımızda %15,62 ile gıda ürünleri imalatının ilk sırada yer aldığı görülmektedir. İl genelinde 13 adet organize sanayi bölgesi ve 1 adet serbest bölge yer almakta olup, organize sanayi bölgelerinde 1025 firma faaliyet göstermektedir. İl genelindeki işletmelerin %40'ının organize sanayi bölgelerinde yer aldığı görülmektedir.

Şekil I.23– Tekirdağ İli 2015 Yılı Sonu İtibariyle Sanayi Sektörü Dağılımı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2015)

İlimizde ilk planlı organize sanayi bölgemiz Çerkezköy OSB olup, 1976 yılında faaliyete başlamıştır. Bölgenin alt ve üst yapısı tamamlanmış olup, toplam alanı 1251.29 ha'dır. 272 firmanın evsel ve endüstriyel nitelikli atıksuları 80.000 m³/gün kapasiteli müşterek fiziksel+kimyasal+ileri atıksu arıtma tesisinde arıtılmaktadır. Bölgede doluluk oranı % 92'tir.

Çorlu Deri OSB 2000 yılında faaliyete başlamış olup, 120 ha alan üzerinde kurulmuş olup bölgenin alt ve üst yapısı tamamlanmıştır. 145 firmanın evsel ve endüstriyel nitelikli atıksuları müşterek 15.000 m³/gün kapasiteli fiziksel+kimyasal+biyolojik+ileri atıksu arıtma tesisinde arıtılmakta olup, doluluk oranı % 64'tür.

Hayrabolu OSB 2001 yılında faaliyete başlamış olup, 105 ha alan üzerinde kurulmuştur. Bölgenin üst yapısı tamamlanmış olup, alt yapı çalışmaları devam etmektedir. 14 firmanın faaliyet gösterdiği bölgede, atıksular münferit olarak arıtılmakta olup, doluluk oranı %30'dur.

Avrupa Serbest Bölgesi, 2003 yılında faaliyete başlamış olup, 191 ha alan üzerinde kurulmuş olup bölgenin alt ve üst yapısı tamamlanmıştır. 60 firmanın evsel ve endüstriyel nitelikli atıksuları müşterek 2.500 m³/gün kapasiteli fiziksel+kimyasal+biyolojik atıksu arıtma tesisinde arıtılmakta olup, doluluk oranı %42'dir.

Malkara OSB, 2011 yılında faaliyete başlamış olup, 106 ha alan üzerinde kurulmuştur. Bölgenin üst yapısı tamamlanmış olup, alt yapı çalışmaları devam etmektedir. 10 firmanın faaliyet gösterdiği bölgede, atıksular münferit olarak arıtılmakta olup, doluluk oranı %20'dir.

İlde müstakil olarak yer alan sanayi sektörünün dağılımının ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan çevre kirliliğinin önüne geçmek için son yıllarda kamu öncülüğünde önemli girişimlerde bulunulmuştur. Bu kapsamda 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda değişiklik yapılarak İslah OSB kavramı oluşturulmuştur. Buna göre; Ergene Havzası'nda kirliliğin önlenmesi için, ilde sanayi alanlarında dağınık ve plansız şekilde üretim yapan işletmeler planlı hale getirilerek, atıksu arıtma ve kontrol mekanizmalarının aynı çatı altında güvenli bir şekilde yürütülmesi amaçlanmış olup, bu kapsamda 2012 yılında Ergene-2 OSB, Velimeşe OSB, Veliköy OSB ve Kapaklı OSB, 2013 yılında Ergene-1 OSB, Muratlı OSB ve Türkgücü OSB, 2014 yılında ise Yalıboyu OSB ve Tekirdağ OSB kurulmuştur. Bölgelerin alt ve üst yapı çalışmaları devam etmekte olup, atıksu arıtma tesislerinin 2016 yılında tamamlanması beklenmektedir.

Ayrıca, Ergene Havzasındaki kirliliğin önlenmesi ve kontrol altına alınması amacıyla 2011 yılında Ergene Havzası Koruma Eylem Planı hayata geçirilmiş olup;

1. Belediye atıksu arıtma tesislerinin DSİ tarafından inşa edilmesi,
2. Ergene'de Planlı döneme geçilmesi ve 1/25.000'lik planların uygulanması,
3. Sanayide yer altı suyunun kullanımı kontrol altına alınması,
4. Sanayide daha az su, daha az kirletici hammadde kullanımına geçilmesi,
5. Deşarj standartlarının kısıtlanması ve renk standartlarının getirilmesi,
6. İslah Organize Bölge Sanayi Bölgelerinin kurulması,
7. Sanayi için müşterek ileri atıksu arıtma tesisleri kurulması,
8. Çevre denetimlerinin daha da sıklaştırılması,

9. Ergene Nehrinin on-line takip sistemi ile gerçek zamanlı sürekli izlenmesi,
10. Katı ve tehlikeli atık işleme geri kazanım ve bertaraf tesislerinin kurulması,
11. Zirai kaynaklı kirliliğin kontrol edilmesi,
12. Havzaya Taşkın Erken Uyarı Sisteminin kurulması,
13. Trakya’da baraj ve göletler ile sulama tesislerinin tamamlanması,
14. Dere yataklarının temizlenmesi,
15. Ergene Havzası ağaçlandırılması ve erozyonla mücadele edilmesi hedeflenmiştir.

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

**Çizelge I.59- Tekirdağ İli Organize Sanayi Bölgeleri Tablosu
(Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2015)**

OSB Adı	Faaliyet başlama yılı	Toplam alanı (ha.)	Toplam Parsel Sayısı	Üretime Geçen		İnşaat Safhasında		Proje Safhasında		İstihdam Durumu
				Parsel Sayısı	Tesis Sayısı	Parsel Sayısı	Tesis Sayısı	Parsel Sayısı	Tesis Sayısı	
Çerkezköy OSB	1976	1251,29	375	272	272	33	33	14	14	60.000
Çorlu Deri OSB	2000	120	210	145	145	0	0	65	0	1500
Hayrabolu OSB	2001	105	53	12	12	25	25	9	7	302
Avrupa Serbest Bölgesi	2003	196	141	84	84	10	10	12	12	5.000
Malkara OSB	2011	105,6	53	12	12	25	25	9	7	302
Ergene 1 OSB	2012	438,25	132	67	67	1	1	0	0	9000
Ergene 2 OSB	2012	732,09	268	118	126	5	5	0	0	13762
Velimeşe OSB	2012	1019,5	461	181	181	15	15	1	1	21715
Veliköy OSB	2012	367	186	80	72	21	18	7	7	4837
Muratlı OSB	2013	300	107	42	39	5	5	0	0	2053
Türkgücü OSB	2013	356,93	154	49	51	0	0	0	0	4700
Kapaklı OSB	2012	210,7	102	31	31	14	14	3	3	600
Yalıboyu OSB	2014	37,92	36	17	19	6	6	1	1	1711
Tekirdağ OSB	2014	426	-	-	-	-	-	-	-	-

1.2.2.Madencilik

Tekirdağ'da madencilik sanayinin temel ürünü kömürdür. Kömür Malkara ve Saray'da açılan ocaklardan (açık ve yer altı) elde edilmektedir. Kömür ocaklarının yanında Tekirdağ'da taş ocağı sektörü de bulunmaktadır. Taşocakları daha çok Çorlu, Şarköy ve Saray'da faaliyet göstermektedir.

Çizelge I.60- Türkiye ve Tekirdağ'daki Maden ve Taş Ocağı Sektörü Bilgileri (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

İşletme Tipi	İşletme Sayısı		Çalışan Sayısı	
	Türkiye	Tekirdağ	Türkiye	Tekirdağ
Devlet	540	7	61.598	148
Özel	1.073	40	20.187	400
Toplam	1.613	47	81.785	548

Çizelge I.57'den de anlaşılacağı gibi maden ve taşocağı sektöründe özel sektör Türkiye'de olduğu gibi Tekirdağ'da ağırlıklı bir konumdadır.

Çizelge I.61- Tekirdağ İlindeki Ruhsatlı Sahalar(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

İli	İlçesi	Ruhsat Safhası	Cinsi	Adedi
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Bentonit	1
Tekirdağ	Malkara	İşletme	Bentonit	2
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Tras	3
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Tuğla kiremit kili	2
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Maden kömürü	3
Tekirdağ	Malkara	İşletme	Maden kömürü	47
Tekirdağ	Hayrabolu	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Saray	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Mermer	4
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Mermer	3
Tekirdağ	Saray	İşletme	Mermer	2
Tekirdağ	Saray	İşletme	Alüminyum	1
Toplam İşletme Ruhsatlı Sahalar				77
Tekirdağ		Ön işletme	Mermer	7
Tekirdağ		Ön işletme	Maden	14
Tekirdağ		Arama	II.Grup	8
Tekirdağ		Arama	IV.Grup	25
Tekirdağ		Arama	Mermer	8
Tekirdağ		Arama	Maden	74
TOPLAM				136

Sanayi Madenleri

Tekirdağ'da 3 adet bentonit, 3 adet tras, 2 adet kiremit kili olmak üzere 8 adet ruhsatlı sanayi madeni bulunmaktadır. Kiremit kilinin toplam rezervinin 5.960.045 ton olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca Tekirdağ İli, Saray İlçesi Safaalan Sahasında kuvars kumu yer almaktadır. Bu saha ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

Kuvars Kumu

TEKİRDAĞ–Saray–Safaalan Sahası :

Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarında kuvars ve kiremit-tuğla toprağı hammaddeleri bulunmaktadır. Ayrıca merkez İlçede 18.000 tonluk rezervi ile manganez bulunmaktadır. Yine Tekirdağ İli, Çorlu ve Malkara İlçeleri civarında bentonit sahaları, Tekirdağ il merkezinde tras ve kiremit kili sahaları bulunmaktadır.

Metalik Madenler

Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarlarında da işletme ruhsatlı 1 adet alüminyum sahası bulunmaktadır.

Enerji Madenleri

Tekirdağ İlinde bulunan önemli enerji madenleri arasında linyit başta gelmektedir. Tekirdağ linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklara sahiptir. Özellikle Malkara ve Saray ilçe sınırları içerisinde zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104.000.000 tondur. Malkara ilçesindeki linyit yatakları gremarn serisi içerisinde 13 damar halindedir. Damarların yayılma alanı 12 km² 'dir. Damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray İlçesi Linyit yatakları ise miyosen yaşta olup, hali hazırda tek damar halinde işletilmektedir. bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahiptir.

Kömür

Tekirdağ, linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklarına sahiptir. Özellikle Malkara ve Saray ilçeleri sınırları içerisinde bulunan zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104 milyon ton'dur. Malkara İlçesindeki linyit yatakları gremarn serisi içerisinde 13 damar halindedir. Damarların yayılma alanı 12 km²'dir. Halihazırda da damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray İlçesi linyit yatakları ise, miyosen yaşlı olup, halihazırda tek damar halinde işletilmektedirler. Bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahip olup, Tekirdağ ve çevre illerinde ısınma amacıyla kullanılmaktadır.

Bölge içerisinde zengin linyit kömür yatakları mevcut olup, bu yataklar ilin kuzey bölgesindeki Saray ilçesi ile ilin batısında bulunan Malkara ilçesinde bulunmaktadır.

Saray Kömür Havzası:

Tekirdağ-Saray kömür havzası, Trakya'nın doğusunda ve İstanbul'un 130 km. batısında yer alır. Bölgede Edirköy, Safaalan ve Küçükyoncalı olmak üzere 3 ayrı kömür sahası mevcuttur. Havza Karadeniz kıyısından 35 km. içeride olup, doğuda Sinekli, batıda ise Vize sahaları ile kömür açısından devamlılık gösterir.

Saray linyit havzasında mevcut 126.386.000 ton rezervin 88.000.000 tonu yeraltı işletmesine elverişlidir. Kömür kalitesi yeterli düzeyde olmadığından ve tavan genellikle gevşek kayaçlardan meydana geldiğinden bu rezervin yeraltı işletmesi ile çalışılması mümkün koşullarda uygun görülmemektedir. 38.386.000 ton olarak açık işletme rezervinin çalışma oranı ortalama 12.3 m³/ton olup, her üç sektörde de üretilmeye elverişli durumda bulunmaktadır. Halen 100.000 ton/yıl civarında olan üretim miktarının, mevcut rezerv miktarına göre asgari 10 katı artırılması gerekmektedir.

Malkara Kömür Havzası:

Tekirdağ-Malkara kömür havzası, Trakya'nın batısında yer alır. Bölgede Ahmetpaşa, Evrenbey, Karamurat, Hasköy ve İbrice sektörleri olmak üzere 5 ayrı kömür sahası mevcuttur.

Ahmetpaşa Sahası:

Toplam 14 adet 2500 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarı kesilmiş ise de, ortalama kalınlıkları 1.55 m., 1 m. ve 0.80 m. olan üç damar yeraltı olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 10.500.000 ton (görünür+muhtemel) toplam kükürt miktarı %0.50-1.63 ve alt ısıl değeri Kcal/kg. civarındadır.

Evrenbey ve Karamurat Sahası:

Toplam 14 adet 2150 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarları kesilmiştir. Ortalama 0.9 m. kalınlığında olan yalnız bir damar çalışılmaktadır. Üst örtü kalınlığı ortalama 81 m. olup, toplam 14.000.000 ton civarında rezervin tamamı yeraltı işletmesine elverişli durumdadır. Toplam kükürt miktarı %1.4, Alt Isıl değeri ise 2360 Kcal/kg. civarındadır.

Hasköy ve İbrice Sahası:

Toplam 15 adet 6743 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarından, ortalama kalınlıkları 1.30 m., 0.70 m. ve 0.87 m. olan üç damar açık ve yeraltı işletmesi olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 35.000.000 ton, ortalama kükürt %1.5 ve Alt Isıl değeri 2500 Kcal/kg. civarındadır.

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

MTA Genel Müdürlüğü elemanlarınca yapılan çalışmalar neticesinde Tekirdağ İli sınırları içerisinde toplam 173.467.260 ton toplam kömür rezervinin bulunduğu belirtilmiştir.

Çizelge I.62- Tekirdağ İli Kum-Çakıl Ocakları Listesi (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

İLÇESİ	OCAĞIN CİNSİ	MEVKİİ
Muratlı	Kum	Çorlu Deresi
Saray	“	B.Yoncalı Deresi
Çerkezköy	“	Gazhane Deresi
Çerkezköy	“	
Çerkezköy	“	Demirhan Deresi
Çorlu	“	Ergene Deresi
Çorlu	“	Başkovaklar Mevkii
Çorlu	“	Önerler Köyü
Muratlı	“	A.Sevindikli Köyü
Muratlı	“	Y.Sevindikli Köyü
Muratlı	“	İnanlı Köyü
Saray	“	Çiftligöl Çatağı
Saray	“	Çeşme Yatağı
Saray	“	Dumanca
Çorlu	“	Çorlu Deresi
Çorlu	“	Esatça
Çorlu	“	Yulafli Köyü
M.Ereğlisi	Çakıl	Poyraz Çatağı
M.Ereğlisi	Kum-Çakıl	Çeşme Yolu

Çizelge I.63- Tekirdağ İli Taş Ocakları Listesi (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

İLÇESİ	OCAĞIN CİNSİ	MEVKİİ
Muratlı	Taş-Çakıl	Kayalık
Tekirdağ/Merkez	Taş	Kocakoru
Çorlu	“	Karatepe
Hacıköy	“	Karakaya
Malkara	“	Karatepe
Muratlı	“	Karakaya
Şarköy	“	Teketepe
Şarköy	“	Sarıkayalar
Şarköy	“	Harmankaya
Saray	“	Güngörmez
Saray	“	Safaalan
Saray	“	Bahçeköy
Saray	“	Kavacık
Saray	“	Beyazköy
Saray	“	Ayvacık

2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

2.1. Sıcaklık

Çizelge I.64-Tekirdağ İli İklim Verileri (1970-2015) Meteoroloji Genel Müdürlüğü-(Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015)

	1980	1998	2001	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Türkiye ort. sıcaklık	12,6	13,80	14,22	13,70	15,20	13,2	14,2	14,1	14,9	13,8
İlin ort. sıcaklık	13,4	14,3	14,8	14,9	15,8	14,1	15,5	15,4	15,5	15,2

Değerlendirme ve Sonuçlar

Yıllar itibariyle bakıldığında Tekirdağ ili ortalama sıcaklıkları, Türkiye ortalama sıcaklıklarında ve biraz üzerinde olduğu görülmekte olup, son yıllarda bu değer Türkiye sıcaklık ortalaması seviyelerindedir. Uzun yıllar içinde gerçekleşen ortalama değerler açısından da bakıldığında, ortalama en yüksek sıcaklık değerinin 15,8 olduğu saptanmıştır.

2.2. Yağış

Çizelge I.65- Tekirdağ İli Uzun Yıllar Ortalama Yağış Verileri (1970-2015) (Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015)

	1970	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ortalama (kg/m ²)	578,7	532,7	511,0	410,1	522,3	803,9	729,6	670,8	471,7	815,2	577,6

Çizelge I.66-Tekirdağ İli Uzun Yıllar Ortalama Deniz Suyu Yüzey Sıcaklık Değerleri (1975-2015) Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü, 2015

Veri formatı

	1975	1985	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yıllık Ortalama	15,6	14,9	15,2	15,8	16,3	17,2	15,6	16,3	16,1	16,1	15,6

Değerlendirme ve Sonuçlar

Tekirdağ ili deniz suyu sıcaklığı 2015 yılında ortalama 15,6°C 'dir. Uzun yıllar itibariyle ortalama deniz suyu sıcaklığının en yüksek olduğu yıl 2010 yılı olup, bu değer 17,2 °C'dir.

Kaynak:

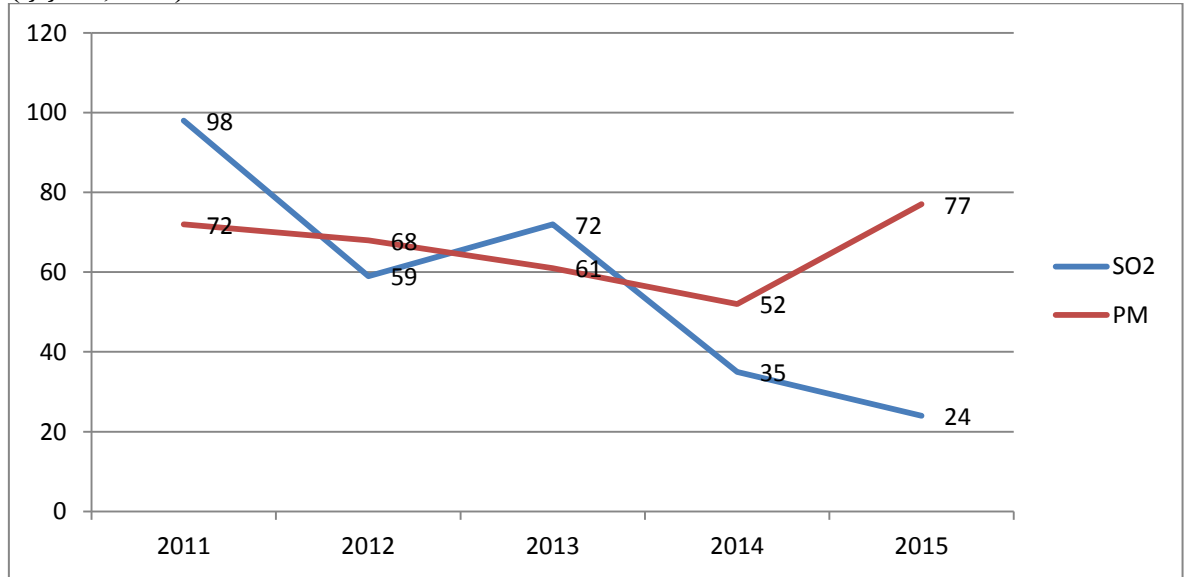
- Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü/2015

3.HAVA KALİTESİ

3.1.Hava Kirleticileri

Kükürtdioksit Konsantrasyonu ve Duman, Karbonmonoksit Emisyonları, Azot Oksit Emisyonları Hidrokarbon ve Kurşun Emisyonları önemli hava kirleticilerindendir.

Şekil I.24– Tekirdağ İli Yıllar İtibariyle Hava Kirleticilerinin Değişimi (ÇŞİM,2015)

Tekirdağ'da hava kirliliği mevsimsel özellik göstermektedir. Kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde hissedilen ve tespit edilen kirlilik mevcuttur. Bu durum Tekirdağ'da hava kirliliği kaynağının sanayiden ve motorlu taşıtlardan

kaynaklanan bir kirliliğin değil, ısınmadan kaynaklanan bir hava kirliliğinin etkin olduğunu göstermektedir.

Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilemektedir.

Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm bu iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve halihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir.

İl Merkezinde, OSB dışında değişik bölgelerde, Küçük sanayi sitesi, Ağır Sanayi Bölgesi, haddehaneler, marangozlar sitesi, şehrin içerisinde kalan fabrikalar bulunmaktadır. Ağır sanayi kuruluşlarının bir kısmı kentin çıkışlarında şehirlerarası karayolunun kenarında kuruludur. Bu bölgeden kaynaklanan kirletici unsurlarda bu bölgenin şehir merkezine olan yakınlığı sebebiyle şehir merkezinin hava kalitesini etkilemektedir. Buna rağmen OSB dışında değişik bölgelerde lokal çevre kirliliği yaratabilecek ve alt yapı sorunlarının çözümü kapsamında problemler teşkil edecek yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunmalıdır. Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

4. SU-ATIKSU

4.1.Su Kullanımı

Tekirdağ İlının yıllık yağış ortalaması 611 mm. dolayındadır. Bu değer hacimsel olarak 3.82 km³ suya denktir. Düşen yağışın, çok büyük bir bölümü toprak-bitki-su yüzey sistemlerinden buharlaşarak atmosfere geri dönmekte, diğer bir önemli kısmı da yeraltı su depolarını beslemektedir. Sadece 0.713 km³'ü (%17.9) ise akarsular-dereler aracılığıyla deniz ve kapalı havzalara boşalım için yüzey akışa geçmektedir. Yani Tekirdağ İlinde sulama amaçlı olarak kullanılabilir yerüstü su miktarı 0.713 km³/yıl'dır. (713 hm³) Türkiye genelindeki 26 büyük havzadan birisi olan Ergene Havzası içinde kalan Tekirdağ İlının güvenli şekilde çekip kullanabileceği yıllık yer altı su miktarı da 0.170 km³'tür.

Tekirdağ İlinde her yıl kullanılabilir toplam su potansiyeli 0.883 km³'tür. (883hm³) Yapılan çalışmalar sonucunda İl tarım arazisinin topoğrafik yapısı ve toprak özellikleri bakımından yarından fazlasının sulamaya müsait olduğu belirlenmiştir. Ancak sahip olunan su potansiyeli ile sulamaya uygun arazinin bir arada bulunması gerekliliği sulanabilecek arazi miktarını sınırlandırmaktadır.

İlimizde 2011 yılı itibariyle toplam sulanan alan 48 586 ha.'dır. Bu alanın (16.600 ha) İl Özel İdaresi Köy Hizmetleri Müdürlüğü, (27.986 ha) Devlet Su İşleri ve (4 000 ha) halk sulamasına ait alanlar oluşturmaktadır. Sürdürülebilir tarımsal üretim yapılabilmesi düzenli sulama yapmakla mümkündür.

4.2.Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları

Çizelge I.67- Tekirdağ İli Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (TUIK, 2015)

Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (1000 m ³ /yıl)							Toplam (1000 m ³ /yıl)
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet/ Deniz*		
1994	-	26.410	3.235	-	133	29.778	
1995	-	23.443	1.139	-	593	25.175	
1996	-	25.070	4.012	-	601	29.683	
1998	-	25.166	2.672	-	547	28.385	
2001	-	32.852	2.328	-	1.355	36.535	
2002	-	29.914	5.821	-	2.552	38.287	
2003	-	35.958	2.579	-	2.235	40.472	
2004	-	38.475	1.135	-	2.186	41.795	
2006	-	44.513	3.402	-	1.302	49.371	
2008	-	9.495	31.055	-	2.832	43.382	
2010	-	37.175	1.508	-	4.788	43.472	

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

2012	-	36.579	1.669	-	4.777	43.025
2013 (%)	-	89%	1%	-	10 %	
2014 (%)	-	44.976			1044	46.020

* 2010 yılından itibaren denizden çekilen su miktarı dahil edilmiştir.

4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler

İlimiz Büyükşehir statüsünde olup; Büyükşehir Belediyesine bağlı 11 adet ilçeden oluşmaktadır. Büyükşehir Belediyesine bağlı TESKİ (Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi) 31.03.2014 tarihinde kurulmuş olup, AAT'nin kurulum-bakım ve işletilmesi TESKİ tarafından yürütülmeye başlanmıştır. 2015 yılı itibariyle İlimizde kurulu ve faaliyette olan 7 Adet (M.Ereğlisi, Yeniçiftlik, Sultanköy, TOKİ Süleymanpaşa, Barbaros, Mürefte, Yenice) AAT'nin ve 2 adet Derin Deniz Deşarjının (Süleymanpaşa, Şarköy) bulunduğu, Süleymanpaşa İlçesine ait Batı AAT'nin inşaatının devam ettiği, ayrıca Ergene Havzası Koruma Eylem planı kapsamında 6 adet (Hayrabolu, Malkara, Saray, Muratlı, Çorlu, Çerkezköy Belediyeler Birliği) AAT'nin inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfus 38.346'dır.

Çizelge I.68- Tekirdağ İli Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediye Sayısı (TUİK 2015 - TÇŞİM 2015)

YILLAR	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2015
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	2	4	4	4	4	4	5	7
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	%2	%3	%3	%3	%3	%3	%4	%4

Özellikle yaz sezonunda nüfus artışı nedeniyle mevcut arıtma tesisleri yetersiz kalmakta, kıyı bölgelerimizde deniz kirliliği ile ilgili yoğun şikayetler ve kirlilikler yaşanmaktadır.

4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu

İlimizde bulunan 33 belediyenin tümü kanalizasyon şebekesi ile hizmet vermektedir. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfus 937.910'dur.

İlimizde bulunan tüm belediyelerin kanalizasyon şebekesi ile hizmet vermektedir. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfus 820.000'dir.

Çizelge I.69- Tekirdağ İli Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları (TÜİK 2015 - TÇŞİM 2015)

YILLAR	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2015
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	23	27	29	29	30	31	33	12
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	%87	%91,8	%91	%92	%89	%92	%100	%100

4.5.Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı

Tekirdağ İlinin kuzey kesiminde yer alan Çerkezköy ve Çorlu İlçelerinde kurulmuş bulunan sanayi tesislerinden kaynaklanan atıksuların, Çerkezköy ve Çorlu Derelerinin kirlenmesini büyük ölçüde etkilemesi sonucunda, her iki derenin kavuştuğu Ergene Nehri ve havzası alarm vermeye başlamış durumdadır.

Bu nedenlerle Ergene Havzası kirliliğinin önlenmesi açısından Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne Valiliklerince çalışmalar başlatılmıştır. İlimiz kapsamında ilk etapta alınan tedbirlerin başında, yöre içerisinde kurulması planlanan sanayi tesislerinin, yer seçiminin planlı ve olumlu sonuç verebilecek nitelikte yapılmasının sağlanması yer almaktadır.

Arıtma tesislerinin denetim ve kontrolleri yönetmelik esasları içerisinde mevcut imkanlar mevcut durum itibarıyla faaliyette bulunan atıksu deşarjlı sanayi tesislerinin atıksu ölçüsünde daha sık takibe alınmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda mevcut imkanlarla alınan önlemlerin yeterli olduğunu söylemek doğru olmamakla beraber, kirliliğin önlenmesinde en etkili çözüm, kapalı şebeke sistemli merkezi arıtma tesislerinin planlı olarak devreye sokulmasının temin edilmesidir.

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler, Çorlu, Çerkezköy, Saray ve Muratlı İlçeleridir. Ergene Nehri yaşanan yoğun kirlenme nedeniyle, ölü bir akarsu haline gelmiştir. Geçtiği bazı yerleşim yerlerinde kimyasal ve biyolojik kirlenmenin yapabileceği olumsuz etkiler nedeniyle nehrin 50 m. Çevresi koruma alanı olarak ilan edilmiştir. Nehirden yayılan rahatsız edici koku, yaz aylarında 2-3 km. çevreden hissedilmektedir. Ergene Nehrinin

rengi, yağışın az olduğu dönemlerde ve yaz aylarında, koyu siyah olmaktadır. Çerkezköy İlçesinde bulunan Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Merkezi Arıtma Tesisi bölgenin en büyük arıtma tesisi olup, yaklaşık 272 adet sanayi işletmesine hizmet vermektedir. Ayrıca Çorlu Organize Deri Sanayi bölgesinde bulunan 1 adet ortak arıtma tesisi ile 36.000 m³ miktarında 84 adet deri sanayi işletmesinin atıksuları arıtmaktadır.

Ayrıca evsel kaynaklı atıksuların arıtılması konusunda belediyelere ait yeterli sayıda arıtma tesisi bulunmamaktadır. Sanayileşmeden kaynaklanan yerüstü su kirlenmesi bölgede yapılan sulu tarımı olumsuz etkilemektedir. Buna bağlı olarak kirli sularda sulama yapılan bitkisel ürünlerde verim ve kalite kayıpları görülmektedir. Bu ürünlerde ortaya çıkan sorunlar gün geçtikçe artmakta ve toplumun sağlığını tehdit edecek boyutlara ulaşmaktadır. Çorlu İlçesi, Ulaş Beldesi, Vakıflar, Kırkgöz ve Sevindikli Köyleri civarından geçerek Muratlı İlçesinin Ballıhoca Köyü mevkiinde Çorlu Deresi ile birleşen Ergene Nehri ve kollarından alınan su örnekleri de göstermiştir ki, Ergene Nehri bu yöredeki sanayi bölgelerinden geçerken oldukça önemli boyutta kirlenmektedir.

Ergene Nehri ve Çorlu Derelerine kirlilik yükü taşıyan ve Çeşme Deresi adıyla anılan Ballıhoca Köyü mevkiindeki dereden alınan numunede tespit edilen, kimyasal oksijen ihtiyacı değeri ve ağır metal içeriği, kirlilik yükünün sınır değerlerin üzerinde olduğunu göstermektedir. Tekirdağ İlinde yaşanan su kirliliğinin tarımsal üretim yanında çeşitli sağlık sorunlarına da yol açtığı, üreticiler tarafından belirtilmektedir. Yerüstü su kaynaklarının neredeyse tamamı endüstriyel ve evsel atıksularla kirlenmiş ve tarımsal üretimde dahi kullanılamaz hale gelmiştir.

Ayrıca yeraltı su kaynakları genellikle tarımsal üretim yerine bölgede bulunan sanayi işletmelerinin endüstri amaçlı su ihtiyacını karşılamada kullanılmaktadır. Bu konuda yeraltı su rezervleri dikkate alınmadan su çekildiğinden, statik ve dinamik su seviyelerinde düşme görülmektedir. Ayrıca tarımsal, endüstriyel ve evsel atıklarla yeraltı su kaynakları da kirlenmeye başlamıştır. İlde sulu tarım yapan üreticiler, su kirliliği nedeniyle tarım ürünlerinde verim ve kalite kayıplarına uğramaktadırlar. Üreticiler yerüstü su kirliliği nedeniyle Ergene Nehri ve kollarından yararlanamadığı için kuyu suyundan sulama yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu durumda yeraltından suyun çekilmesi için ilave yatırım, enerji ve işçilik masrafı gerekeceğinden üretici zarara uğramaktadır.

Sorunların çözümünde de mevcut uygulamaların yeterli olmadığı artık görülmüştür. Bu nedenle bölgede yaşanan çevre sorunlarının çözümünde ortak arıtma tesislerinin kurulması ve sanayi işletmelerinin atık sularının bu tesislerde arıtılmasıyla mümkün olabilir. Ortak arıtma tesisleri arıtma maliyetlerini düşüreceği gibi arıtmanın etkinliğini de artıracaktır. Bölgede sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması Türkiye ekonomisi için de oldukça önemlidir. İlde sanayileşme sosyo-ekonomik gelişmeyi sağlarken, bu gelişme ile birlikte toprak, hava ve su kirliliği gibi çevre sorunlarının ortaya çıkmasına neden

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

olmuştur. Bu çevre sorunları özellikle Ergene nehrinden yapılan sulama Edirne ili Uzunköprü ilçesinde yapılan sulu tarımı olumsuz etkilemektedir.

Ergene Nehri ve kollarına yakın yerlerde geçmiş yıllarda sulu tarım yapılırken, halen yaklaşık 50.000 da. arazi, su kirliliği nedeniyle sulu tarım yerine kuru tarıma tahsis edilmiştir. Üreticiler yerüstü su kirliliği nedeniyle, daha fazla gelir getiren çeltik ve şeker pancarı vb. ürünler yerine daha az gelir getiren buğday ve ayçiçeği yetiştirmek zorunda kalmaktadır. Ergene Nehrinden sulanan tarımsal alanların, bu nehrin taşımış olduğu kirlilik yükünden etkilendiği görülmektedir.

5. ARAZİ KULLANIMI

Çizelge I.70- Tekirdağ İli Arazi Kullanımı (Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2015)

Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ								ALANDA ARTIŞ(+)/AZALIŞ(-)
	1990		2000		2014		2015		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1. Yapay Bölgeler	15,855.33	2.55336	25,427.25	4.09482	631,300	23,25	631,300	23,25	Genel toplam yıllar itibariyle 563 +
2. Tarımsal Alanlar	492,834.60	79.36644	483,083.77	77.79619	374,580	59,33	374,580	59,33	117-
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	109,839.25	17.68859	109,739.02	17.67245	104,448	17	104,448	17	5-
4. Sulak Alanlar	125.45	0.02020	80.43	0.01295	115.50	0,02	115.50	0,02	70+
5. Su Yapıları	2,306.23	0.37140	2,630,35	0.42360	2,60	0,40	2,60	0,40	0,31+
TOPLAM	620.960,86	99,99	620.960,82	100	1.228,428	100	1.228,428	100	433,.....+

2015 yılı işlenen tarım alanı toplamı 374,580 ha.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

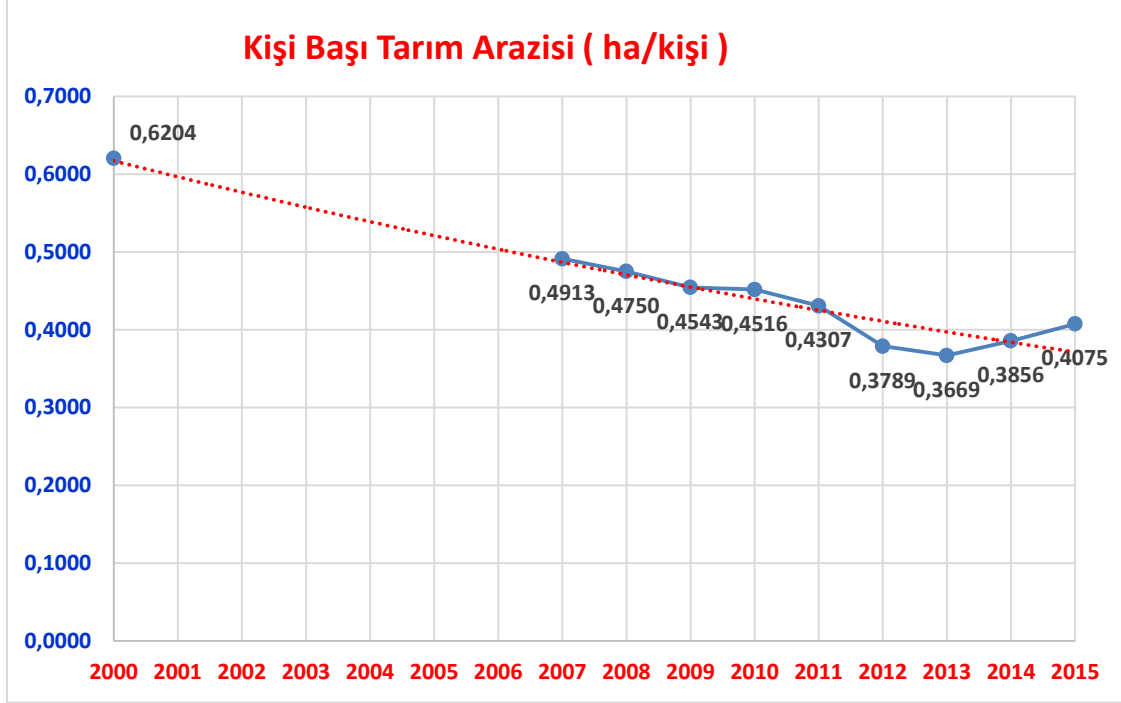
2015 yılı itibariyle Tekirdağ ilinde tarımsal alanlar 374,580 ha. ve Orman ve Yarı doğal alanlar, 104,448 ha.'dır. Yapay Bölgelerin sayısı ve yıllar itibariyle oranında artış görülmektedir.

6. TARIM

6.1. Kişi Başına Tarım Alanı

Çizelge I.71- Kişi başına tarım alanı (ha / kişi) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

İl Adı	Nüfus	Toplam Alan(Hektar)	Yıl	Kişi Başı Tarım Arazisi (ha/kişi)	Toplam Alan (Dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı(Dekar)	Nadas Alanı (Dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı(Dekar)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı(Dekar)	Süs Bitkileri Alanı(Dekar)
Tekirdağ	623.591	386.860	###	0,6204	3.868.600	3.690.470	0	91.130	87.000	0
Tekirdağ		386.255	###		3.862.550	3.688.590	0	90.600	83.360	0
Tekirdağ		377.465	###		3.774.650	3.596.900	0	95.970	81.780	0
Tekirdağ		383.626	###		3.836.260	3.657.310	0	83.790	95.160	0
Tekirdağ		386.253	###		3.862.530	3.667.750	0	102.940	91.840	0
Tekirdağ		386.674	###		3.866.740	3.694.190	50	87.390	85.110	0
Tekirdağ		377.987	###		3.779.865	3.608.243	0	79.918	91.704	0
Tekirdağ	728.396	357.848	###	0,4913	3.578.475	3.403.202	0	83.242	92.031	0
Tekirdağ	770.772	366.113	###	0,4750	3.661.125	3.496.719	0	71.933	92.473	0
Tekirdağ	783.310	355.871	###	0,4543	3.558.712	3.399.827	0	66.186	92.699	0
Tekirdağ	798.109	360.440	###	0,4516	3.604.404	3.446.773	765	58.338	98.528	0
Tekirdağ	829.873	357.411	###	0,4307	3.574.114	3.415.027	565	59.881	98.607	34
Tekirdağ	852.321	322.930	###	0,3789	3.229.299	3.079.715	700	53.121	95.746	17
Tekirdağ	874.475	320.815	###	0,3669	3.208.152	3.058.868	1.042	51.318	96.889	35
Tekirdağ	906.732	349.663	###	0,3856	3.496.632	3.345.653	1.188	51.150	98.595	46
Tekirdağ	937.910	382.162	###	0,4075	3.821.620	3.674.605	723	45.573	100.664	55

Şekil I.25- Tekirdağ İli Kişi Başı Tarım Alanı (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Değerlendirme ve Sonuçlar.

2000 yılında il nüfusu 623.591 iken 2015 yılında bu rakam 937.910 kişiye ulaşmıştır. Yukarıdaki tablo ve grafiklere bakıldığında kişi başına düşen ekilebilir tarım arazisi 2000 yılında 0,62 hektar iken, 2015 yılında bu rakam 0,40 hektara düşmüştür. Düşüş oranı % 34,32 dir. Bu düşüş oranı 2013 yılında % 40,86 ya ulaşmıştır.

6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi

Çizelge I.72- Tekirdağ İli Toplam Tarımsal Alan Başına Kullanılan Gübre Tüketimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	GÜBRE TÜKETİMİ (ton)	TARIMSAL ALAN (ha)	GÜBRE TÜKETİMİ/TOPL.TARIMSAL ALAN (ton/ha)
2003	143.532	395.103,15	0,36
2004	149.479	392.778,7	0,38
2005	146.396	394.306,75	0,37
2006	182.480	394.060,36	0,46
2009	135.531	385.453,6	0,35
2011	113.157	377.054,7	0,30
2013	182.440	374.580,4	0,49
2014	60.617	362.780	0,17

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Genel itibariyle yıllara göre gübre tüketimi oransal olarak artmış olup, 2014 yılı itibariyle düşük seviyede (0,17 ton/ha) kalmıştır.

6.3. Tarım İlacı Kullanımı

Çizelge I.73- Tekirdağ İli Toplam Tarımsal Alan Başına Kullanılan İlaç Tüketimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	İLAÇ TÜKETİMİ (ton)	TARIMSAL ALAN (ha)	HEKTAR BAŞINA DÜŞEN İLAÇ TÜKETİMİ/TOPL.TARIMSAL ALAN (ton/ha)
2003	423.927	395.103,15	1,07
2004	293.858,7	392.778,7	0,74
2005	197.474	394.306,75	0,50
2006	709.888,5	394.060,36	1,80
2009	512.067,88	385.453,6	1,33
2011	456.894	377.054,7	1,21
2013	369.351	374.580,4	0,99
2014	344.415	362.780	0,94

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Yıllar itibariyle ilaç tüketimi tarımsal faaliyetlere bağlı olarak artış ve azalış göstermektedir. 2014 yılında hektar başına ilaç tüketimi toplam tarımsal alan içinde 0,94 ton/ha'dır.

6.4. Organik Tarım

Çizelge I.74- Tekirdağ İli Toplam Organik Tarım Üretimi (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı	
	Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış* (%)
2014	71		300	
2015	71		300	

Değerlendirme ve Sonuçlar.

2014 yılı itibariyle organik tarıma yönelik yapılan toplam üretim 71 ha. olup, 2015 yılına göre artış yoktur. Üretim miktarı ton olarak karma düzeyinde belirlenmiştir. Artış yüzdesi hesaplanmamıştır.

7. ORMAN

Çizelge I.75- Tekirdağ İli'ndeki Ormanlık Alanların Şefliklere Göre Dağılımı (Tekirdağ Orman İşl. Müd., 2015)

ŞEFLİĞİ	ORMANLIK ALAN			AÇIKLIK ALAN Ha.	GENEL ALAN Ha.	ORMAN ALANI %'si
	Verimli % 11-100 Ha	Bozuk % 0,10 Ha.	TOPLAM Ha.			
MALKARA	12.340	12.226	24.566	195.381	219.947	11
ŞARKÖY	13.048	12.705	25.753	23.805	49.558	52
TEKİRDAĞ	8.922	7.995	16.917	133.598	150.515	11
ÇERKEZKÖY	9.282	1.100	10.382	126.805	137.187	8
BAHÇEKÖY	7.950	0	7.950	159	8.109	98
SARAY	18.880	0	18.880	47.104	65.984	29
İL TOPLAMI	70.422	34.026	104.448	526.852	631.300	17

Değerlendirme ve Sonuçlar:

Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü 2012 yılında kurulmuş olup, orman varlığında herhangi bir artış meydana gelmediği için yüzdelik olarak belirtilmemiştir. Ancak orman varlığı vasıflarına göre yukarıdaki tabloya çıkarılmıştır. Tekirdağ ilimizin orman varlığındaki asli ağaç türleri Meşe, Kızılcım, Karaçam, Fıstıkçamı ve Kayın'dır. Ağaç türlerine ait sayıları bilmek mümkün olmadığı için dağılım yüzdeleri ve sayıları belirtilmemiştir.

8. BALIKÇILIK

Çizelge I.76- Tekirdağ İli Deniz Balıkçılığı (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	2015	Dağılım (%)
İçsu Avcılığı (ton)	17	0,24
Deniz Balıkları Avcılığı (ton)	6510	93
Diğer Deniz Ürünleri Avcılığı (ton)	463	6,61
Yetiştiricilik Ürünleri (ton)	10	0,15

YILLAR	2015
Kıyı Şeridi Uzunluğu (Marmara Denizi) km	133,5 km
Kıyı Şeridi Uzunluğu (Karadeniz) km	2,5 km
Deniz alanı (ha)	-
İç su alanı (ha)	-

YILLAR	2012	2013	2014	2015
Su ürünleri üretimi (ton)	529,93	600,30	720,71	700,0

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Tekirdağ ilinde deniz balıkçılığı 2015 yılı itibariyle 700,0 ton'dur. En fazla deniz balık avcılığı 2014 yılında gerçekleşmiştir.

9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

Tekirdağ İli ve İlçelerine ulaşım bağlantısı genelde karayolu ile yapılmakta olup, yalnız yaz mevsimine dönük olarak özel deniz taşıtları ile İstanbul-Tekirdağ ve Tekirdağ-Şarköy, Tekirdağ-Marmara Adalarına haftanın belirli günlerinde turizm amaçlı ulaşım hatları çalışmaktadır. Deniz yolu ulaşım hatları, Tekirdağ sahilinde bulunan liman iskelesinden yapılmakla beraber, yaz aylarına dönük RO-RO seferleri, Tekirdağ limanı yanında bulunan yük ve malzeme iskelesinden gerçekleştirilmektedir.

9.1.Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı

Tekirdağ'ın yol durumu oldukça gelişmiştir. Yüzyıllardan beri kıyılardan geçit vermemiş Tekir Dağları Ganos yarları 3 yıl oyularak açılmış İlin tüm köyleri yollara kavuşmuştur. Tekirdağ il sınırları içerisinde Karayolları sorumluluk ağında toplam 639 km yol bulunmaktadır. Bu yollardan 383 km.'si devlet yoludur ve 293 km'si asfalt kaplıdır. Tekirdağ İli hudutları içerisinde 256 km. il yolu vardır. 2011 yılı içerisinde Kınalı-İpsala arasındaki Karayolu Double yol olarak hizmete açılmış olup bu yollarda üst yapı çalışmaları devam etmektedir. Muratlı – Tekirdağ Merkez arasındaki Double yol çalışması tamamlanmış olup söz konusu kesimde Muratlı yerleşimini dıştan geçecek şekilde Muratlı Çevre Yolu yeni güzergahı ile imalatı tamamlanan mevcut yolda üst yapı iyileştirme proje çalışmaları ihaleli olarak devam etmektedir. Ayrıca Çorlu ile Şerefli arasında bölünmüş yol proje çalışmaları ve aynı zamanda yapım çalışmaları da devam etmektedir.

Çizelge I.77- Tekirdağ İl Geneli Yol Uzunlukları (TUİK- TCDD 1. Bölge Müdürlüğü, 2015)

YILLAR	İl ve Devlet Yolu (Km)	Otoyol (Km)	Köy Yolu (Km)	Demir Yolu (Km)
2009	652	44	1.702	134.104
2010	639	44	1.702	170.354
2011	639	44	1.711	173.979
2012	639	44	1.711	173.979
2013	639	44	1.714	173.979
2014	639	44	1.714	173.979

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

2015	639	44	1.714	173.979
------	-----	----	-------	---------

Tekirdağ kent merkezinin, konum itibariyle sahilten içlere doğru yükselen meyilli bir arazi yapısı içermesi nedeniyle kent içi yolları, sahil bandına paralel sahil yolu ile bu yola paralel olarak kent merkezi ortasından geçen yola dik inen ve dik çıkan iç yollardan müteşekkildir.

Sahile paralel olarak İstanbul istikametinden gelen Devlet Karayolu, kent başlangıcı Dereağzı mevkiinden başlayarak orta refüjlü çift istikametli olarak ilin batı istikametindeki uzantısı ile kent sonu Tümen altına kadar inmektedir. Bu karayolunun Çanakkale ve İpsala hudut kapısına bağlantılı olması nedeniyle araç trafik yoğunluğunun fazla oluşu, yol boyunca uzanan konut alanlarında gürültü olumsuzluğu yaratması yanı sıra, yerleşim alanlarının yol uzantısındaki durumu itibariyle de can güvenliği olumsuz yönde etkilenmektedir.

Tekirdağ il merkezini dışından geçen Tekirdağ Çevre Yolu hizmete açılmış olup üst yapı çalışmaları devam etmektedir. Kent merkezi içinde yer alan iç yollar, merkezi yerleşimin dar olması nedeniyle normal trafik seyrini karşılamamaktadır. Kent içi yollarının genişletilmesine dönük bir planın olmaması yanı sıra, trafiğe giren araç sayısının yoğun artış göstermesi sonucunda kent içi gürültü kirliliğine paralel olarak araç ve egzoz gazlarının merkezi yerleşim noktalarında olumsuz etkileri büyük ölçülere varma temayülündedir. Tekirdağ Merkezi İş Alanı (MİA) ve çevresinde gelişen konut alanları oldukça sıkışık durumda süreç içinde gelişmiş olduğundan yine hava kirliliği ve gürültü açısından olumsuz nitelik taşımaktadır. Bu nedenle alternatif kent merkeziyle mevcut yolların rahatlatılması (desentralizasyonu) gerekmektedir. Bu durum; Tekirdağ İmar Planında mevcut olup henüz uygulamaya geçilememiştir. Kısa vadede uygulamaya geçiş planlanmaktadır.

İstanbul, Edirne Avrupa demiryolu İl sınırları içinden geçer. Uzunluğu Çerkezköy İlçe sınırlarında 20 km. Muratlı İlçe sınırlarında 21 km. olmak üzere 62 km.'dir. Yılda bir milyondan fazla yolcu bu demir yolundan yararlanır. Çorlu, Muratlı ve Çerkezköy İlçelerinde birer istasyon şefliği bulunmaktadır. Çorlu istasyonu İlçenin 3 km. kuzey batısındadır. İstanbul'a uzaklığı 154 km olup, 5 yılda yapılmıştır.

Birinci yol yükleme boşaltma ikinci ve üçüncü yollar buluşma dördüncü yol kör yol Toprak Mahsulleri Ofisinin yükleme, boşaltma yoludur. Çerkezköy istasyonu 10 yoldan meydana gelmiştir. 1973 yılından beri sanayi bölgesinin kurulması Çerkezköy istasyonunun önemini bir kat daha arttırmıştır. Muratlı istasyonu 5 yoldan meydana gelmiştir. İstasyonun birinci yolunda 300 m. uzunluğunda 7 m. eninde yükleme ve boşaltma rampası vardır.

9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı

Tekirdağ İli, coğrafik yapısı itibariyle çok çeşitli motorlu aracı bünyesinde bulunduran bir il hüviyetindedir. Bu oluşum içerisinde etken olan unsurların başında nüfus yoğunluğunun sosyoekonomik yapısının yüksek oluşu ile, tarıma dayalı faaliyetler içerisinde tarım amaçlı motorlu araçların zorunlu olarak kullanılması gelmektedir. Bu itibarla, kent halkının büyük çoğunluğu otomobil sahibi olmasının yanı sıra, tarıma dayalı uğraşları sebebiyle kamyon, traktör araç sayısı yoğun durumdadır.

Tekirdağ'da motorlu kara taşıtları içindeki en büyük pay otomobillere aittir. 2009 yılından itibaren sürekli artan otomobil sayısı 2015 yılında 120.453'ye ulaşmıştır.

Çizelge I.78- Tekirdağ İl Geneli Araç Sayıları Dağılımı (TÜİK, 2015)

YILLAR	Toplam	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıtlar	Traktör
2009	139.820	63.945	3.734	3.420	19.903	6.553	17.881	359	24.025
2010	154.541	72.850	3.895	3.623	23.628	6.861	18.698	373	24.613
2011	171.505	82.411	4.034	3.953	27.747	7.190	20.008	357	25.805
2012	187.665	91.993	4.169	4.439	31.135	7.712	21.255	353	26.609
2013	202.487	101.995	4.481	4.437	33.589	8.129	22.314	393	27.149
2014	216.027	110.697	4.637	4.563	35.579	8.692	23.580	451	27.828
2015	232.239	120.453	4.970	4.737	38.289	9.620	25.086	536	28.548

10. ATIK

10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı

İlimizdeki evsel katı atıkların bir bölümü (Tekirdağ-Merkez, Hayrabolu ve Muratlı İlçeleri) Tekirdağ İli Demirli düzenli depolama sahasında bertaraf edilmektedir. Demirli düzenli depolama tesisindeki yıllar itibariyle toplanan katı atık miktarları aşağıda verilmektedir.

Çizelge I.79- Tekirdağ İli Demirli Düzenli Depolama Tesisindeki Yıllar İtibariyle Toplanan Katı Atık Miktarları (Demirli, 2015)

YILLAR	TOPLAM (ton/yıl)
2008 (Son 7 ay)	28.246
2009	73.243
2010	107.816
2011	135.105
2012	145.025
2013	163.258
2014	117.995
2015	119.184
TOPLAM	889.872

10.2.Katı Atıkların Düzenli Depolanması

8 adet belediyenin oluşturduğu birlik için Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün 2006/14 sayılı Genelgesine istinaden, Katı Atık Bertaraf Tesisi İş Termin Planı sunulmuştur. Birlik katı atık düzenli depolama alanı ile ilgili olarak Tekirdağ İli, Süleymanpaşa İlçesi, Bıyıklı Köyü mevkiinde 9.6 hektar alan için yer seçimi çalışmalarını (ÇED Gerekli Değildir Kararı ve Uygulama Projeleri dahil) tamamlamıştır.

Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi 2008 yılında faaliyete geçmiş olup, yaklaşık 200.000 nüfusun üzerindeki Belediyelere hizmet vermektedir. Bu tesise bitişik olarak konumlanan 10.4 hektarlık arazinin ise Ek Lot Sahası, Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi ve yardımcı tesislerin yapımı için ön tahsisi alınmış olup diğer çalışmaları sürdürülmektedir.

İlimizde II. Sınıf Düzenli Depolama sahası olarak başka bir sahanın bulunmaması nedeniyle, atık getirme talebinde bulunan sanayi kuruluşlarının başvuruları, atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde değerlendirilmektedir. Kriterlere uygun olanların kabulü gerçekleştirilmekte ve Ayrıca Resmi ve özel kurumlardan gelen imhalık malzemelerin imhası gerçekleştirilmektedir. Birlik üyelerinden Süleymanpaşa Belediyesi, Muratlı Belediyesi ve Hayrabolu Belediyesi tarafından sahaya atıklar getirilmektedir.

İlimiz 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden sonra Büyükşehir Belediyesi statüsü kazandığından, katı atıklar (evsel nitelikli) ilçe belediyeleri tarafından toplanarak Büyükşehir Belediyesi kontrolündeki depolama(vahşi) sahalarına getirilmektedir. Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenen düzenli depolama sahalarının yer seçim ve MÇK aşamaları tamamlanmış olup, uygulama projesi ve ÇED aşamaları devam etmektedir. İlimiz, Süleymanpaşa İlçesi, Demirli Köyü girişinde bulunan Tekirdağ

Büyükşehir Belediyesi Katı Atık Depolama Tesisinin ise 2. Etap tamamlanmış olup, evsel nitelikli katı atık alımına başlanılmıştır.

Ayrıca; İlimizde Çorlu İlçesi, Karatepe Mevkiinde bir adet I.Sınıf Düzenli depolama tesisi mevcut olup, sanayide oluşan tehlikeli atıkların bertarafı bu alanda yapılmaktadır. Yine Çorlu İlçesinde bir adet III. Sınıf düzenli depolama tesisi bulunmakta olup, sanayide çıkan kül ve cürufur ile inşaat ve yıkıntı atıkları bu alanda bertaraf edilmektedir.

10.3.Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıkların toplanması tüm ilçe belediyelerin oluşturduğu tıbbi atık yönetim planı çerçevesinde yapılmakta olup, toplama işlemi Tekirdağ İli, Süleymanpaşa İlçesinde ki adresinde faaliyet gösteren Çevre Lisanslı sterilizasyon tesisi tarafından yapılmaktadır.

İlimizdeki toplama ücretleri her yıl tüm paydaşların katılımıyla Vali Yardımcısının Başkanlığında Mahalli Çevre Kurulu ile belirlenmektedir.

Sterilizasyon işleminden sonra atıklar konteynirlara koyularak yine Süleymanpaşa İlçesinde bulunan düzenli depolama sahası götürülerek bertarafı sağlanmaktadır.

İlimizdeki bütün sağlık kuruluşlarından kaynaklanan atıkların söz konusu tesis aracılığıyla toplanması sağlanmaktadır. Bu konuda müdürlüğümüz denetimleri yapılmakta tıbbi atıkların uygunsuz şekilde bertarafı ve toplanması önlenmektedir.

Sağlık kuruluşları ve tıbbi atık üreten diğer yerler söz konusu atıkları geçici süreyle tesislerinde uygun yerdeki geçici depolama alanlarında veya konteynirlarda depolamaktadırlar.

10.4.Atık Yağlar/Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların “Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine” uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilinçlendirilmektedir. İl genelinde atık yağların tesis sahalarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemektedir. Ancak; atıklarını kendi sahasında depolamak isteyen tesislere gerekli fiziki şartları sağlaması durumunda geçici atık depolama izni verilmektedir.

Atık yağ üreticisi resmi ve özel kurumların atık yağlarını lisanslı toplama ve geri kazanım tesislerine vermeleri sağlanmaktadır. İlimizde bulunan ve Atık Madeni Yağ Geri Kazanım Tesisi olan Koza Sınai Yağları Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti'ne Bakanlığımız tarafından 07/0772011 tarihli ve 75 Belge no'lu Çevre Lisansı verilmiştir. Bu tesis I. Kategori atık yağları toplayıp geri kazanımını sağlamaktadır.

Çizelge I.80- İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarı (kg) (Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Atık Yağ Cinsi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bitkisel Atık Yağlar	9.300	54.717	108.489	172.173	196.523	249.292	246.491	250.847
Motor Atık Yağlar	240.394	225.673	246.773	622.533	409.727	382.372	310.272	334.000
Madeni Atık Yağlar	108.127	449.680	610.000	771.293	877.329	893.187	949.465	1.381.000

10.5.Ambalaj Atıkları

İlimizde konutlarda ve satış noktalarında oluşan ambalaj atıkları tüm ilçe belediyelerin yapmış olduğu Ambalaj Atıkları Yönetim Planı çerçevesinde toplanmaktadır. Toplama çalışmalarının daha verimli olması için çalışmalar yapılmakta olup, atıkların kaynağında ayrıştırılması için gerekli düzenlemelere hız verilmiştir.

İlimizde sanayiden kaynaklanan ambalaj atıkları ise Çizelge I.26’de belirtilen lisanslı kuruluşlar tarafından toplanıp geri dönüşümü sağlanmaktadır.

Çizelge I.81- Tekirdağ İli Lisanslı Ambalaj Atıkları Toplama Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesisleri (TÇŞİM,2015)

KATEGORİ	SAYI
Toplama Ayırma Tesisi	36
Geri Dönüşüm Tesisi	37

10.6.Ömrünü Tamamlamış Lastikler

İlimizde ÖTL toplanması düzenli yapılmamakla birlikte Belediye mücavir alanlarında Belediye yetkilileri ve anlaşmış oldukları lisanslı tesisler tarafından yapılmaktadır. Sanayi bölgelerinde ise sanayicilerin direk lisanslı tesislere vermesi ile toplama işlemi yapılmaktadır.

Çizelge I.82- Tekirdağ İli Yıllara Göre ÖTL Toplama Miktarları (TÇŞİM,2015)

YILLAR	ATIK MİKTARI (kg)
2009	323.850
2010	907.520
2011	616.280
2012	300.000
2013	950.840
2014	1.010.000
2015	799.200

10.7.Ömrünü Tamamlamış Araçlar

İlimizde 2 (iki) adet uygunluk almış ÖTA teslim yeri bulunmaktadır.

10.8.Atık Elektrikli-Elektronik Eşyalar

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların toplanması düzenli yapılmamakla birlikte belediyelerin lisanslı tesislerle birlikte oluşturduğu toplama sistemi mevcuttur. Vatandaşların belediye müracaatının sonrasında belediye yetkilerince alınan söz konusu atıklar lisanslı tesislere teslim edilmektedir. İlimizde lisanslı tesis bulunmadığından söz konusu lisanslı tesisler diğer illerden gelmektedir. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların

toplanmasının yönetim planı kapsamında yapılması için çalışmalar devam etmekte olup, Belediyelerin getirme merkezi oluşturma çalışmaları sürmektedir.

10.9.Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucunda oluşan atıklar (bitkisel toprak, hafriyat toprağı, pasa v.b. atıklar) maden sahalarının doldurularak tekrardan tarım amaçlı kullanımı için kullanılmaktadır. Doğaya yeniden kazandırma planı çerçevesinde söz konusu atıklar madencilik faaliyetleri boyunca uygun alanlarda depolanmaktadır. Söz konusu atıkların çevreye zarar vermeden depolanması ve maden sahaların tarım amaçlı kullanımına uygun hale getirilmesi amacıyla kullanımı Müdürlüğümüz denetimlerinde incelenmektedir.

10.10.Tehlikeli Atıklar

İlimizde oluşan tehlikeli atıkların bertarafı “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğı” ne göre lisans almış toplama ve geri kazanım yapan firmalar tarafından sağlanmaktadır.

Yapılan Denetimlerde tesislerde oluşan tehlikeli atıkların yönetmeliğe uygun şekilde toplanması, taşınması ve bertarafının takibi yapılmaktadır. Üretilen her tehlikeli atık cinsine göre ayrı toplanmalı ve uygun şekilde biriktirilmelidir. Biriktirme işleminin, üzeri “tehlikeli atık” ibareli, içinde bulunan atık cins-miktarı, atık kodu ve üretim tarihini kapsayan etiketli, ağzı kapaklı konteynerlerde gerçekleştirilmeli ve bu konteynerlerin oluşturulan tehlikeli atık sahasına yerleştirilmelidir. Gönderilen atıklara ait Ulusal Atık Taşıma Formlarının mevcut olması, Atık Yönetim Planının oluşturulması hususları denetimler esnasında dikkate alınmaktadır. Valiliğimize ulaşan Atık Yönetim Planları ve atıkların bertaraf edildiğine dair Ulusal Atık Taşıma Formları incelenip değerlendirilmektedir.

Çizelge I.83, İlimizde Bertarafa Gönderilen Tehlikeli Atık Miktarı (ton) (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 2015)

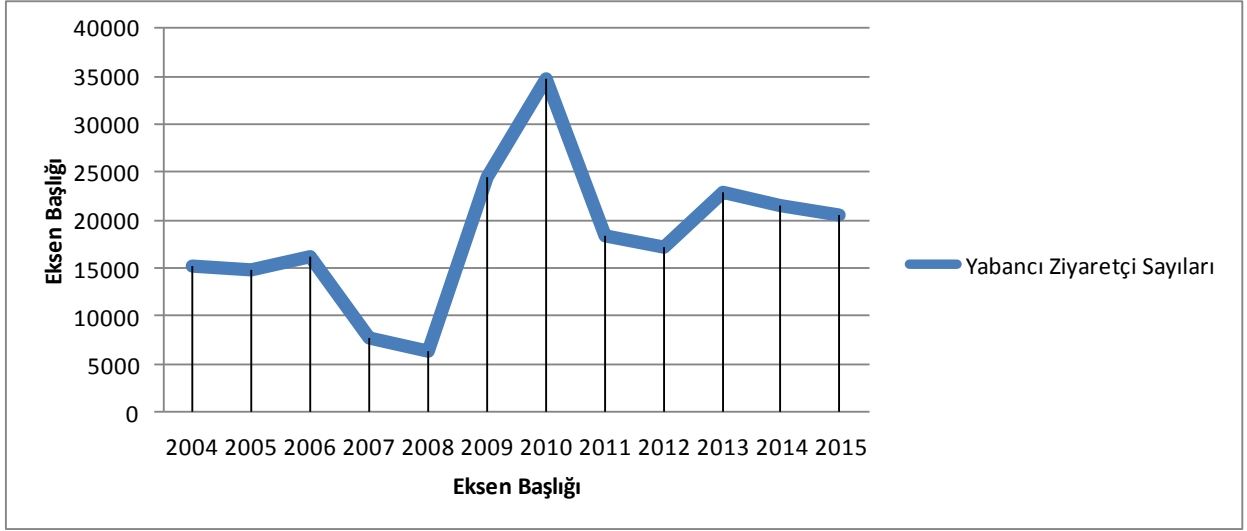
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tehlikeli Atık	13.532	41.193	41.896	39.232	48.545	50.378,5	54.355,9

11.TURİZM

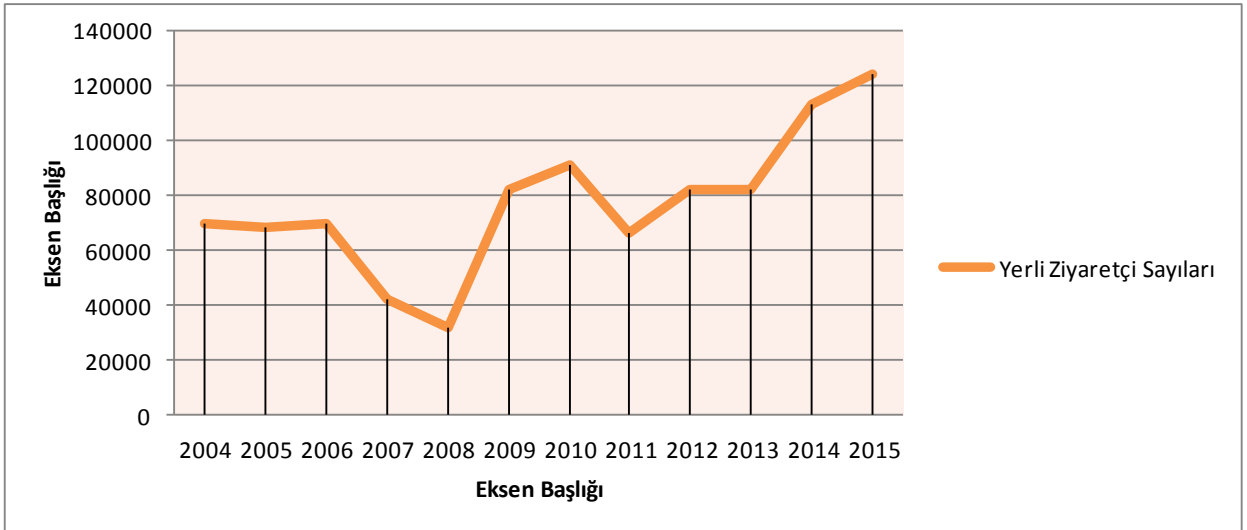
Tekirdağ İli, konumu itibariyle coğrafi ve turistik değerlere sahip bir İl görünümündedir. Coğrafi yapısı nedeniyle Marmara Denizi kıyısındaki sahil bandında bulunan kumsalları ile deniz turizmi açısından büyük avantaja sahiptir. Yaz aylarında İstanbul yanında çevre İl ve İlçelerden önemli oranda Tekirdağ kıyılarına doğru bir nüfus hareketi yaşanmaktadır. Tekirdağ İli, Saray İlçesinde Kastro yolu yakınında bulunan Güngörmez Mağarası, Şarköy İlçesine bağlı Uçmaktare Köyü ile sahil kesimindeki Çınarlık ve Merkez İlçeye bağlı Kumbağ Beldesindeki Sütluçe Manastırının bulunduğu Dut Limanı önemli koruma alanlarıdır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINCA							
KONAKLAMA ANKET FORMU UYGULANAN TESİSLERDE							
KONAKLAYAN KİŞİ SAYISI							
TURİZM İŞLETMESİ BELGELİ TESİSLER				BELEDİYE BELGELİ TESİSLER			
YIL	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YIL	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
2004	15184	69654	84838	2004	1916	56124	58040
2005	14763	68597	83360	2005	2068	55925	57993
2006	16183	69408	85591	2006	7159	59081	66240
2007	7652	41838	49490	2007	3106	58017	61123
2008	6354	31914	38268	2008	1854	52042	53896
2009	24507	82275	106782	2009	3500	63329	66829
2010	34800	90979	125779	2010	1333	53050	54383
2011	18334	65936	84270	2011	313	25978	26291
2012	17097	81897	98994	2012	450	21900	22350
2013	22868	81965	104833	2013	248	18362	18610
2014	21430	113052	134482	2014	597	37649	38246
2015	20779	124.345	145124	2015	420	38499	38919

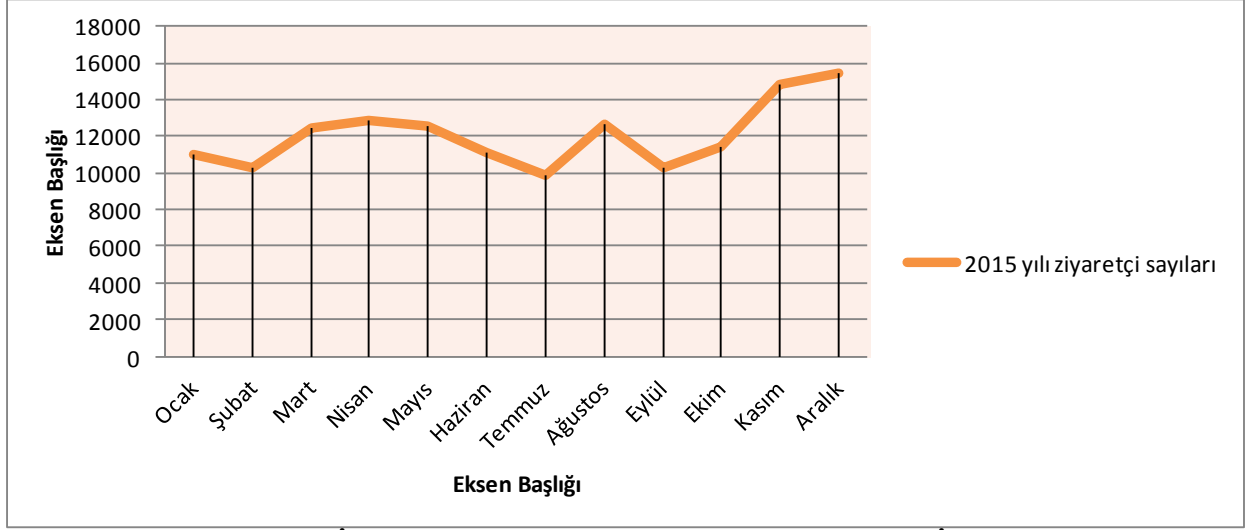
Çizelge I.84- Tekirdağ İli konaklama anket formu uygulanan tesislerde konaklayan kişi sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)

Şekil I.26- Tekirdağ İline Gelen Yabancı Turist Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)

Şekil I.27- Tekirdağ İline Gelen Yerli Turist Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)

Şekil I.28- Tekirdağ İline Gelen Ziyaretçi Sayısı (Kişi)(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)

11.2.Mavi Bayrak Uygulamaları

İlimizde Mavi Bayrak Uygulaması yalnızca Şarköy İlçesinde bulunmaktadır.

KATAGORİ	BELDE ADI	PLAJ ADI
Plaj	Şarköy	Belediye Plajı
Plaj	Şarköy	Kaymakamlık Evi Önü
Plaj	Şarköy	SSK Evler 1. Kısım
Plaj	Şarköy	Marmara Evleri Önü

Çizelge I.85-Tekirdağ İlinde mavi bayrak (Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015)

KAYNAKLAR

1. Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015
2. Tekirdağ Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2015
3. Devlet Su İşleri 113. Bölge Müdürlüğü, 2015
4. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Tekirdağ Şube Müdürlüğü, 2015
5. Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, “2012 Tekirdağ Tarım Raporu”, Tekirdağ, 2015

6. Türkiye İstatistik Kurumu Resmi Web Sitesi, <http://www.tuik.gov.tr>, 2015
7. Meteoroloji Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi, <http://dmi.gov.tr>, 2015
8. <http://www.havaizleme.gov.tr>, 2015

EK-1: 2015 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. Tekirdağ İline ait 2015 yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerleri

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma											
	SO ₂						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X							X				
ŞUBAT	X							X				
MART	X							X				
NİSAN	X							X				
MAYIS	X							X				
HAZİRAN	X							X				
TEMMUZ	X							X				
AĞUSTOS	X							X				
EYLÜL	X							X				
EKİM	X							X				
KASIM	X							X				

ARALIK	X								X			
--------	---	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hava Kalitesi İzleme İstasyonu. 2015

I.1.2. İlimize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2014 yılı Ekim- 2015 Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretlenmiştir.

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma											
	SO ₂						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	X							X				

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hava Kalitesi İzleme İstasyonu. 2015

I.1.3.İlimize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerleri (2015 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretlenmiştir.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma											
	SO ₂						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	X							X				

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hava Kalitesi İzleme İstasyonu. 2015

I.2. İlimizde hava kirliliğine neden olan kaynaklar önem sırasına göre rakam* ile belirtilmiştir.

KAYNAK	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ ²	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	2	2	
c. Maden İşletmeleri	5	5	
d. Termik Santraller	-	-	
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri	4	4	
f. Karayolu Trafik	3	3	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz)	-	-	

Kaynaklar: Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirler “X” ile işaretlenmiştir.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL	1.SÜLEYMANPAŞA		X	X	X	X	X		X	
	2.									
	3.									
	.									
	.									
İLÇELER	1.ÇORLU		X	X		X	X		X	X
	2.ÇERKEZKÖY		X	X		X	X		X	X
	3.ERGENE		X			X	X		X	X
	4.SARAY		X	X	X	X	X		X	
	5.MARMARA EREĞLİSİ			X		X	X		X	
	6.HAYRABOLU		X	X		X	X		X	

²En önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

YERLEŞİM YERİNİN ADI	ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
7.MALKARA		X	X	X	X	X		X	
8.ŞARKÖY			X	X	X			X	
9.KAPAKLI		X	X		X	X		X	X
10.MURATLI		X	X		X	X		X	X
.									
.									

Kaynaklar: Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, GAZDAŞ

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükler önem sırasına göre rakam ile belirtilmiştir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	8	8	
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	4	4	
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	6	6	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler	7	7	
f. Toplumda bilinç eksikliği	5	5	
g. Meteorolojik faktörler	2	2	

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

h. Topografik faktörler	3	3	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: *Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015*

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

II.1.1. Tekirdağ İl sınırlarında bulunan yüzeysel suların kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtilmiştir.

Yüzeysel Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Çorlu Deresi				X	X		X						
Ergene Nehri				X	X		X						
Şerefli Deresi				X	X				X				
Hayrabolu Deresi			X		X	X			X	X			
Beşiktepe			X		X				X	X			

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

II.1.2. İl sınırlarımızda bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtilmiştir.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)
Ergene	X					X	X	X				
Çorlu	X			X		X	X	X				
Çerkezköy	X			X		X	X	X				
Muratlı	X			X		X	X	X				
Saray	X							X				

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)
Malkara	x							x	x	x		
Hayrabolu	x							x	x			
Kapaklı	x					x	x	x				
Süleymanpaşa	x			x				x	x	x		
M.Ereğlisi	x			x				x			x	
Şarköy	x			x				x			x	

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

II.1.3. İl sınırlarımızda bulunan yeraltı sularının kalite sınıfları İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtilmiştir.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)
Şarköy Plajı		x											
Mürefte Plajı		x					x						
Hoşköy Plajı		x					x						
Kumbağ Plajı		x					x						
Barbaros Plajı		x					x					x	
Yeniçiftlik Plajı		x					x						
M. ereğlisi Plajı		x					x					x	

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

II.2. İl sınırlarımızda bulunan yeraltı sularının kalite sınıfları Yıl İçinde, İl sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri "X" ile işaretlenmiştir.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
İl Merkezi	1.Süleymanpaşa	x	x			x	x			x	x	x	x	
	2.													
	3.													
İlçeler	1.Muratlı	x	x	x				x	x					
	2.Çorlu	x	x	x									x	
	3.Çerkezköy	x	x	x									x	
	4.Saray	x	x			x		x	x				x	
	5.M. Ereğlisi	x	x				x			x	x	x		
	6.Hayrabolu	x	x					x	x			x		
	7.Malkara		x					x	x			x	x	
	8.Şarköy		x			x	x							
	9.Kapaklı	x	x	x									x	
	10.Ergene	x	x	x									x	
	11.													

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

Kirlilik Nedenleri:

- a. Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- b. Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- c. Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- d. Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- e. Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- f. Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması

- g. Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- h. Kimyasal gübre kullanımı
- i. Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- j. Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- k. Hayvancılık atıkları
- l. Maden atıkları
- m. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) ile işaretlenmiştir.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.Marmara Denizi	x	x	x	x	x	x	x	x	
2.Karadeniz			x		x				
.									
Göller									
1.									
2.									
Akarsular									
Çorlu Deresi	x	x	x		x		x		
Ergene Nehri	x	x	x	x	x		x		
Şerefli Deresi	x	x	x	x	x		x		
Hayrabolu Deresi	x	x		x	x				
Havzalar									
1.Ergene Havzası	x	x	x		x		x		
2.Marmara Havzası	x	x	x	x	x	x	x		

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
3.									
.									
Yeraltı Suları									
1-Ergene	x	x	x	x	x		x		
2-Çorlu	x	x	x	x	x		x		
3-Çerkezköy	x	x	x		x		x		
4-Muratlı	x	x	x	x	x		x		
5-Saray	x	x	x	x	x				
6-Malkara	x	x	x	x	x				
7-Kapaklı	x	x	x	x	x		x		
8-M.Ereğlisi	x	x	x	x	x		x		
9-Süleymanpaşa	x	x	x	x	x		x		
10-Şarköy	x	x	x	x	x	x			
11-Hayrabolu	x	x	x	x	x	x			
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Arıtma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması

- f. Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- g. Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- h. Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- i. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırlarımız içerisinde karşılaşılan güçlükler en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretlenmiştir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	4	4	
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	3	3	Arıtma tesisleri yapılıyor
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	2	2	
d. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	
e. Diğer (Belirtiniz).....			

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlimizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek * belirtilmiştir.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	1	1	
b. Madencilik atıkları	4	4	
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	3	3	
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	2	2	

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU 2015

e. Plansız kentleşme	8	8	
f. Aşırı gübre kullanımı	7	7	
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	6	6	
h. Hayvancılık atıkları	5	5	
i. Diğer (Belirtiniz)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırlarımız içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtilmiştir.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	2	2	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	4	4	
d. Erozyon mücadele çalışmaları	5	5	
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	3	3	
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Yıl sonu itibariyle, Tekirdağ İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) vererek sıralandırılmıştır.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	2	3	
b. Su kirliliği	1	1	
c. Toprak kirliliği	4	4	
d. Atıklar	3	2	
e. Gürültü kirliliği	5	5	
f. Erozyon	--	--	
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)	--	--	

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: TÇŞİM,2015

IV.2. Tekirdağ İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU Su Kirliliği

I. Öncelikli çevre sorunu olarak Tekirdağ İlinde Su Kirliliği olmaktadır. Tekirdağ ili 2 adet havzada yer almaktadır. İlin büyük kısmı Meriç-Ergene havzasında yer almaktadır. Geriye kalan kısım ise Marmara havzasında yer almaktadır.

Ergene Nehrinin kolları olan Ergene Deresi ve Çorlu Deresi ilimiz sınırları içerisinden doğmakta olup, Özellikle Çerkezköy, Ergene, Çorlu ve Muratlı İlçelerinde bulunan yoğun sanayileşme ve evsel kaynaklı kirlilikten dolayı, IV. Sınıf su kalitesinde olmaktadır.

Bölgede sulu tarım yapılmamakta olup, yoğun kirlilik ile tüm canlılarda olumsuz etkiler oluşmaktadır.

Ergene Havzasındaki kirliliği önlemek üzere Ergene Havzası Eylem Planı hazırlanmış olup, 15 maddeden oluşmaktadır. Maddeler arasında; kirliliğin minimize etmek üzere Çevre Düzeni Planının uygulanması, Tekstil sektöründen başlayarak temiz üretime geçilmesi kirlilik oluşmadan kirliliği önlemek, havzaya özgü kirlilik parametrelerin oluşturulması, Renk parametresinin hayata geçirilmesi, Sanayi atıksularının ortak arıtılması, Denetimlerin sıkılaştırılması ve Belediye Arıtma tesislerinin kurulması gibi maddeler yer almaktadır.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Atıklar

3. öncelikli çevre sorunu olarak ise atıklar yer almaktadır. Özellikle yoğun sanayileşmenin etkisi ile endüstriyel kaynaklı atıklar oluşmaktadır. İlde ayrıca nüfusun yoğun olduğu yerleşim yerlerinde ise evsel kaynaklı katı atıklarda oluşmaktadır. Evsel katı atıkların büyük bölümünün vahşi depolama alanlarında depolandığı Düzenli depolama sahasının olmaması nedeniyle, gerek atıkların gelişi güzel çevreye atılması gerek ise de oluşan sızıntı suları ve koku ile de önemli çevresel kirlilikler oluşmaktadır. Süleymanpaşa, Hayrabolu ve Muratlı İlçelerinin evsel atıkların düzenli depolanması sağlanmakta olup, ancak düzenli depolama sahası yetersiz kalmaktadır. Alan genişlemesi çalışmaları devam etmektedir. Diğer ilçelerde oluşan evsel atıklar ise vahşi depolanması yapılmaktadır. Sanayi tesislerinden kaynaklanan endüstriyel atıkların mevzuata uygun bertarafının sağlanmaması nedeniyle de çevre kirliliği yaşanmaktadır. Sanayi tesislerinden oluşan atıkların uygun bertarafının sağlanması ile ilgili olarak düzenli ve sıkı denetimler yapılmaktadır.

III.ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Hava Kirliliği

Öncelikli çevre sorunu olarak Tekirdağ İlinde Hava Kirliliği olmaktadır. Kirliliğin sebebinde ise özellikle kalitesiz yakıt kullanımı ön plana çıkmaktadır. Malkara, Süleymanpaşa, Hayrabolu ve Şarköy İlçelerinde bulunan linyit kömürü ocakların olması ve hala evsel ısınma ve sanayi üretiminde yoğun olarak kömür kullanılması hava kirliliği oluşturmaktadır. Özellikle Süleymanpaşa ilçesindeki topografik yapı ile Meteorolojik sebepler kirliliğin artmasında önemli rol oynamaktadır. Özellikle kış aylarında meydana gelen hava kirliliği ile çevre ve insan sağlığına olumsuz etkileri yaşanmaktadır. Hava kirliliğini azaltmak üzere Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı hazırlanmıştır. Sanayide kömür kullanımının kontrol altına alınması amacıyla Kömür kullanan sanayi tesislerine Kömür Kullanım İzni alma zorunluluğu getirilmiştir. Kömür ocakları ve satıcılarda denetimler yapılarak kömür kalitesi kontrol altında tutulmaktadır.

IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Toprak Kirliliği

İlimizde tarım alanları oldukça geniş alanları kapsamaktadır. Toprak kalitesi genellikle 1. Ve 2. Sınıf olmaktadır. Özellikle su ve hava kirliliğinden dolayı dolaylı olarak toprak kirliliği oluşmaktadır. Ayrıca atıkların toprağa gelişi güzel atılması nedeniyle de toprak kirliliği oluşmaktadır. Sanayileşmenin ve Nüfusun yarattığı kirlilik ile toprak kalitesinde olumsuzluklar yaşanmaktadır.

Kirliliği azaltmak için sanayi tesislerinin sıkı denetimleri yapılmaktadır. Tarımda kullanılan gübre ve ilaçlarında etkin kullanımına ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

V. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Gürültü Kirliliği

İlimizde özellikle yaz aylarında sahil bandındaki ilçelerde canlı müzik yayını yapan eğlence yerlerinden kaynaklanan Gürültü kirliliği oluşmaktadır. İlçelerde canlı müzik yayını yapan eğlence yerlerinin yer seçiminin uygun yapılmaması nedeniyle yerleşim yerleri ile iç içe yer almaktadır. Eğlence yerlerinden kaynaklanan gürültünün azaltılması ile ilgili olarak gerekli tedbirlerin alınarak izin verilmesinin sağlanması ve bu eğlence yerlerinin denetimleri sıkı bir şekilde yapılmaktadır.

TEŞEKKÜR EDERİZ...